

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de l'OCIP

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"El pecat personal adquireix dimensions planetàries. D'aquí la urgent necessitat d'una pacificació que, partint de la veritable conversió interior de la persona, abasti l'esfera de la vida social i política."

Joan Pau II

Any V N.º 223

Setmana de l'1 al 7 de gener del 1984

50 Ptes.

Afinant

Cap d'Any Sant

Ho sabem prou però no ens n'adonem. El temps, en si, no és res. És el receptacle d'allò que s'esdevé. És doncs l'esdeveniment —ple de sentit o buit— el que li dona un valor. Res és més fàcil de perdre que el temps! Un any, un dia o una hora són com el llit d'un riu. Pot portar un devesall d'aigua fecundant o restar sec com un areny eixorc. Un bon bocoi és quelcom preuat; encara manca que estigui curull de bon vi.

L'any que encetem i el que hem deixat enrera, de l'Anunciació a Pasqua, emmarquen un "Any Sant". L'Església esposa; a qui l'Espòs ha deixat les claus dels seus tresors fins al seu retorn, ens obre la seva caixa de núvia i ens invita que, assenyats, ens revestim de Jesucrist; ens apropiem els fruits dels fets redemptors, d'avui i d'ara fa mil nou-cents cinquanta anys, allò nou i allò vell —record i vivència—.

L'any prou és sant! Resta que nosaltres ens hi santifiquem!

Joan E. Jarque
i Jutglar

Sumari

6

MARE I MESTRA

La justícia tanca el sumari contra Alf Agca.

10

CATALUNYA

Equips de matrimonis. 105 parelles s'apleguen a Andorra.

23

MISCEL·LÀNIA.

Montserrat. Bernat Vivancos, nou "Bisbetó".

CENTRALS

Jugar, una il·lusió i una necessitat.

Joan Miró morí cristianament

Tal i com féu en el seu moment el gran escriptor empordanès Josep Pla, Joan Miró, la vàlua artística del qual ha reconegut el món sencer, volgué preparar-se cristianament per a la vida eterna, tot rebent el sacrament de la unció dels malalts, uns dies abans de la seva mort.

Aquest apropament a Déu del nostre gran artista ens dona peu, una vegada més, a dir ben alt que el poble català, en el lloc més pregon del seu ésser, guarda sempre unes arrels cristianes, a les quals no vol renunciar. Essent les coses així, quan afirmem que Catalunya seria ben diferent sense la petjada que sobre ella ha deixat l'Església de Crist, no fem altra cosa que reconèixer l'estricta realitat.

Aconhortat per la fe

Morí, fa cinquanta anys, el president Macià

En aquestes festes nadalenques, Catalunya, en els seus quatre punts cardinals, ha commemorat el cinquantenari de la mort del President Francesc Macià ocorreguda el dia de Nadal del 1933. El nostre poble ha prestat homenatge a un home que donà tota la seva vida per la causa de Catalunya. Una vida que hauria pogut menar plàcida i benestant, el president Macià la bescanvià pel neguit d'un treball manta vegada negat de qualsevol horitzó.

Macià fou un home neguitós per Catalunya, un home que quan vegé propera l'hora definitiva, resolgué atorgar viabilitat a aquest neguit tot donant-li un sentit cristià a la totalitat de la seva vida. El cardenal Vidal i Barraquer li conferí la unció

dels malalts i mossèn Berenguer, prior de la capella de Sant Jordi, l'acompanyà fins el moment de la seva mort.

L'Església no ha anul·lat el matrimoni de Carolina

ROMA. — El Tribunal de la Rota no ha donat sentència de nul·litat sobre el matrimoni celebrat el 1978 entre Carolina i Philippe Junot. El matrimoni civil que Carolina contraurà el 29 de desembre amb Stefano Casiraghi és il·legítim als ulls de l'Església. Com per qualsevol altre batejat i catòlic, Carolina, en no esperar la decisió positiva o negativa, del Tribunal romà i contraure nova unió pel civil, quedarà automàticament sota les censures canòniques i s'exclourà dels sacraments, encara que no quedarà fora de l'Església, segons recordà el Sínode de la Família el 1982.

Queda clar que a cap catòlic no li és concedit accedir a noves núpcies fins que es produeixi la sentència del Tribunal. Convé oblidar-se que Carolina és princesa. El seu cas no serà jutjat, ni serà jutjat des de cap òptica de privilegi. El dret de l'Església és igual per a tothom. Es recopila en el nou Codi de Dret Canònic (articles 167-169). El 1982 els tribunals diocesans d'arreu del món acceptaren la instrucció de 68.671 noves causes d'anul·lació de matrimonis. Tots ells esperen que les autoritats eclesiàstiques competents reconeguin la "nul·litat" del matrimoni, ja que el matrimoni, segons l'Església, és indissoluble. És impropri parlar d'anul·lació.

Avet Set

eslips per a nenes i nens

Avet Set

eslips per a nenes i nens

Avet Set

eslips per a nenes i nens

Editorial

La lliçó d'unes morts cristianes

Aquest Nadal s'ha commemorat el cinquantè aniversari de la mort del president Francisc Macià, el mateix dia en què ens deixava un altre català il·lustre, en Joan Miró. Dels aspectes patriòtics, polítics o culturals d'aquestes dues figures del nostre poble ja se n'han ocupat els mitjans de comunicació.

Nosaltres voldríem remarcar el fet de la mort cristiana d'ambdues personalitats, potser més digne de ser subratllat si es té en compte que llur condició de cristians no era pas especialment manifesta en vida. Ho diem simplement, sense qualificatius, ja que ni la presidència de la Generalitat de Catalunya —com ho fèiem notar la setmana passada en un altre context— ni l'art de la pintura requereixen necessàriament la fe i la vida cristiana. El cristianisme, nogensmenys, no és quelcom sols per a ben morir sinó, sobretot, per a ben viure. I en aquest sentit els pastors del poble de Déu s'esforcen encertadament a fer per manera que la fe dels cristians doni forma i contingut a tota la vida. Tanmateix cal reconèixer que l'exemplaritat a l'hora de la mort té una força apologetica colpidora.

L'apologetica ha passat per una època de descreditat injust. Certs arguments apologetics, potser bons per a un temps però distorsionats o exorbitats, han merescut aquest descreditat. Però mentre la concepció cristiana de l'existència sigui atacada —i d'una manera o altra, amb arguments, amb silencis o amb ironies, ho serà sempre— els cristians tindrem el deure ineludible de defensar-la. Ara bé, quan un gran home, un home que s'ha guanyat el respecte i l'afecte del seu poble per la seva acció pública, de l'ordre que sigui, a l'hora de la mort —l'hora de la veritat— professa públicament la fe cristiana demanant a l'Església els sagraments, fa un acte categòric d'afirmació del valor d'aquesta fe. Afirmació que, ultrapassa i deixa en anècdota qualsevol altre aspecte de la vida.

Hi ha multitud de sermons que no arribaran mai a les oïdes de molts que els necessiten i, si hi arriben, no són comprensos. Quan un Pla, un Macià, un Companys, o un Miró es confessen i combreguen abans de morir, un gran sermó s'ha predicat al país. I més d'un, esperem-ho, l'haurà entès.

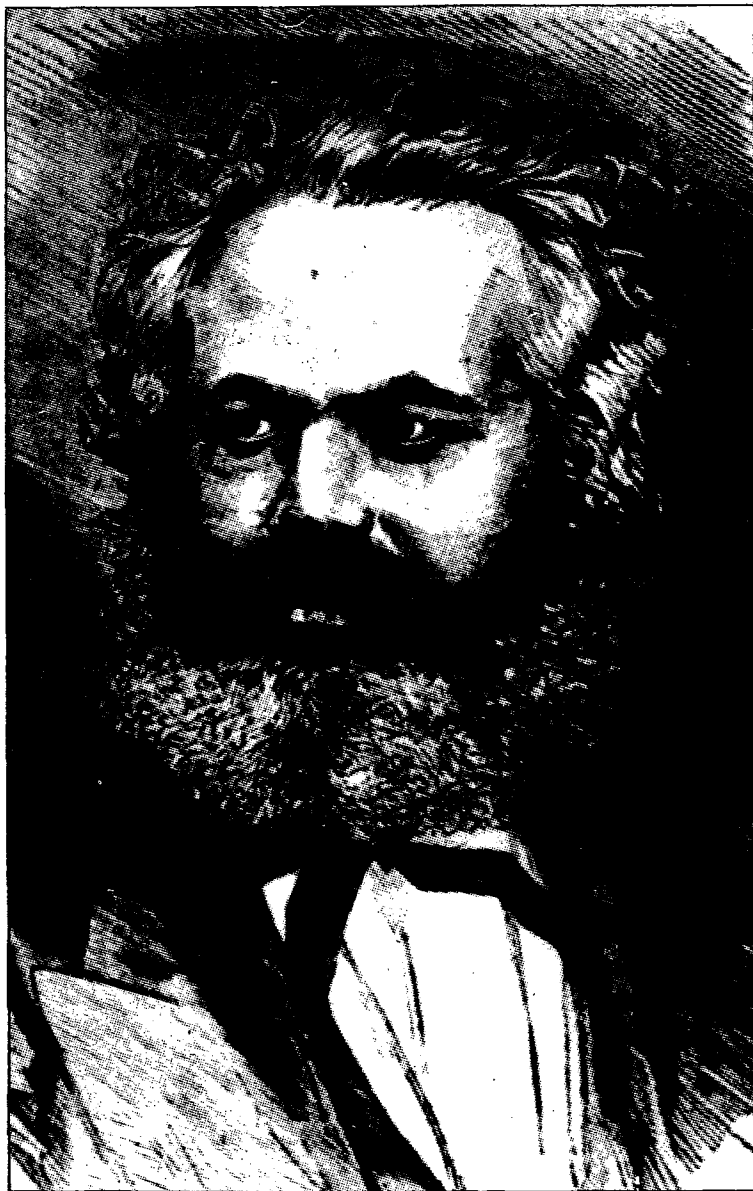
Sant Marc o Sant Marx?

Sebastià Benet, del secretariat de CPS de Catalunya, ens dedica unes "consideracions" al nostre article "Cristians pel Socialisme", on destacàvem l'antinòmia confusionista dels dos termes del nom de l'esmentat col·lectiu. Les "consideracions" han servit, al nostre entendre, per a reblar el clau d'aquella antítesi. En el mateix número de "Catalunya Cristiana" i al retop de la pàgina, en grans titulars hom pot llegir: "Fe catòlica i materialisme ateu marxista són en clara contradicció" i "L'adhesió d'alguns cristians al marxisme acaba, a la curta o a la llarga, amb l'abandonament de la fe". Es refereixen aquestes frases a l'anàlisi dels bisbes espanyols del problema que ens ocupa. Encara més. Fullegeu, si us plau, dues pàgines més i trobareu el testimoni d'un antic marxista-comunista, Joan Sales, suara traspasat, un dels intel·lectuals més clarividents de Catalunya. Vegeu un tast de les seves declaracions a "Foc Nou", l'any 1981: "De mica en mica vaig adonar-me de la insuficiència del marxisme que no té resposta a cap dels grans interrogants que tota persona es planteja per poc que sigui una mica reflexiva". Sales, convertit al cristianisme, és dels pocs homes que s'empassà amb deteniment "El Capital". La rèplica, en tot cas, sorgeix de les mateixes pàgines de C.C. Tanmateix estimem necessari correspondre a les "consideracions" amb unes "puntualitzacions".

La crida fonamental de les Benaunces és al moll de l'os del cristianisme, no pas, com diu Benet, "al moll de l'os de Cristians pel Socialisme". La solució al problema de la fam i la fretura, no és d'índole estructural, per bé que les estructures cal que s'aduguin als ideals de justícia, sinó d'índole afectiva. I precisament és Marx el qui infravalora les forces no racionals de l'home: el cor, la fantasia, l'amor. Fins a l'extrem que hem vist com certs marxistes intenten corregir Marx per mitjà de Feuerbach, en l'ideari del qual s'inspirà, com és sabut, el nebot del gran rabí de Tréveris.

No resulta argument apodíctic el fet de l'existència d'opressió i marginació per a deduir-ne la necessitat de caure en el socialisme. Puix que amb la mateixa lògica hom podria allistar-se al capitalisme, escandalitzat dels "gulags", els hospitals psiquiàtrics o la contundència, aquests dies, de les porres de la policia polonesa. Cal ésser circumspecte davant qualsevol esdeveniments socials. Com també amb els resultats de la praxis marxista. De fet, no veiem massa diferència entre els termes "Cristians pel Socialisme" i "Cristians pel Capitalisme... estatal".

No es pot afirmar amb l'aplom que ho fa el nostre interlocutor que el marxisme "és una ciència social que ens ajuda a fer una anàlisi realista de les situacions concretes". Aquesta dialèctica dels anys 70 ha estat superada. Vegeu-ne la

distinció subtil. "Una cosa és —diuen— l'anàlisi que féu Marx de la societat, i una altra distinta, la ideologia que guià a Marx. L'anàlisi és una cosa rigorosament científica, il·luminadora i útil per a resoldre els problemes; per això l'acceptem. Però rebutgem la ideologia materialista". La jerarquia eclesiàstica s'alarmà davant aquestes actituds. "Ens neguem —va dir l'episcopat francès l'any 1973— a acceptar el caràcter científic d'una anàlisi que, de fet, es recolza en cert nombre de postulats filosòfics, alguns discutibles, d'altres inacceptables". I Pau VI ja havia advertit (Octogesima adveniens n. 34): "Seria il·lusori i perillós... acceptar els elements de l'anàlisi marxista sense reconèixer les seves relacions amb la ideologia materialista".

Quant a judicar el cristianisme en funció de l'eficàcia, no es pot fer amb l'anàlisi marxista. Podríem fer-ho amb recursos apologetes (llegiu, s.u.p. l'epígraf "Serveis" de Chateaubriand), però no ens cal. Amb l'exemple de les primeres comunitats cristianes i amb la Mare Teresa de Calcuta, en tindríem prou. I ens resistim a evocar tanta santedat com veiem en l'Església...

Hauríem desitjat que hom ens

hagués aclarit de quin socialisme es tracta el d'aquests Cristians pel Socialisme. Intuïm que no és el nacional-socialisme ni el leninisme, ni l'estalinisme. Sembla, pel que es veu, que té ingredients social-demòcrates. No seria millor el nom de "Cristians per la socialdemocràcia"? No esdevindria tan confús. Es el socialisme en llibertat, si és que pot haver-hi congruentment un socialisme en llibertat. Per altra banda, pels socialistes espanyols la socialdemocràcia és "mera correctora dels aspectes més brutals del capitalisme" i, és clar, llavors per aquest viatge socialista hom no necessita alforges. (Llegiu, s.u.p. el Programa de Transició del PSOE relatiu al XXVII Congrés del partit).

Finalment, direm que els cristians hem d'ésser addictes a l'evangeli de Marc i no a l'evangeli de Marx. No és qüestió d'una lletra; la diferència és abismal. Si els cristians fracassem no en donem la culpa a l'Evangelí. La culpa és nostra perquè no hem sabut pouar de l'Evangelí aquelles coses "velles i noves" que han d'ajudar a la instauració d'una societat més justa.

A. Dalmau i Jover

Catalunya
Cristiana

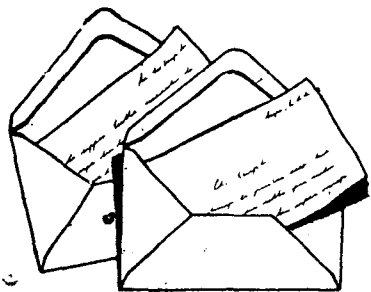
Redacció Administració C/. València, 244, 2.º Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2805 - 2433
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Subscripció anual: 2.500 pts.

Impressió: Promotora de Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L. Dipòsit Legal: B-14387-1979

Difusió
controlada
per O.J.D.

Qui era el poeta Jaume Rosquellas i Alessan

En relació a l'article publicat en el seu setmanari sobre Jaume Rosquellas i Alessan, el meu pare, de la setmana del 18 al 24 de desembre, en el qual el signant m'anomena com la persona que li va proporcionar les dades per ell utilitzades, tinc molt d'interès a assenyalar que, efectivament, el senyor Corral i Coll del Ram, em va demanar informació sobre el meu pare. Crec que el coneixia tan sols molt superficialment. Jo no vaig tenir cap reticència en proporcionar-la-hi. La meua sorpresa ha estat en llegir l'article i veure que pràcticament cap de les dades utilitzades pel senyor Corral i Coll del Ram no coincidien amb la realitat. Per això, i havent mencionat el meu nom, he de demanar-li la publicació d'aquesta carta sobre la realitat de la vida i la personalitat del meu pare.

Fou deixeble dels Germans de La Salle de Gràcia, però no anà a viure al carrer Major fins molt a prop de la seva vellesa, havent passat per molts altres domicilis.

Milità en els medis literaris catalans i concorregué a la penya de Can Vilaró, essent amic de mossèn Baldelló, Bertran, etc. i a les penyes de l'Hostal del Sol i d'altres, gràcies a la seva gran sociabilitat plena d'esperit cristià.

L'any 1929, en efecte, fou elegit president de Ràdio Associació de Catalunya, que edità la revista "Catalunya Ràdio" de l'1 d'octubre del 1931 al 31 de desembre del 1934. Durant aquest temps assolí la catalanització total de l'emissora i el permís d'emissió el 15 d'abril del 1931. Deixà la presidència de la ràdio el 1934.

El nom de la primera muller de Rosquellas era Concepció Font i Fa, i no pas Muñoz, com afirma l'article.

Del 1924 al 1952 publicà diversos llibres de poemes i

estrenà obres de teatre, en vers.

És innegable que tota persona pot fer-se una visió pròpia dels seus coneguts, però tothom que conegué mínimament en Jaume Rosquellas i Alessan, podrà confirmar que era molt extrovertit, afable, segur de si mateix, de sentiments profunds, honest i tenaç i que durant tota la seva vida va lluitar, amb els mitjans que tenia a la mà, intel·lectuals i econòmics, que posava al servei de la seva terra, Catalunya, i dels seus amics, generosament, i també en la col·lectivitat de la indústria tèxtil, sense deixar mai la seva veritable vocació de poeta.

Li agraeixo, senyor director, que m'hagi deixat expressar, ni que sigui molt sumàriament, una visió del meu pare, que reconeixent —em sembla— els qui foren els seus amics més pròxims.

M.ª de Magdala Rosquellas
i Rosanes

☆☆☆

Al senyor Cardenal, Narcís Jubany

Com cada any, com cada 25 de desembre, nosaltres celebrem el naixement de Jesús, el naixement del pobre, del pobre entre els pobres... i per nosaltres és potser els dies de l'any que més diners gastem... perquè el nostre xampany ha de ser el més bo... i nosaltres? som bons?... Els cristians hauríem de néixer cada any, cada 25 de desembre per ser més pobres cada dia, els cristians hauríem de donar el cor del Crist que tenim dintre, però nosaltres, els cristians, ens limitem a fer el pessebre i anar a missa... Nen Jesús, petit nen de l'establia, et demano que ens donis forces, forces per nosaltres, els que ens diem seguidors de la teva Creu, de la teva humil establia, força per lluitar per un món millor, força per fer del nostre petit entorn el racó de pau i senzillesa que Tu desitges, força per no oblidar les grans i petites tragèdies que cada dia ens envolten i lluitar pel camí just.

A tu, nen Jesús, el més pobre dels pobres, et demano per tots aquells nens no desitjats, els avortats, els desnutrits, els assassinats, pels que no tenen amor. Fes que la nostra huma-

nitat sigui més justa, i que el nostre cor sigui més cor. Fes que els homes de tot el món es donin les mans per construir junts un món amb amor i pa per a tothom, on tothom tingues dret a viure, perquè ningú visqués amb misèria i tothom visqués amb llibertat.

Segur que el dia de Nadal, una mare plorarà la mort d'un fill, mentre una altra avorta en una clínica de Londres... Jesús, et demano per ells, per tots els nens de tot el món, perquè no tenen res ni ningú, perquè són els desvalguts, perquè, com Tu, són els pobres dels més pobres del món... que nosaltres sapiguem ajudar-los; i dona'ls Tu la pau i l'amor que mereixen. Que els nostres fills no trobin mai odi en el nostre cor, sinó la pau d'aquell Nen, que va néixer a l'establia, perquè estimà a tot el món.

Que aquest Nadal ens porti la pau i l'amor, al nostre cor.

"Una mare soltera"

N. de la R. Aquesta carta l'hem rebut a través del senyor Cardenal, Narcís Jubany.

☆☆☆

Inusitat espai dedicat a Leonhard Boff

M'ha fet reflexionar l'inusitat espai que dediquen al teòleg Boff.

Resulta paradòxic que la "teologia de l'alliberació" tingui arrels ideològiques en Luter i Marx, quan ambdós, per raons diverses, neguen que la persona humana sigui realment lliure (Luter, a causa del pecat original, que, segons ell, ha corromput la naturalesa humana; Marx, perquè, —a més del seu determinisme materialista— afirma que allò real és la humanitat i que l'individu és una abstracció).

La veritable alliberació cristiana —llibertat dels fills de Déu que Crist ens ha guanyat—, transcendeix per complet els límits de l'alliberació político-social, donant-nos un amor per tot allò que és bo, que ens allunya de l'esclavitud del mal.

Del concepte transcendent de la llibertat, (en la qual el mal elegit no és llibertat, encara que en sigui signe), no porta el cristià a desinteressar-se de l'esforç per construir un món més lliure. Contràriament, encara que coneix el valor relatiu

"Catalunya Cristiana" respon

De temps ençà rebem missives que exposen el desig que "Catalunya Cristiana", doni opinió i orientació sobre temes o problemes que s'exposen en forma de pregunta. La Redacció de C.C. ha estudiat a fons la proposta, i li pleu manifestar que es dóna a terme la proposta tenint en compte el que segueix:

—Ens donaran respostes orientatives de temes que puguin interessar la majoria.

—Prioritàriament es tindran en compte aquelles cartes que exposin una proble-

màtica relacionada amb la nostra fe i el nostre viure cristià.

—No es respondran les que puguin originar una polèmica destructiva o desorientadora.

—Algunes vegades l'opinió de C.C. serà això: una opinió més, amb tot el respecte als qui pensin d'altrement.

—Crecem que amb la nova modalitat d'aquesta secció prestarem un bon servei a tots els nostres lectors.

La Redacció de C.C.

de les conquestes humanes, el cristianisme s'entesta a respectar i defensar la dignitat de l'home amb la seguretat de qui sap que amb la seva conducta aquí a la terra s'està guanyant el destí etern.

Diu Boff, que allò que compta no és l'individu sinó les estructures. Que no compta Pere o Joan, sinó "el metge" o "l'economista"; monstruosa deformació de l'alliberació per la redempció de Crist. (Grup personal com individual és cada un dels seus beneficiaris; persones sense desdoblaments esquizofrènics no que passen de l'àmbit conceptual). La paradoxa és que el mateix senyor Boff al·ludeix a "el sagrat de la persona humana" quan canvia el context; en aquest cas, la solidaritat de les reunions de una vaga metal·lúrgica a Sao Paulo.

Aquesta contradicció entre la idea, entre els primers principis i la retòrica amb la qual se suposa el concepte, és la tragèdia de la "teologia de l'alliberació", per intentar una síntesi impossible entre el materialisme de Marx i el cristianisme de l'evangeli que nega d'arrel —els primers principis—, els fonaments cristians i tanmateix, hi ha de recórrer per a vestir el tràgic rostre que presenta, amb totes les seves conseqüències, una visió del món i de la història basada en una lluita de classes.

No nego, senyor director, la bondat dels impulsos que mouen Boff a seguir aquest corrent de pensaments. Tanmateix, em sorprèn l'aparatositat amb què se'l difon en un setmanari que, habitualment, segueix el Magisteri de l'Església.

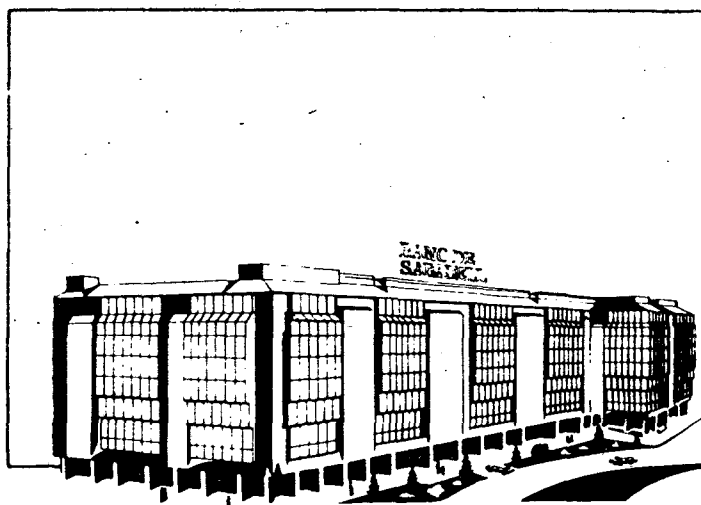
Jaume Tarrasó

AVÍS

Amb motiu de les festes nadalenques, no hem rebut a temps els programes de televisió que publiquem setmanalment. Esperem que en el número vinent podrem restablir la normalitat. Perdoneu, us preguem, aquesta deficiència.

Mercès

N. de R. Es publicaran, preferentment, les cartes escrites a màquina a doble espai i d'una extensió, màxim, d'un foli. La Redacció no es compromet a retornar les cartes no publicades ni a contestar-les particularment.

Més d'un segle d'experiència bancària

BANC DE
SABADELL

Catalunya

Malgrat la prohibició funcionen televisions privades

El Baix Llobregat és la comarca de Catalunya on un gran nombre d'experiments de televisió privada s'han realitzat malgrat la rigorosa prohibició existent i de l'activa vigilància desplegada per la policia. Els experiments que s'han efectuat fins ara han estat desenvolupats a través de la Segona Cadena, d'U.H.F.

A iniciativa dels ajuntaments s'està duent a terme un estudi sobre la possibilitat de desenvolupar una televisió de tipus comarcal. En aquest sentit, alguns municipis, fins i tot, aprovaren la concessió de modestes assignacions de diners per poder portar-les a la pràctica, encapçalant la iniciativa l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat.

Espanya

El PSOE rebaixa a 680.000 els llocs de treball promesos

MADRID.— El govern sembla que ha rebaixat definitiva-

ment en cent vint mil llocs de treball la promesa electoral del PSOE, de crear-ne vuit-cents mil de nous, segons es desprèn de les manifestacions fetes a Radio Nacional pel ministre de Treball, Joaquín Almunia, després d'haver comparegut davant la corresponent comissió del Senat per a donar compte de les modificacions legislatives en matèria de treball.

Almunia va dir textualment que "hi ha un escenari de política econòmica del govern, comunicat al Congrés i al Senat, i als interlocutors socials, en el qual es preveu, en el marc del programa econòmic a mig termini, un objectiu bàsic, i les previsions econòmiques confirmen en els pròxims tres anys la creació de sis-cents vuitanta mil llocs de treball".

Món

Augmenta la protecció dels consumidors a la CEE

Per primera vegada en els vint-i-sis anys d'història de la CEE, un consell de ministres de la Comunitat donà a Brussel·les un petit pas endavant en la protecció dels consumidors a l'àmbit europeu. A partir del primer de gener de l'any vinent, els deu Estats membres estan

llurs respectius mercats nacionals. La directiva no inclou, en canvi, la prohibició de retirar

obligats a intercanviar-se informació sobre qualsevol producte perillós que sigui detectat en

del mercat el producte en qüestió, ni la llibertat d'exportar-lo a països tercers.

ARA MATEIX...

Un any nou amb esperança

"... Per què i amb quin dret se suposa que el creient és presoner d'una il·lusió i que l'ateu escèptic està a recer de qualsevol il·lusió? ¿No comporta molt més coratge mantenir, enmig de tantes decepcions, la convicció de l'existència d'un sentit últim de totes les coses? Són unes preguntes que formula Karl Rahner i que m'han revingut a la memòria en sentir aquella exclamació espontània del senyor Tierno Galván, davant les catàstrofes recents de Madrid, que la premsa ha fet famosa: "Estic desitjant que s'acabi aquest any..."

Cal reconèixer que la il·lusió de l'alcalde madrileny és prou modesta, en aquest cas, i ben humana. Però és, al capdevall, una il·lusió d'una inconsistència òbvia: el canvi d'any no és cap defensa contra el malastre, a desgrat de les previsions del endevins... Precisament el senyor Tierno Galván és autor d'un opuscle molt suggestiu i clarificador, titulat "¿Què es ser agnòstic?", en el qual llegim conceptes com aquests: "El ser agnòstic parece que es el único camino para el humanismo, en cuanto es la referencia común desde la que nada humano deja de ser humanamente entendido...". "La idea de que el mecanismo de la objetividad de lo finito puede y debe ser corregido por el proceso de la realización de la especie como cultura, produce la conciencia responsable de lo finito." Però és el cas que la

comprensió de la realitat des d'un humanisme curiosament mantingut dins els límits de la finitud, al marge de tota transcendència, deixa buits inquietants... I l'ideal de la consciència responsable que assumeixi el procés de l'especie —un ideal que els creients compartim— no aconseguirà mai de cobrir tot l'àmbit del mal...

Per això, de tant en tant, la il·lusió apareix com l'únic recurs possible, i, a mesura que una certa racionalitat avança, creix una certa irracionalitat: hom consulta els astròlegs —i els mitjans de comunicació hi donen un relleu fins ara inusitat— sobre les conjuncions dels astres que acompanyaran una data, un any, la boda d'uns prínceps o un partit de futbol...

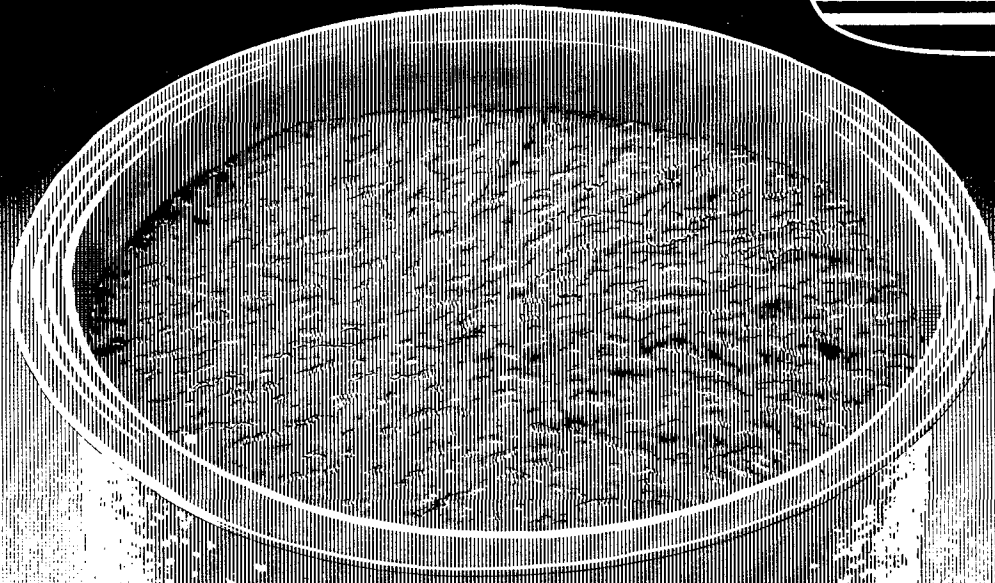
També nosaltres, els cristians ens sentim colpits per la desgràcia. Però, com deia Rainher, enmig de tantes decepcions tenim el coratge de mantenir la convicció de l'existència d'un sentit últim. I, sense deixar-lo de patir, referim tot el dolor dels homes a la imatge evangèlica del gra de blat, fet llavor que es podreix dins la terra i no és cap absurd. Per això podem començar l'any nou amb esperança. No només esperança que el temps farà oblidar la desgràcia, sinó esperança que la farà fruitar.

J. Carrera Planas

MOUSSE

com un bombó gelat

DANONE

Mousse
DANONE

PREN
NIRE

Dies abans que el Papa visiti el terrorista turc a la presó

La justícia tanca el sumari contra Alí Agca

Hilario Martella, el jutge encarregat de la investigació de l'atemptat contra el papa Joan Pau II, perpetrat el maig de 1981, ha clos el sumari. Els mòbils semblen clars: Karol Wojtyla s'havia convertit en l'enemic número ú de la Unió Soviètica i de la màfia pel suport a Lech Walesa, fundador del sindicat polonès Solidarnosc, i pel seu interès a esclarir les operacions financeres de les Obres de la Religió (IOR), en el qual la màfia posseïa interessos. Resumim un interessant reportatge sobre el tema que publicà "La Vanguardia" en la seva edició del 18 de desembre de 1983, firmat per Jordi Bordas i E. Martín de Pozuelo.

L'elecció del cardenal polonès Karol Wojtyla com a successor de l'efímer Joan Pau I no va caure bé als màxims dirigents russos. El fet que el recent elegit hagués nascut a Polònia i fos un conegut lluitador a favor dels drets del seu poble no complagué, evidentment, la Unió Soviètica. Per si aquest recel immediat fos poc, Joan Pau II deixà ben clar, des del primer moment, que estava disposat a ajudar els resistents polonesos enquadrats, en la seva majoria, en el sindicat clandestí Solidarnosc. Aquest suport no era exclusivament moral. Encara que no hi hagi proves evidents, pot afirmar-se que els fons recaptats entre els catòlics dels Estats Units —fonamentalment entre els polonesos— eren canalitzats vers Solidarnosc a través de l'Institut per a les Obres de la Religió (IOR), dirigit i controlat pel "ministre de finances", monsenyor Marcinkus.

Els estímuls procedents de

Roma exaltaven el nacionalisme polonès que es traduïa en un desig de més llibertat pel poble.

Aquests anhels topaven frontalment amb els interessos soviètics en aquell país de l'Europa oriental. Moscou sabia que l'actitud dels polonesos probablement comportaria una invasió similar a la soferta anys enrera per Hongria i Txecoslovàquia. La URSS no volia ni podia significar-se davant d'Occident de manera tan rotunda. Paralelament a l'augment de les reivindicacions polítiques i socials dels ciutadans polonesos, Joan Pau II rebia en honor de multituds a Lech Walesa, la màxima representació de la resistència polonesa en aquells moments.

Lech Walesa, la gota d'aigua

Els mitjans de comunicació, fora de la tradicional rigidesa

vaticana estigueren presents en gairebé tota l'entrevista d'ambdós homes. Les cambres de televisió recolliren el gest del Papa aixecant el líder sindicalista quan estava de genolls davant d'ell. Seguidament els dos es fongueren en emotiva abraçada. L'entrançable salutació palesava el suport total a les aspiracions del poble polonès. A la Unió Soviètica no se li escapà tampoc la significació de l'entrevista. Des d'aleshores Joan Pau II fou condemnat. Havia anat massa lluny.

Conjunció d'interessos

Mentre es produïa el suport a Polònia, el Papa també demostrava la seva predisposició a esclarir el fosc afer al voltant de les finances del Vaticà. Quan arribà al Papat, l'opinió pública italiana i mundial exigí que s'aclarís d'una vegada l'estrany cas que involucrava l'IOR les seves connexions amb el Banc Ambrosià (amb el qual la màfia semblava connectada), i les estranyes morts relacionades amb aquesta entitat financera.

Joan Pau II decidí posar les cartes sobre la taula ordenant que s'investigués l'afer. La màfia, que en els darrers anys s'havia vist implicada en diversos escàndols financers i polítics, va veure en el Papa un altre i poderós enemic. També ells van firmar la seva pena de mort.

Joan Pau II exhortava els sicilians i a la pròpia Església

d'aquella regió italiana a fer front a l'organització que controla i atemoritzava la vida de la illa i les arrels del qual s'extenen arreu del món. L'enfrontament entre Vaticà i màfia era més que evident, cosa que mai no havia succeït fins aleshores.

Agca, cap de turc

Els Serveis Secrets soviètics es vegeren en la impossibilitat de dur a terme directament l'assassinat. Calia servir les aparences. Per això acudiren a Bulgària, "el germà petit" perquè realitzés el brut treball.

En previsió de les posteriors reaccions de l'opinió pública mundial davant el previst assassinat del Papa, els búlgars i la màfia es veieren en l'obligació d'emascarar i complicar el màxim possible l'afer, a fi de no veure's implicats en cap moment. O sigui, tenien preparada la coartada. Es tractava de trobar un personatge que, en principi, no es moguéssin ni per interessos polítics i econòmics i que, al mateix temps tingués motius propis per desitjar la mort del Papa. D'aquesta manera, si arribava a ser detingut, el magnicidi seria aparentment obra d'un fanàtic, d'un boig. L'home escollit fou Alí Agca, un musulmà extremista ple d'odi vers la religió catòlica i vers Occident. Un turc que ja era conegut per l'organització de Bekir Celenc per l'assassinat d'un periodista del "Milliyet", rotatiu progressista d'aquell país. Per aquest delicte fou

condemnat i reclòs en una presó de la qual va escapar-se amb l'ajuda d'un tal Oral Celik. Fou el mateix Celik el que va posar en contacte a Bekir Celenc i Alí Agca a Bulgària després de fugir de Turquia. Posteriorment a la seva detenció a Itàlia, Agca declarà que fou Celenc el qui va lliurar-li tres milions de marcs per dur a terme la seva acció a la Plaça de Sant Pere.

Les confessions d'Agca esclareixen l'afer

La justícia italiana ha estès ordre de cerca i captura contra Celenc i Oral Celik, ambdós en rebel·lia. Omar Baggi, l'home que donà la pistola a Alí Agca perquè disparés contra el Papa, i Cedar Celebi, actualment detingut i presumpte cap de l'organització terrorista Llops Grisos a la qual Agca pertanyia. Les confessions d'Alí Agca i les investigacions realitzades pels jutges italians han permès posar aquestes implicacions al descobert. Tanmateix, la desaparició de proves i testimonis i, moltes vegades, la gran complexitat del cas impedeix tenir les evidències precises per a provar judicialment aquestes relacions.

La visita de Joan Pau II a la presó on romà reclòs Alí Agca i la probable entrevista d'ambdós pot constituir el darrer capítol abans del judici en el qual s'intentarà esclarir els múltiples punts obscurs que envolten encara aquesta història.

CRÒNICA DE ROMA

Edicions del nou Codi de Dret Canònic

ROMA (del nostre corresponent).— El nou Codi de Dret Canònic va entrar en vigor el primer diumenge d'Advent, 27 de novembre, convertint-se així en llei universal per a l'Església llatina. Va ser promulgat pel Papa Joan Pau II amb la Butlla "Sacrae disciplinae leges" del 25 de gener.

El text del Codex Iuris Canonici va ser publicat en el número extraordinari de "Acta Apostolicae Sedis", que té 317 pàgines, y va aparèixer amb la data del 25 de gener. Amb data de 22 de setembre va sortir un fascicle també extraordinari de AAS, en el qual apareix una notificació del cardenal Secretari d'Estat, Agostino Casaroli, en què s'assenyala i s'ordena corregir ni més ni menys que 111 errors que van passar incomprensiblement en el text oficial llatí del Codi publicat en el citat número especial de AAS. Aquestes esmenes hauran de ser introduïdes en futures edicions del text llatí del Codi.

Es calcula que s'han difós ja uns 500.000 exemplars del Codi Llatí i en diferents

llengües. En Castellà circula la traducció preparada pels professors de la facultat de Dret canònic de la Universitat Pontifícia de Salamanca y de la Universitat de Navarra, revisada per la junta d'assumptes jurídics de la Conferència Episcopal. La BAC ha publicat una edició bilingüe en la seva col·lecció "minor" i una edició amb notes en la seva col·lecció normal. Segons fonts properes d'aquesta Editorial, és el volum de més difusió, després dels volums que contenen els documents del Concili Vaticà II.

En català, per primera vegada, s'ha fet una versió, a càrrec dels monjos de Montserrat, amb una introducció de l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Narcís Jubany i una breu presentació de l'abat de Montserrat, pare Cassià M^a. Just. Cal destacar que igualment que l'edició castellana ha estat molt ben rebuda i divulgada per tot el Principat.

J. M.

AJUNTAMENT DE MATARÓ - 1983

DIES DE REPRESENTACIÓ

DESEMBRE DEL 1983
Del 25 a les 5 de la tarda
GENER DEL 1984
Dies 1 i 6 a les 5 de la tarda
Dies 8, 15, 22 y 29 a les 4:30 de la tarda
FEBRER DEL 1984
Dies 5, 12, 19, a les 5:30 de la tarda

PER ENCARREC DE LOCALITATS O INFORMACIÓ TELÉFON 790 12 13

Vaticà dia a dia

L'episcopat nord-americà ha realitzat la seva visita "ad limina"

Els bisbes d'Estats Units han acabat la visita "ad limina". Ho han fet per grups. El primer grup va venir el mes d'abril del 83 i va ser rebut pel Sant Pare en audiència comuna el dia 9 del mateix mes. Els discursos que els va dirigir van ser: el primer porta per títol "Proclamació de Jesucrist Redemptor i reconciliació de la humanitat". El segon "Línies pastorals per a la celebració del dia del Senyor".

El setembre passat el Papa va rebre en visita "ad limina" tres altres grups, als quals va dirigir diferents discursos sobre orientacions pastorals.

En la fotografia, presa durant l'Assemblea General del Sínodo dels Bisbes, el passat més d'octubre, poden distingir-se els bisbes americans Joseph L. Bernardin, arquebisbe cardenal de Chicago, monsenyor John Robert Roach, arquebisbe de Sant Pau. L'episcopat nord-americà va celebrar recentment una assemblea plenària en la qual va ser elegit nou President de la Conferència, monsenyor James W. Malone, bisbe de Youngtown.

☆☆☆

Capítol General dels mercedaris

L'Orde de la Santíssima Verge de la Mercè ha celebrat a Roma un capítol extraordinari al qual van assistir religiosos procedents d'Argentina, Brasil, Xile, Equador, Espanya, Estats Units, Itàlia, Mèxic, Perú, Puerto Rico, i Veneçuela. L'objecte primordial del capítol era la redacció definitiva de les constitucions que s'han d'adaptar al dia d'avui la missió de "rescatar captius" encomanada a l'Orde el 1218 quan va ser fundada a Barcelona per sant Raimon de Penyafort i sant Pere Nolasc. Així, doncs, els capitulars van estudiar quines són en l'actualitat les "esclavituds" que van contra la dignitat de l'home.

☆☆☆

La primera producció del Centre Televisiu Vaticà

El nou Centre Televisiu Vaticà (CTV) va presentar la seva primera producció el 18 de novembre a la Sala Marconi del Palau de Ràdio Vaticà, situat al començament de la Via de la Conciliació.

Es tracta d'un documental titulat "Joan Pau II" pelegrí a Lourdes, sobre la visita del Papa a aquesta ciutat mariana els dies 14-15 d'agost passat. Són trenta minuts de projecció en color.

Abans de començar l'acte, van presentar el documental els monsenyors Crescenzo Sepe, responsable del Servei d'Informació i Documentació de la Secretaria d'Estat, i Giovanni Marra, secretari administratiu del Centre, don Fiorenzo Tagliabue, director d'aquest centre, i el jesuïta p. Pasquale Borgomeo, del consell d'administració.

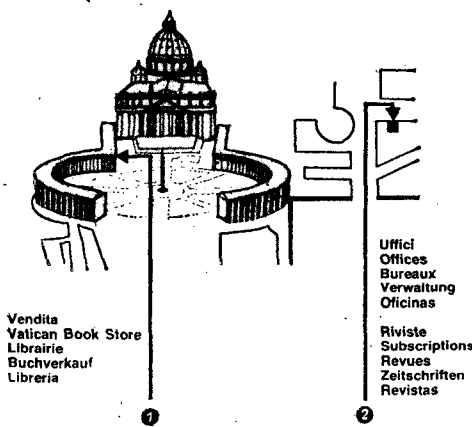
Van assistir a la inauguració els cardenals Paolo Bertoli, Sebastiano Baggio i Giuseppe Carpio; els arquebisbes mon-

senyor Eduardo Martínez Somalo i monsenyor Achille Silvestrini; monsenyor Stanislaw Dziwisz i nombroses persones dels dicasteris vaticans.

☆☆☆

La casa natal del Papa, convertida en museu

La casa natal del Papa Joan Pau II es transformarà en casa-museu, amb records de la vida de Karol Wojtyla. La parròquia de Wadowice, ciutat en la qual va néixer el Papa el 18 de maig

La llibreria i Editorial Vaticana

La "Libreria Editrice Vaticana" disposa ara d'un nou i atraient local en la mateixa plaça de Sant Pere (Braç de Carlemany). L'entrada es troba al costat de l'Oficina d'informació pels pelegrins i turistes, prop de l'Arc de les Campanes (en el gràfic està senyalada amb el número 1). Una entrada especial pel personal que treballa al Vaticà amb possibilitat d'aparcament, es troba en la gran explanada situada davant de l'entrada a la Sala de les Audiències Pau VI. La direcció i oficines de la llibreria, així com l'administració de les revistes i publicacions periòdiques "Comunicaciones", "Notitiae", "Seminarium", "Nuntia", "Latinitas", "Catalogo della Pinacoteca Vaticana", "L'Annuario Statistico della Chiesa" i "L'Annuario Pontificio", segueix en l'anterior seu de la llibreria amb entrada per la Porta de Santa Anna (vegi's en el gràfic número 2). La "Libreria Editrice Vaticana" va ser creada el 1926 pel Papa Pius XI per la difusió de les publicacions jurídiques, litúrgiques, i pastorals de la Santa Seu. En ella es troben també altres publicacions religioses, artístiques i eclesials, en particular els llibres destinats a difondre els ensenyaments del Papa. El director de la llibreria és actualment Brenno Bucciarelli. Els nous locals a la plaça de Sant Pere constitueixen una llar de cultura pels bisbes, sacerdots i seglars que vulguin estar al dia en el camp de les publicacions eclesials. La llibreria és oberta de les 8 a les 11.

de l'any 1920, ha comprat l'edifici i s'encarregarà de la instal·lació del museu.

☆☆☆

Joan Pau II visitarà Bari

Joan Pau II visitarà la ciutat de Bari (Itàlia) el pròxim 26 de febrer, realitzant així un projecte que no es va poder complir en la data fixada a causa de l'atemptat que va sofrir. La ciutat de Sant Nicolau, durant segles considerada "porta d'Orient" ha donat un repic de campanes en conèixer aquesta notícia, que anuncia l'arquebisbe durant la missa major dominical, informa Mercedes Gordon des de Roma.

☆☆☆

Visites pastorals del Papa a les parròquies de Roma

Durant tot l'Advent i Nadal, el Papa Joan Pau II ha reprès les seves visites pastorals a les parròquies de Roma que inicià en anys anteriors.

En la fotografia durant la seva visita a la parròquia de Sant Felip Neri, mentre pronuncia l'homilia. Joan Pau II va passar la tarda amb els fidels d'aquesta parròquia que compta amb 25.000 filigresos atesos per un grup de quatre sacerdots.

Abans de la missa, el Papa tingué una trobada amb els nens; després de la celebració eucarística es reuní successivament, amb els sacerdots, amb les religioses que treballen en el territori parroquial, amb els dirigents de l'Acció Catòlica i de les Associacions de Treballadors Catòlics, amb el consell pastoral, amb d'altres moviments o grups eclesials i, finalment, tingué una simpàtica vetllada amb els joves. Hores de diàleg i intensa evangelització en el clima de l'Any Sant de la Redempció.

Joan Pau II als homes de cultura

"No" a la mort i a l'odi, i "sí" a la veritat i a la vida

El Papa va fer una crida als homes de cultura de tot el món demanant-los que siguin capaços de dir "no" a la mort, a l'odi, a la violència, al terror, a l'error, al mal, a la degradació i a dir "sí", en canvi, al bé, a tot allò que és formós, a la veritat, a la justícia, a la responsabilitat, a la vida, a la pau, a l'amor. Els urgí, que assumin les seves responsabilitats conscientment i coherentment.

La trobada de Joan Pau II amb mil cinc-cents sacerdots, catedràtics, professors, intel·lectuals, universitaris de tot el món fou el moment culminant de la jornada jubilar de l'Any Sant de la Redempció dedicada als homes de cultura; un pelegrinatge d'excepció rebut a l'Aula de les Benediccions. El Papa dedicà una especial salutació als membres de les Universitats espanyoles de Madrid, Granada, Barcelona, Pamplona i de la històrica Universitat —foren les seves paraules— d'Alcalá de Henares. "He apreuat d'una manera particular la vostra presència en aquesta circumstància", digué. Observà que constituïen un dels grups més nombrosos vinguts des de fora d'Itàlia.

En el seu discurs el Papa els recordà que el problema de la cultura en si; però encara més, el de la relació entre fe i cultura, ha estat un dels que ha meditat més a la llum de les seves diverses experiències, com a estudiós, com a cristià, com a sacerdot, com a bisbe i, actualment com a Papa. "Si Crist, mitjançant la Redempció, realitzà l'obra de salvació de cada home i de tot el món, redimí també la cultura humana", recalca Joan Pau II. Els exhortà a no ser intel·lectuals que reflexionen, valoren i contemplan la veritat, tancats en una individual torre de marfil. "No deixeu que només veus aïllades emetin missatges a la consciència del món. La vostra contribució és important. Els joves que tenen contacte formatiu amb vosaltres, els polítics que obren les seves oïdes a tot allò que dieu, els tècnics que no poden prescindir de vosaltres... ajudeu a tots a entrar, amb saviesa i raonablement, en una visió de la vida i de la societat humana que promogui el bé comú de tota la humanitat".

M.G.

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

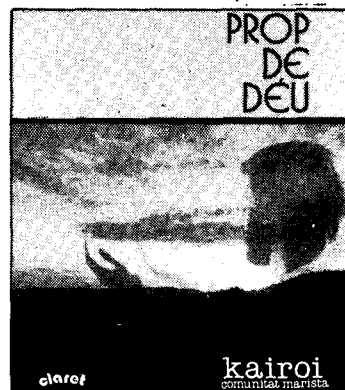
PROP DE DÉU

Kairoi, comunitat marista

CANÇÓ JUVENIL RELIGIOSA EN CATALÀ

Com a grup KAIROI (temps oportú, temps d'esperança), volem oferir a les comunitats cristianes de Catalunya algunes cançons de la nostra espiritualitat.

Són cançons nascudes de la vida; d'una espiritualitat que vol imitar les actituds de Maria.

Són fruit dels sentiments de la pregària-compartida amb els joves en la qual sentim la certesa que Déu ens és a prop i ens ofereix el seu amor.

Preu disc: 700 ptes.

Preu cassette: 700 ptes.

Editorial Claret

LA POBLA DE MONTORNÈS

PESSEBRE VIVENT

RENOVAT ESPECTACLE DE NADAL
EN UN BELL INDRET DEL TARRAGONÈSvisiteu-lo tots els dies festius fins
el 15 de generLA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA
LITÚRGIA DE LES HORESELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES
DELS OFICIS DE LECTURA

Per Jaume Fàbregas i Baqué i Alexandre Olivar

Aquesta obra conté una col·lecció de petites monografies que ens donen una sucinta visió de cadascun dels autors de la segona lectura de l'Ofici de lectura de la Litúrgia de les Hores.

Són monografies que es llegeixen fàcilment i agradablement i, almenys en molts casos, gosaríem dir que és necessari fer-ho, ja que gran part d'aquests escriptors són pràcticament desconeguts. El coneixement de l'autor, època, escola, tendència, és un auxiliar valuós, gairebé indispensable, per a fer més entenedores les lectures i, en conseqüència, més fructuoses espiritualment per als nombrosos cristians, laics, clergues o religiosos, que dediquen cada dia un temps a la lloança a partir del llibre litúrgic.

Format 13x20 cms. — 228 pàgines.
DE VENDA EN LLIBRERIES ESPECIALITZADES

EDITORIAL REGINA

Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

Vídua 47 anys situada, distingida i culta, cerca relació amb persona mateix nivell amb esperit jove Sensibilitat i cultura; accepta fills.
COSM Equador, 53, entl. 4r.
Tels. 239 12 92-322 31 82.
Barcelona-29.

**Equip Dr. Viscarri
i Trullàs**

Neuropsiquiatria. Psicologia
Tratament malalties nervioses
Quequesa.
Problemes conjugals.
Alcoholisme.
Drogodependències.
Informació: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

La col·lecció blava de
Ma. Àngels Papiol i Mora

"Un gran fill de la nostra terra"

el Dr. Pere Tarrés i Claret

"Un gran catalán"

Dr. Pere Tarrés i Claret

"Amor amb majúscula"

Novel·la

"Entre mimosas"

Novel·la

"Arrels de dues bandes"

Novel·la

Venda Llibreria Claret. Rogèr de Llúria, 5 - Barcelona-10

Recés per a religioses. — Se celebrarà a la Casa d'Espiritualitat de Maria Reparadora, c/. Emancipació, 33, el diumenge dia 15 de gener. Dirigirà el P. Lluís Corrons, S.J. Començarà a les 10.30. Les que desitgin quedar-se a dinar deuen avisar amb dos dies d'anticipació. Tel. 212 69 00.

Jornades d'Espiritualitat. — Dirigides per Mn. Joan Esquerda, prev. del Centre d'Animació Missionera de Roma, se celebraran el proper diumenge, dia 8 de gener, de les 5.50 a les 7 de la tarda i els dies 9 i 10, de 8 a 2/4 de 10 del vespre. Lloc: Sala d'Actes de les R.R. Concepcionistes, c/. València, 252. Temari: "RENOVAR-SE EN L'ESPERIT".

"Trobades d'Espiritualitat i Cultura. — Tots els dilluns, de 2/4 de 5 a les 6 de la tarda. Dia 9, Eucaristia i pregària participada. Dia 16, J. Llopis, parlarà de l'Oració. Dia 23, Línies mestres del Protestantisme, per E. Capó. Lloc: C.I.C., c/. Via Augusta, 205.

Recés per a sacerdots. — Se celebrarà a la Casa d'Exercicis de Sarrià, el proper dia 9 de gener, de les 11 del matí a les 5 de la tarda. Dirigirà Mn. Joan Esquerda prev. del Centre d'Animació Missionera de Roma.

Jornada Mundial de la Pau. — Avui, a la Catedral, el cardenal-arquebisbe Dr. Narcís Jubany presidirà l'Eucaristia a les 12 del migdia, per a commemorar la Diada Mundial de la Pau, que enguany té el lema "La pau neix d'un cor nou". El Secretariat de Justícia i Pau us invita a participar-hi.

Festa de sant Ramon de Penyafort a la Catedral de Barcelona. — Dissabte dia 7 de gener del 1984, a les 8.30 del matí, a la Capella del Sepulcre. Celebració Eucarística presidida pel doctor Francesc Muñoz, Canonge de la Catedral. A les 11 a l'Altar Major Missa conventual. A les 6 de la tarda, Celebració Eucarística en sufragi dels amics d'aquest grup difunts.

CENTRE CATOLIC de SANTS

Carrer Jocs Florals, 33 - Telèfon 332 50 37 - Barcelona-14

El Centre Catòlic de Sants, representarà els dies 26 de desembre, 1 i 8 de gener a les sis de la tarda, el drama bíblic L'ESTEL DE NATZARETH, original del poeta i escriptor en Ramon Pàmias i música de Mossèn Miquel Ferré. L'ESTEL DE NATZARETH, s'estrenà l'any 1903 en el nostre estatge amb l'assistència del autor i es va representar ininterrompudament fins l'any 1935. Després es tornà a fer l'any 1940 fins el 1957. L'any 1981 s'inicià novament amb un èxit extraordinari, doncs hi participen 90 actors i 10 músics. L'esforç i l'entusiasme es gran i d'aquí que es recullin els forts aplaudiments al pujar i baixar el teló.

Rivadeneyra 6, 3er. Telèfon 31748 58 Barcelona 2

CURSOS DE GENER A MAIG DE 1984

TARDA

UNA ESPERANÇA PER AL MON SENCER. - Josep GIL del 12 de gener al 23 de febrer (7 sessions)	DIJOUS de 4.30 a 5.30
LA CELEBRACIÓ DE L'ANY SANT. - Pere TENA del 12 de gener al 23 de febrer (7 sessions)	DIJOUS de 5.45 a 6.45
L'ESGLÉSIA SAGRAMENT DE LA RECONCILIACIÓ. - Ramon SALA de l'1 de març al 12 d'abril (7 sessions)	DIJOUS de 4.30 a 5.30
PASTORAL DEL SAGRAMENT DE PENITÈNCIA. - Jesús HUGUET de l'1 de març al 12 d'abril (7 sessions)	DIJOUS de 5.45 a 6.45
LA NOSTRA VIDA INTERIOR ENFRONT DEL MISSATGE DE GRÀCIA I D'EXIGÈNCIA QUE SEMIEM EN L'ESGLÉSIA. - Francesc VERGES I TUSET del 3 al 31 de maig (5 sessions)	DIJOUS de 4.30 a 5.30
LA FESTA CRISTIANA EN UN MON SECULAR. - Joan LLOPIS del 3 al 31 de maig (5 sessions)	DIJOUS de 5.45 a 6.45

VESPRE

CONEIXER I LLEGIR LA BIBLIA. - Rafael de SIVATTE del 23 de gener al 5 de març (7 sessions)	DILLUNS de 7.30 a 9
RENEIXER A LA SOLIDARITAT. - Victor CODINA del 21 de febrer al 27 de març (6 sessions)	DIMARTS de 7.30 a 9
LA FESTA CRISTIANA EN UN MON SECULAR. - Joan LLOPIS del 6 al 29 de maig (4 sessions)	DIMARTS de 7.30 a 9
ACOMPANYAR EL MALALT I EL MORIBUND. - Jordi GOL de l'11 de gener a l'11 de febrer (4 sessions)	DIMARTS de 7.30 a 9
UNA ESPERANÇA PER AL MON SENCER. - Josep GIL del 8 al 29 de febrer (4 sessions)	DIMARTS de 7.30 a 9
PREGAR AMB ELS SALMS. - Hilari RAGUER (10 sessions) del 14 de març a l'11 d'abril i del 2 al 30 de maig	DIMARTS de 7.30 a 9
EL DINAMISME DE LA FE I LA CONSTRUCCIÓ DE LA COMUNI- TAT. - Joaquim BRUSTENGA, Mateu TERRATS i Josep M. TUTOSAU del 12 de gener al 12 d'abril (14 sessions)	DIJOUS de 7.30 a 9
PERDÓ I CONFESSIÓ. - Jesús HUGUET i Ramon SALA de l'1 de març al 12 d'abril (7 sessions)	DIJOUS de 7.30 a 9

els cursos de TARDA formen part de la programació general (Viure en Crist) i els cursos indicats amb un asterisc (*) es repeteixen a la tarda i al vespre

Desitjo subscriure'm / renovar la meua subscripció a:

Catalunya Cristiana

Nom i cognoms

Adreça

Població

D.P

☐ Trameto les 2.500 ptes. per gir postal.☐ Incloc un taló barrat per aquest import.☐ Prego al Banc / Caixa

Agència

que se serveixi domiciliat aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibreta / compte n.º

Lloc

Data

Signatura

Remetre aquesta butlleta a:

Redacció i administració:

C/. València, 244, 2on. Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2784 - 2805

Tortosa

Remembrança del Dr. Manyà

La diòcesi tortosina es renova en l'Esperit

Els grups de la Renovació Carismàtica o en l'Esperit fa poc es varen reunir al Col·legi Sant Josep amb una ampla participació de La Canonja, Montblanc, Reus, Tarragona, Torreforta, Valls, Tortosa i Amposta. Encara que tenia caràcter provincial de Tarragona hi foren presents els senyors Manén-Vidal, fundadors del grup "Àgape" de Barcelona, els senyors Elmeua-Just de l'"Amén-Amén" d'Igualada i els Claramunt-Fabregat de Sant Martí de Tous.

Després de l'ofici litúrgic de Laudes, el Canonge de la Seu de Tortosa, Dr. Ermini Capsir, exposà el tema central de la jornada: "Un Any Jubilar per a la Renovació en l'Esperit" que motivà un ample ressò entre els que hi assistien, amb testimonis de vida, reflexions, pregàries, lloances al Senyor: tot amb una empremta mariana com s'escau al primer diumenge d'Advent. Els actes matinals culminaren amb l'Adoració eucarística silenciosa, davant el Santíssim solemnement exposat, que és una de les gràcies que el Senyor està concedint a la Renovació Carismàtica.

La sessió de la tarda, després del dinar fraternal, tota girà entorn de la Reconciliació i de l'Eucaristia que fou concelebrada pels sacerdots assistents, amb un clima de goig i exultació, de lloances espontànies. El sacerdot diocesà de Tortosa mossèn Josep Alumbrosos va fer el comentari de la Paraula de Déu. Es prepara per a tornar al

Zaire com a missioner i les seves reflexions i vivències varen encendre encara més l'ambient en compromisos d'evangelització.

Conferència sobre un llibre de mossèn Manyà

La sala d'actes de l'Institut Joaquim Bau fou escenari d'una conferència celebrada amb motiu de la segona edició del llibre de Mossèn Manyà "Les meves confessions".

Com a punt final, mossèn Martínez, la tercera persona que intervingué, sacerdot de l'església catòlica, que ha caminat per moltes parròquies (Tivissa, Tortosa, Xile, Roma, etc.), ens el dibuixa dalt d'una muntanya on ell mateix acudia a classes particulars de Manyà.

Allí es va establir un contacte personal llarg entre els dos personatges, però sempre amb una missió. Allí queda una part de la vida de Martínez que el porta a fer un estudi sobre l'obra teològica i filosòfica del mestre. Martínez el definia senzillament: "un filòsof que per circumstàncies de la seva vida ha estat forçosament teòleg. La guerra va destruir el curs d'una via intel·lectual, del seu pensament. Manyà feia 'teologia' de la muntanya dalt d'una muntanya".

"Neix a Gandesa i és ordenat el 1909. Doctorat en teologia i filosofia a la Gregoriana de Roma...", Massip seguia mentre el record de Manyà semblava vigent en aquella sala, i el recor-

dava com el ser més íntegre i fidel de l'església, que el marginava, escarnit mercès al seu propi pensament.

Sols era extremat en la irrenunciable catalanitat i l'incommovible sacerdoci.

Envers això ens parlava Pérez, fent referència a la defensa de les necessitats culturals de la seva terra, llengua i història.

Manyà fou professor al seminari de Tortosa d'on va ser ignominiosament apartat. "Durant els seus anys de professor a l'Institut —segua dient Massip—, quan la religió i la pàtria eren considerades un sol esglaió (és evident que el català no era la pàtria d'aquell moment), Manyà entra a la nostra vida fent-nos estimar les nostres coses, la nostra terra, els nostres homes, la nostra llengua... per a molts fou el bisbe de les esquerres".

Les meves confessions és una prosa de l'honestat que, sent fidel a les seves idees, demostra tenir Manyà. Un llibre on hi trobem un protagonista i

uns antagonistes, un curs dramàtic i un desenllaç tal vegada destinat, com comentava Pérez, a deixar una obra oberta que vaguin acabant els que vénen enrera de mossèn Manyà.

"Manyà és un intel·lectual valent, sense defugir mai enfrontar-se a situacions. Inoportú, perquè sempre ha estat creador de les seves idees i no ha tingut mai la preocupació ni la pretensió de cercar ni el poder ni la glòria..." Pérez rememorava, parlat del llibre, les conductes que com alumne observava Manyà.

Com a professor pren una peça clau, consistent en l'ensenyament defensat amb un estudi constant i la voluntat de transmetre'l als seus deixebles. Ell sentia la necessitat d'estudiar i d'ensenyar, que i feia tenir una voluptuositat intel·lectual, una voluptuositat interior de comunicació.

Martínez considera el llibre com a no catalogable. "No és un llibre de memòries, no hi ha

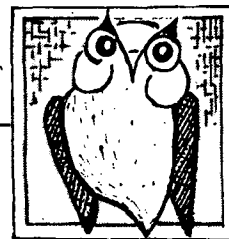
persones i fets com a elements que la podrien definir així. Sols hi ha actituds, pensaments, premeditacions interiors..."

Tot el que trastorna l'home i el posa en situacions noves.

Després d'aquesta iniciació a la persona de mossèn Manyà i d'un col·loqui obert per les qüestions que es presentaven, queda clar que malgrat que aquest llibre no sigui ja a la venda, no vol dir que mig Tortosa no n'estigui assabentada, i l'altra mig se n'assabenta ara. "Les meves confessions" és una mostra que d'aquí dos-cents anys dels enemics de mossèn Manyà no en quedaran, i com Manel Pérez deia se'n parlarà d'ell dient: "Un dia, fa dos-cents anys, a Gandesa, va néixer un corredor de llargues distàncies (considerant-lo com a tal partint de la realitat de la seva trajectòria vital, la gent creu en ell en el moment d'arribar a la fi de la cursa), que li van posar Joan Baptista Manyà, i..."

PENSANT-HO BÉ

Any nou, vida nova

Aquest és un refrany interpellant i comprometedor. Optimista en excés, promet més del que la vida dona. Perquè l'home sovint claudica davant la llei del mínim esforç, i s'instal·la còmodament en la mediocritat d'esforços i d'ideals. Lliurat a la quotidiana monotonia de les seves taleies, se li fa difícil donar-hi constantment nova saba i estrenar-hi noves il·lusions.

La persona pateix freqüentment el cansament del guerrer. Es parla de la guerra dels vuit-cents anys, de la dels set anys... La vida de l'home és també com una guerra a ultrança, adés defensiva, adés ofensiva. Si petita o gran, cadascú s'ho sap.

L'òptica del temps és molt relativa, perquè, a l'hora de la veritat, la vida de la persona, més que per la seva llargària, es mesura per la seva alçària i per la seva fondària. No es tracta de fer anys, sinó de fer dels anys una "vida". No és problema d'anys, sinó "d'anyada". No és simplement un afer de càlcul cronològic. És viure. I la "vida" no pot mesurar-se fredament amb l'any astronòmic, o meteorològic, o lunar, o planetari. La vida és incommensurable. La persona no és un mosso llogat com anyader. És problema de contingut, no de contingent per més enllustrat que sigui. No es tracta de vuits i nous. Sinó d'omplir de nous valors els buits de cada dia. No és qüestió de "qui dia passa, any empeny", sinó de construir una vida, dia a dia, any rera any. Els que siguin.

L'home és l'únic ésser que "sap" que viu, i capaç de convertir l'existència en creació de vida i d'història. Al llarg dels segles, els gats no han passat del "miau" i de l'empaitar rates. L'home, des de la primitiva orquestra a base d'ossos de dinosaure, de còdols de riu i d'estaques afinades, ha creat la Filharmònica de Berlín.

La vida de la persona és una aventura apassionant i indescriptible. Totes les biografies són necessàriament superficials. La verdadera història personal i intransferible, misteri insondable de qualsevol vida hu-

mana, ompliria molts volums. Però encara ha de néixer el "maco" que l'ha d'escriure. La història de la closca i del fet a fora, és fàcil; però la història del jo, del que som a dins, de les nostres amors i dels nostres dolors, de les nostres alegries i de les nostres angoixes, és quelcom incommensurable.

L'elixir màgic per treure'ns anys del damunt, encara no s'ha inventat. Dura més el ciment que la doctora Asland. No és que els anys passin, som nosaltres els que ens passem. Per fora, no hi ha res a fer. Per dins, rejuvenir-se és una exigència. (Ja és ben fumut veure que hom es fa vell i que totes les nostres andròmines continuen incòlumes. No s'hi val!, quan ens morim, calaixeres, i tocadors, s'haurien de convertir en pols.)

Popularment diem: "la vida és curta", "només es viu un cop", "el temps és or", etc., i davant d'això hi ha tot un ventall de reaccions. Hi ha qui s'afanya a fer el ximple, a fer peles i a dedicar-se al cultiu general de la pròpia biologia. Hi ha qui s'afanya a amuntegar, a invertir, a posar els calés a criar com si els Bancs fossin lloques, perquè "a pagès endarrerit, cap anyada li és bona", i no li vingueu amb històries, perquè tal dia farà un any.

Amics, hi ha una valoració del temps, específicament cristiana. És l'àmbit de l'encontre de dos amors. Del festeig, des de la llibertat i des de la fe, de l'home amb l'home i de l'home amb Déu. El que interessa no és l'element cronològic, sinó el contingut existencial i qualitatiu de l'experiència humana en el temps. Jesucrist és també el "Salvador del temps". Entre l'inici d'allò creat i temporal fins a la realitat terminal de "la plenitud dels temps", hi ha el desplegament de la Història de la Salvació, centrada en el Crist. Per Ell, l'aventura temporal de la persona queda alliberada del fracàs, i oberta a la plena i definitiva incorporació a la vida i a la glòria de Déu.

Xesc Soliù

Guspies espirituals

El silenci és la pedra de toc per a parlar amb Déu, copsar el sentit de la seva paraula i contemplar i viure el misteri.

Viure íntimament la fe és donar testimoni de la veritat. I la veritat és Déu.

La fe no em dona l'evidència de la realitat de Déu però em dona la fermaça en la seva paraula. Sentit de fe. Vida.

Tot en Déu és amor.

Pregària contemplativa, silenci contemplatiu, gust de Déu.

Per tal de retrobar Déu cal anar-hi amb esperit de pobre.

Silenci interior. Déu parla en mi.

La inhabitació de la Trinitat en nosaltres prové del baptisme i és una realitat més forta que totes les realitats.

Una sola cosa és prou per aguantar la vida: el contacte amb Déu. Intimitat.

L'home pur, de mirada transparent, veu Déu i veu el Crist en els germans.

Per la fe veig Déu.

Avui com ahir i demà com avui el Crist és l'únic senyal de transformació espiritual, sobrenatural, del món. La clau del Reialme.

La incredulitat fa perdre i esbrava el gust de la paraula de llum.

La verge, flama del foc, porta el foc amagat de l'Esperit ocult sota la cendra de la seva humanitat.

Silenci, plenitud de vida.

Maria Verge, una vegada engendrat el Verb en les seves entranyes encobreix en el seu si el gran misteri, el viu íntimament endinsada en la fecunditat del seu esperit. Adora en silenci el misteri.

Pere Ribot

Urgell

ANDORRA LA VELLA.— Els trets més rellevants de la Trobada dels Equips de Matrimonis de la Mare de Déu foren sens mena de dubte la nodrida participació, la reflexió profunda, la pregària i la festa.

Cent-cinc foren els matrimonis del Moviment que participaren en la Trobada General anyal, celebrada, enguany a Canillo (Andorra) a més de la vintena de matrimonis de Les Valls i dos de La Seu d'Urgell que volgueren unir-se a aital important "encontre". Cal fer notar la presència de quatre sacerdots consiliaris dels Equips i dels matrimonis provinents de les Il·lunyanes contrades de Tortosa i de Menorca.

En una sala ben ambientada amb significatius pòsters sobre l'amor matrimonial, el Responsable Regional, en J. Martí, donà la benvinguda a tots els assistents i presentà les jornades. Mossèn Ramon, de Canillo, en nom dels Equips d'Andorra, féu un breu re-

Equips de Matrimonis

105 parelles s'aplegaren a Andorra

sum de tot allò que han estat els deu anys del Moviment a les Valls.

Seguidament tingueren lloc les xerrades sobre "La Comunicació de la Parella" a càrrec de Josep M.ª Roig i esposa i sobre "Els Equips de Matrimoni són vehicles d'autèntica convivència entre les parelles, "que dirigiren en Josep Trullàs i muller. Llurs paraules foren

més la presentació d'unes vivències de matrimoni cristià que no un racional discurs. Els primers insistiren en el paper important de la comunicació verbal i sobretot no verbal en els esposos. El senyor Trullàs defensà que els Equips/grups o reunions de matrimonis creients són molt més que un vehicle de convivència. Han és-

devingut una autèntica escola d'aprenentatge i animació no sols per a la parella entre si, sinó també de la parella vis a vis dels altres matrimonis.

Per ajudar a la reflexió personal, a la qual hi convidava la intimitat del captard i el silenci de l'alta muntanya, els Equips d'Andorra oferiren un test interrogant sobre la vida de matrimoni, sobre la parella i la societat, la parella i els fills i la parella i la fe.

Alguns matrimonis encara aprofitaren les altes hores de la nit per fer, vora al foc de la Llar d'AINA, un intercanvi de com funcionen les reunions i com s'apliquen les orientacions del Secretariat dels Països Catalans.

L'endemà, diumenge, a l'església parroquial de Canillo, el pare Josep Massana, caputxí, parlà sobre "Les aportacions de la fe a la parella". Féu adonar a tots els matrimonis com un creient no pot dir "el meu espòs/la meva esposa sinó "sóc el teu espòs / la teva

esposa". No hi cap la possessió. I acabà convidant a esdevenir com a parella, imatge viva del Déu Trinitat.

L'Eucaristia, presidida pel Bisbe Joan, se celebrà al Santuari de N.ª S.ª de Meritxell. Les lectures i els cants escollits menaren a cada matrimoni a renovar un cop més davant l'altar la Promesa que els uní per sempre en un sol cor i a demanar de bell nou la benedicció de Déu sobre el seu amor, llurs famílies i sobre els Moviments i Grups de Matrimonis. El senyor Bisbe ens recordà com cada família és una "Església" i com a tal hi ha de regnar la plegària, el respecte i sobretot la caritat del Crist.

El senyor Bisbe tingué el simpàtic gest d'honorar-nos a la Presidència del dinar al costat dels Responsables dels EMD Països Catalans i dels dos Equips Responsables d'Andorra.

A. Mirabet

EDICIONES PAULINAS

Avda. de la Catedral, 4
Teléfono 310 18 08
BARCELONA-2

DISCS-CASSETTES
ADVENT-NADAL

Cançons que ens immergeixen
en el misteri d'Advent i Nadal

PREPARAD LOS
CAMINOS

per Carmelo Erdozain

VAMOS A BELEN

per Joaquín Madurga

EN MEDIO DE
LA NOCHE

per Cesáreo Gabarain

SUENAN VOCES
DE PAZ

per Carlos Montero

POLIFONIA NAVIDEÑA

per diversos autors

¡ES NAVIDAD!

-música de Carlos Montero

Novetat

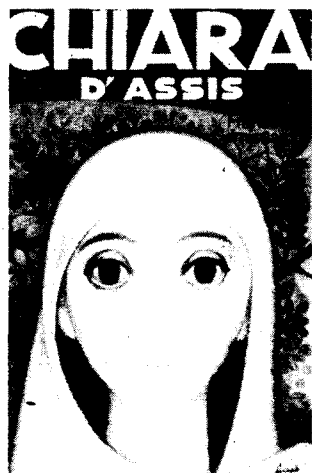
ARPA DE NAVIDAD

Orquestral.
Música de canciones
populares navideñas

NAVIDAD

Cant Gregorià

TRES NOVETATS PER AQUESTES FESTES

El primer llibre en català sobre
santa Clara d'Assís.

El seu autor, Francesc Gamissans, periodista, ens ofereix unes pàgines que ens apropen suauement al cor i als sentiments més pregons de Clara, que es lliurà enterament a l'Amor "la bellesa del qual —diu ella— admiren el Sol i la Lluna. "Chiara d'Assís" és una obra escrita amb estil transparent, apassionant i convincent. Il·lustracions de Lluçia Navarro, i un Pòrtic de l'èmerit arquebisbe de Tarragona, Dr. Josep Pont i Gol.

Un llibre per obsequiar a totes les
que es diuen Clara.

Preu: 500 ptes.

És un manual on el RITME juga un
paper molt important.

Esquema corporal, psicomotricitat,
matemàtica, llengua...

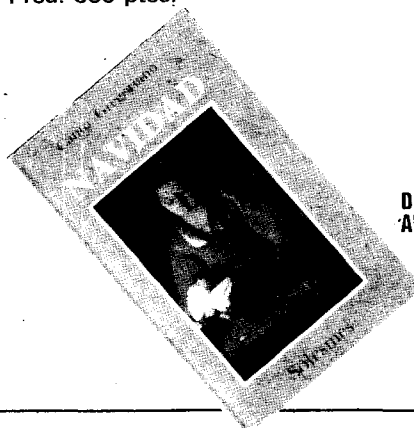
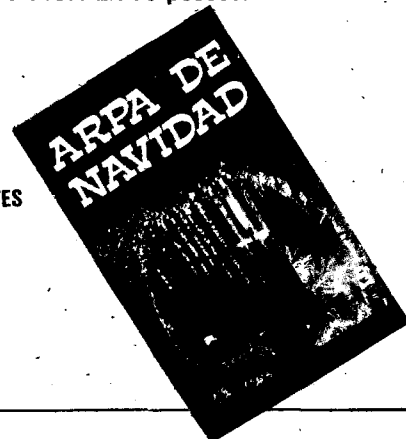
Tot a través del RITME, perquè
el RITME és a la base de tot aprenentatge.

Preu: 600 ptes.

NUEVO
DICCIONARIO DE
ESPIRITUALIDAD

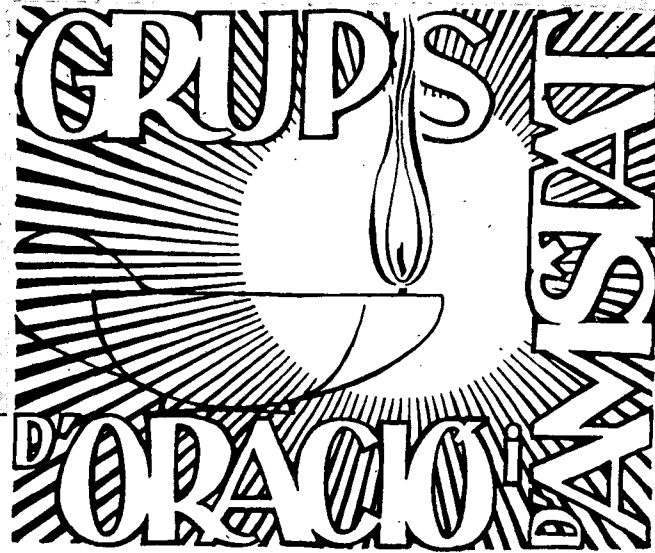
Ediciones Paulinas

- Escrit per 67 especialistes.
- Amb 115 veus monogràfiques.
- Amb proposta de lectura sistemàtica.
- Un volum de 1.468.
- 33 pàgines d'índex analític.
- Exhaustiva bibliografia actual.
- Preu: 2.700 pessetes.

DISCS-CASSETTES
ADVENT-NADAL

Barcelona

800 persones assistiren a la XII reunió anual dels Grups d'Oració i Amistat

BARCELONA. — Els GRUPS D'ORACIÓ I D'AMISTAT, de Barcelona, van donar testimoni de la seva vitalitat i de la seva adhesió a l'Església i al Papa, en la XII REUNIÓ ANUAL, que es va celebrar al Col·legi Sant Ignasi, dels PP. Jesuïtes, a Sarrià, i a la qual van assistir més de 800 persones desitjoses de participar plenament en els actes programats.

Ens van acompanyar representants dels grups de les diòcesis de Girona, Seu d'Urgell, Solsona, Tarragona i Vic. Entre d'altres, es van rebre les adhesions del senyor Bisbe Auxiliar, monsenyor Ramon Daumal, i dels Grups d'Oració de Lleida, Madrid i Saragossa.

Presidí la reunió el Sr. Bisbe de Castelló, doctor Josep M.ª Cases, que va centrar el Punt de Reflexió en l'Any Sant i, de manera especial, en la misericòrdia de Déu. "Déu —digué— és encara més omnipotent perdonant, que creant". Per ser dignes de la seva misericòrdia, el món ha de recuperar el sentit de pecat.

En l'Assemblea, es va desgranar la influència dels grups en la circumstància de persones tan diverses com són el missioner, les religioses contemplatives, joves, adults, religiosos, sacerdots, malalts... molts d'ells presents i que, directament, ens van transmetre el seu testimoni.

101 grups a Barcelona

L'estadística va informar de l'existència a Barcelona —capital i comarques— de 101 grups d'adults amb unes 1.200 persones. 12 de nens i adolescents amb 180 membres. 66 sacerdots vinculats als

grups. 45 convents de clausura també vinculats als grups.

"PALABRA DE DIOS PARA CADA DIA", es l'obra editada pels Grups d'Oració i d'Amistat que recomanen a tothom que vulgui conèixer millor i fer pregària amb la Sagrada Escritura, seguint el temps litúrgic.

El dinar de germanor, amb gairebé 600 comensals, va partir la jornada. A la tarda, mentre se celebrava la REUNIÓ DE SACERDOTS, —a la qual varen assistir-hi 35, a la sala d'actes es projectava l'emotiva pel·lícula "De un país lejano".

Amb Vespres i la Concelebració Eucarística, es va concloure aquesta joiosa diada dels Grups d'Oració i d'Amistat en la qual tots els seus membres en sortiren espiritualment enfortits, conscients que l'oració compromet i desitjosos de donar glòria a Déu, servint millor els germans segons les pròpies i particulars possibilitats.

¿Què són els grups d'oració i d'amistat?

Doncs, són grups formats per persones que volen conèixer més l'oració, per viure-la avui, i, en el possible, donar-la a conèixer. El seu objectiu és triple:

- a) créixer en l'esperit d'oració.
- b) formar part d'un grup on hi hagi una sincera i forta amistat fonamentada en Déu.
- c) Donar a conèixer l'oració en el propi ambient.

El compromís que s'adquireix és:

- mitja hora diària d'oració.
- oració diària pel grup.
- apostolat a favor de l'oració.
- reunió amb el grup una vegada al mes.

Els Grups d'Oració i d'Amistat varen néixer com a fruit

d'uns exercicis espirituals donats pel avui bisbe de Castelló, doctor Josep M.ª Cases, el qual forces vegades havia constatat, en acabar-ne una tanda, la serietat d'un propòsit ferm de fidelitat en l'oració i la dificultat de complir-lo. Unes quantes persones es van constituir en grup, per ajudar-se a ser fidels a una estona d'oració diària i, aquesta senzillesa i aquesta vitalitat que sorgeix de la mateixa reunió ha fet que els grups s'hagin anat estenent fins a estar presents en diverses diòcesis d'Espanya i de l'estranger.

Els membres dels grups recolzen en la seva oració personal i en la força d'intercessió de la pregària dels altres; tots els grups estan vinculats a un malalt, un convent de vida contemplativa i una missió.

Cada grup, té per patrona especial a la santíssima Verge,

mestra d'oració, i és conegut per l'advocació de la Verge que hagi escollit. Sempre que sigui possible ha de comptar amb un sacerdot: l'home d'oració que comunica allò que viu i al qual cal estar atent per mantenir l'ortodòxia del grup.

Els grups, no han de ser gaire nombrosos —s'aconsella que no excedeixin de 12 persones— i poden estar formats per dones i homes, joves d'un o d'altre sexe o ser mixtes. En principi, no importa ni l'edat, ni el sexe, ni la cultura, ni la vida sacerdotal o religiosa, car, com diu Sant Pau: "No hi ha jueu ni grec, ni esclau ni lliure, no hi ha home ni dona, ja que tots sou u en Crist Jesús".

Dels Grups d'Oració i d'Amistat han sorgit, diverses vocacions sacerdotals i religioses i alguns matrimonis.

Reunions mensuals

LA REUNIÓ, se celebra una vegada al mes, preferentment en una casa particular i, en alguna ocasió, si les circumstàncies ho permeten, al convent de clausura i a casa del malalt. Fonamentalment consisteix en el res de laudes o vespres; lectura i meditació d'un fragment de l'Evangeli després del qual, amb tota senzillesa, tots procuren exposar els seus sentiments, cosa que fa assaborir en el grup la Paraula de Déu, es perd la por de parlar d'Ell i es va descobrint el gran llibre d'oració que és la Bíblia.

Hi ha revisió de compromisos, lectura d'algun text sobre l'oració i s'acaba amb els precis litúrgics i intencions particulars, sense oblidar els grans problemes de l'Església i del món.

El fruit d'una oració viscuda, com reiteradament s'indica, ha de ser un compromís apostòlic obert a tots els camps.

C.B.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

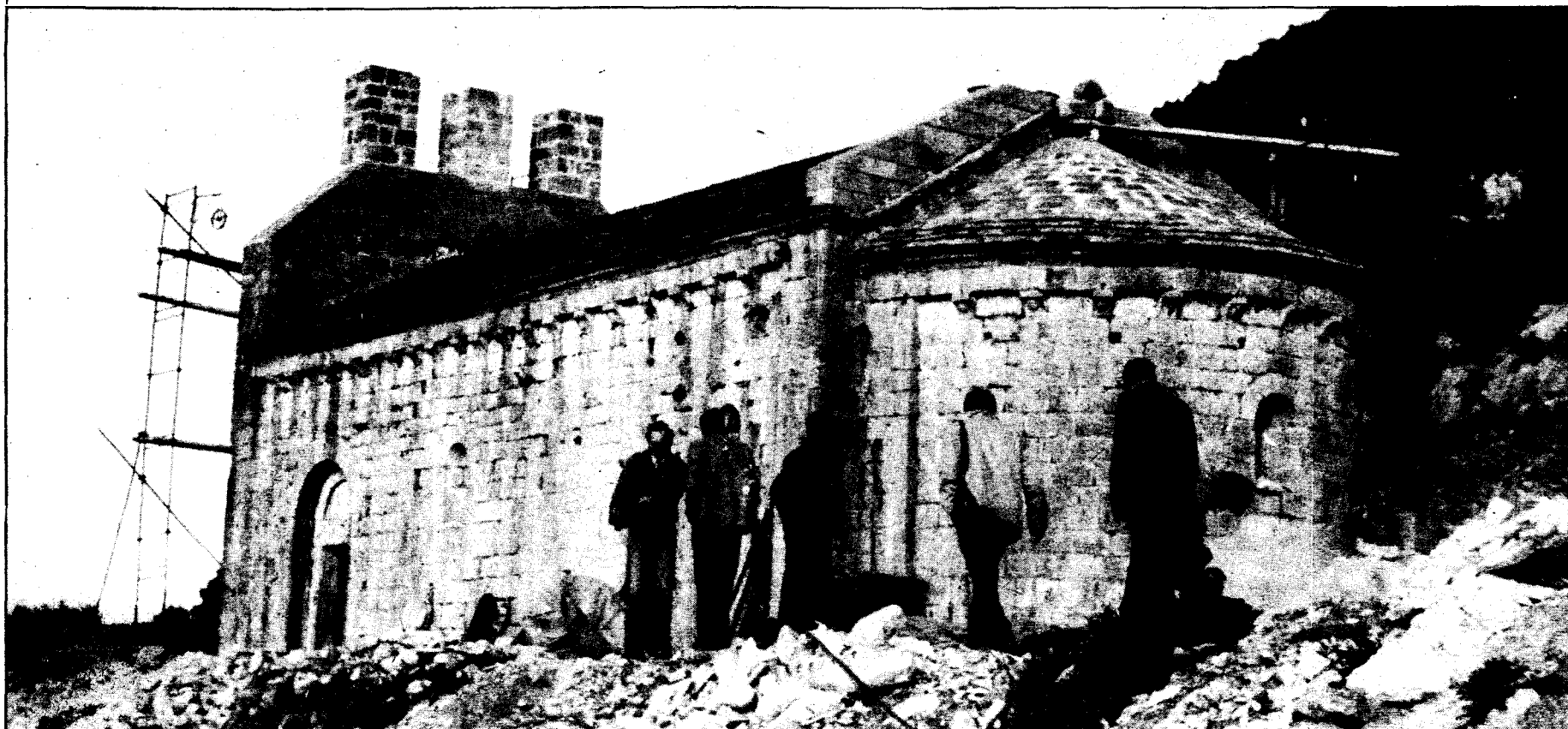
Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM Equador, 53, entl. 4r.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Ref. concertí entrevista.

Girona

Una obra més dels Amics de l'Alta Garrotxa

Bestracà, una altra església restaurada

GIRONA.— Ha tingut lloc la inauguració solemne de les obres de restauració portades a cap a l'església romànica de Bestracà. Es tracta d'un edifici del segle XII que presenta diferents característiques singulars com el seu absis arrodonit, el campanar d'espadanya, una porta a migdia, etc. L'església de Bestracà es troba al peu de la muntanya del mateix nom, dins el ter-

me municipal d'Oix. Des de fa una trentena d'anys els habitants d'aquella comarca han anat abandonant-la, cosa que ha fet que el temple també quedés a mercè de les inclemències del temps i la vegetació natural.

Les obres de restauració han estat realitzades principalment pel grup d'"Amics de l'Alta Garrotxa", aprofitant els caps de setmana i els dies festius. Els serveis

tècnics de la Diputació de Girona col·laboraren en aquests treballs i la Generalitat oferí una subvenció.

A les dotze del matí el bisbe monsenyor Jaume Camprodon, hi celebrà una missa i tot seguit beneí les obres. En la seva homilia recordà els nostres avantpassats que construïren aquell temple i allí foren batejats i hi reberen els altres Sacraments. Va recor-

dar que l'església tornava a quedar oberta al culte i calia esperar que cada any s'hi celebrés un aplec el dia del seu patró, sant Andreu.

Cal dir que enguany es reuniren més de cinc-centes persones entre les quals s'hi trobava el conseller de Cultura, Max Canher, el president de la Diputació, el senador Ramon Sala, l'alcalde d'Olot i altres autori-

tats. En acabar la missa va actuar la coral "Crosca" d'Olot, servint-se tot seguit un aperitiu.

En la fotografia que acompanya aquestes ratlles pot veure's l'estat de l'edifici pocs dies abans d'acabar-se les obres. Aquestes han consistit principalment a netejar-lo per dins i per fora, refer el teulat, etc.

M. Caballé

Solsona

Trobades familiars al santuari de Sant Ramon

SOLSONA.— Fa uns quants anys, les famílies tenien, amb les festes majors dels pobles, el motiu més eficaç per reunir-se. Parents de prop i de lluny, aprofitaven aquesta avinentesa per canviar impressions, conèixer els nou vinguts i estrènyer any rera any, els lligams familiars, que a voltes perduraven fins a la tercera o quarta generació.

El temps que vivim, han canviat la faç d'aquelles reunions entorn de la llarga taula de les cases pairals. El treball, les presses, les diferències generacionals, religioses, socials i altres contratemps, han minvat les tradicionals trobades de festa major de la ruralia, de convivència i respecte entre uns i altres. A més, els estudis, els càrrecs i el despoblament, condueixen malauradament a la disgregació de les famílies.

La Segarra és una terra aspra i dura; la gent, és autera i treballadora per necessitat i els que n'han marxat continuen arrelats al glever i a les tradicions.

A corregir la manca de vincles, han sorgit les trobades de famílies

que comença a estendre's arreu de Catalunya.

Algú, amb dots d'organització, va convocar als descendents dels troncs principals dels Cisqueu de Salvanera i Sala de l'Aranyó, —dues cases pairals entroncades entre si, (1874)—, a un trobar-se i conèixer-se. La resposta, fou massiva: 150 familiars vinguts dels quatre punts cardinals, ens concentràvem el proppassat dia 27, al planell de la Segarra en el Santuari de Sant Ramon Nonat.

Cares desconegudes, aviat férem cor a partir del primer moment, amb les conegudes i junts, participàrem de l'Eucaristia celebrada a l'altar major del Santuari, pel superior d'aquell cenobi. Un cor de veus femenines, ens obsequiaren amb bells cants i amb el goig de sant Ramon del Mestre Millet.

Després, a dinar.

Cervera fou el lloc escollit. La presidència fou ocupada pels més ancians d. cada rama familiar, rebent així l'omenatge dels seus descendents. Presentacions, brindis i recordances de bells temps passats. Tothom se sentia content

i els organitzadors rebien merescudes felicitacions.

Abans d'acabar, Ramon Cisqueu, promotor d'aquesta trobada, va dirigir la paraula per potenciar, avui més que mai, el sentit de família i la importància de mantenir el caliu familiar, primera cèl·lula, la més necessària i bàsica per a una bona convivència social.

Fer família, estimar la família, és el signe més positiu d'aquestes trobades, punt de partida per una bona unió i exemple de futures generacions.

Nomenaments

El Sr. Bisbe, vetllant sempre pel millor servei a l'església diocesana, ha tingut a bé signar els nomenaments següents:

—Membres del Consell del Presbiteri: Joan Carreres i Puig, Daniel Algueró i Escalé, Ramon Cortina i Brufau i Joan Oliva i Cantó.

—Arxiprestos (per a un període de tres anys): Antoni Guixé i Vila

(Bagà-La Pobla de Lillet), Josep Malé i Casafont (Bellpuig), Xavier Claramunt i Batlle (Berga), Joan García i Pujol (Cardona), Eduard Ribera i Jovell (Cervera), Ramon Barrera i Serra (Gironella), Antoni Comellas i Cunill (Mollerussa), Josep M.ª Santcliment i Torres (Morunys), Miquel Farràs i Farràs (Navàs); Josep Solà i Casals (Puig-reig), Ramon Travé i Guitart (Sant Guim), Josep Torres i Segura (Solsona), Joan Oliva i Cantó (Súria), Josep Camprubí i Busquets (Tàrraga) i Joan Viladot i Riera (Torà).

—Ecònom de Seana: Sebastià Pijuan i Balcells.

Unes monges agràides

TÀRREGA.— D'una carta particular que les Carmelites de l'Antiga Observança de Tàrraga (Santuari de Fàtima) han enviat al bisbe Miquel, n'extraïem alguns fragments per a l'edificació de tots els nostres lectors: "Gràcies, senyor bisbe, per la seva carta sobre els monestirs de vida contemplativa. Hem restat comogudes de veure com vostè comprèn la nostra vida

amagada però donada a l'Església. És exactament així: "tot el que passa d'engrescador o dolorós és la seva —nostra— joia i la seva —nostra— creu". Després de la nostra consagració a Déu per Ell mateix, aquesta frase és la realitat més real de la nostra vida. Però és veritat: «encisades pel Déu vivent que ens habita... restem pendents dels homes... I la nostra creu amagada és la creu de tants homes perseguits...». I «fem camí amb Maria de Natzaret». Ella ho és tot per a nosaltres. «No tenen vi» i «Feu el que ell us digui» surten molt sovint en la nostra pregària silenciosa i oculta. Sí, en Jesucrist trobem el doll del veritable goig. Vostè, senyor bisbe, ens dóna les gràcies en nom del bisbat; nosaltres les donem a vostè perquè ha sabut interpretar tan bé el que volem ser dintre de l'Església. «Benaurada inculturació de la fe. Déu vulgui que les noies del nostre món trobin també aquest doll del veritable goig». (Fa referència, la carta, al text episcopal publicat a "Full Diocesà" entre finals de setembre i primers d'octubre d'enguany.)

A la Sala Cabanyes de Mataró

"Els Pastorets" representen miracles

MATARÓ.— Com cada any són més de 150 persones, homes i dones, nois i noies de la ciutat de Mataró, els que fan possible que durant l'època nadalenca puguin llançar-se al vol "Els Pastorets de Mataró".

La petita llavor que va madurant tot l'any, dona durant aquestes representacions el seu fruit; no són en va els esforços que tots plegats hi esmercen, puix la seva feina es veu recompensada per un públic encoratjador i entusiasta, per la satisfacció de veure un treball ben fet i perquè sabem que contribueixen a conservar el patrimoni cultural i les tradicions de Catalunya.

Els marrecs de calça curta que pels volts de Nadal obren boques de pam davant l'escenari acolorit, lluminós i perfumat de la Sala Cabanyes, pensen trobar-se a tocar d'un miracle. Els àngels emplomats que baixen del cel, els

dimonis amb banyes punxegudes que s'enfonsen cap a les entranyes de la terra voltats de guspires, de fum i de fortor de sofre o la vara de sobte florida de Sant Josep, convencen als nens d'ulls límpids i de pensament gens envitricollat que els somnis no són coses exclusives de la nit sinó que poden fer-se literalment corporis una tarda de diumenge damunt uns taulons. Camí de casa seva, la canalla que acaba d'assistir a una representació de ELS PASTORETS descobreix uns colors nous a les estrelles que pengen del cel i fa un llengot a la lluna per veure si la lluna, la pruna, s'hi torna.

Camí de casa, els grans que han acompanyat els seus fills a la Sala Cabanyes pensen si ells no han estat testimonis d'un miracle, també. Els grans han vist la corda que aguanta l'àngel, han descobert la trampa que s'empassa els dimonis, han observat, riallers, un rellotge en el canell d'un actor, han

mirat amb ull crític el ball de les pedretes, però tot i així, tot i haver gratat la tramoia i el maquillatge amb ungla saberuda, saben que acaben d'assistir a una meravella d'aquelles que avui no abunden.

Hi ha joves amb borrisol sota el nas i persones grans amb els somnis mig trencats que no van a veure ELS PASTORETS per por de trobar-se amb la decepció que ELS PASTORETS, vistos de gran, no siguin la mateixa joguina perfecta de quan eren petits. Els joves i els grans incrèduls farien bé de persistir a anar a seure a les butaques de la Sala Cabanyes almenys una vegada a l'any. Descobririen que si bé un cop se sap qui són els Reis no hi ha forma humana de tornar-hi a creure, també és cert que, se sigui gran o petit, sempre hi ha motius per creure en ELS PASTORETS.

Manuel Cuyàs

La llengua és la Pàtria

Aquestes festes nadalenques són sempre, amb el recolliment que solen comportar, una bona ocasió per a reflexionar sobre els grans temes de la nostra col·lectivitat diferenciada. El nostre col·laborador Climent Forner ha donat aquesta interpretació poètica al futur que espera a la nostra llengua:

"El català haurà desaparegut com a llengua a començaments del segle XXI."
Prof. Lluís Aracil. (De la premsa diària)

*Mort el meu poble, aquesta llengua morta,
sóc un estrany a casa dels meus pares;
desposseït de somnis i esperances,
Tu, només Tu, cova del Verb, m'aculls.*

*En l'alta nit jo vetllo pel meu poble
i contra el fred encenc una foguera
on vaig cremant tions inexhauribles
del bosc de Llull, de Verdaguer i de Foix.*

*M'ho jugo tot a cada mot i cada
vegada que consagro el pa i el vi,
bo i defensant des d'aquest fort la pàtria.*

*Entrat en agonia amb el meu poble,
sigues, com ets en el meu verb, en mi,
Infant, albor de totes les naixences.*

Climent Forner

Navàs / Nadal 83

Xilografia d'A. Gelabert (1911-1980)

200 persones intervenen en el Pessebre Vivent de La Poble de Montornès

Itinerari del Pessebre

Anunciació de Maria - La Família en el Nadal - Els infants - La nostra pagesia - La dona bíblica - Lluita del bé contra el mal - Camí de Betlem - Anunciata als pastors - El Naixement - L'Àngel de la Pau - Casa de Nazaret - El Tió de Nadal - Joia en el camp.

Advertiments

—Les representacions es suspendran en cas de pluja o neu.
—Aparcament de vehicles i servei de bar. Lloc per autocars (no superiors a 55 places).
—Menjars típics "El Rafal", a la pròpia Vila.

Excursions

La visita al Pessebre pot completar-se amb ruta turística: Monestirs de Poblet i Santes Creus, Valls, Tarragona, Salou, Cambrils. El Vendrell i altres indrets de caràcter històric o pintoresc.

Informació

Al poble: "Amics de Montornès, Plaça Església, 2. Telèfons 64 10 50 - 22 (Senyora Maria Giralt) en hores d'establiment.
A Tarragona: Telèfon 23 51 73 (dilluns a divendres).
A Barcelona: Sr. Antoni Comalat - Telèfon 258 60 86.

Promociona: AMICS DE MONTORNÈS

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Dr. J.L. Viscarri i Trullàs

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses i mentals. Alcohòlicisme.
Visita: Dilluns, dimecres, divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

**Gerents interessats en
algun candidat truqueu
a l'Associació Cristia-
na de Dirigents. Tels.
319 77 21 - 318 79 77.
(De 5 a 8)**

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"

O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR

D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR

De nivell o cap de vendes
béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT

A gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR

Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-

Analista d'empreses amb
gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU

Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

ENGINEYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i
"aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU

auxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446

APARELLADOR

Contracte mercantil.

ADJUNT

A Direcció, comptable o cap
de magatzem.
INEM 40.006

S'OFEREIX

secretària de direcció.
INEM 21.089.846.

DEPENDENTA

Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA

O responsable d'un departament,
encarregada d'una botiga,
relacions públiques,
assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR

Administrativa en pràctiques
matins.
INEM 31.705.

CAP

De vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR

Comercial sector auxiliar
Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT

O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT

O director-industrial amb
experiència. Contracte mercantil.

ADJUNT COMERÇ EXTERIOR

INEM 22152435.

ENGINEYER SUPERIOR

Amb experiència en Direcció.
INEM 20854001.

DIRECTOR

De fàbrica de productes químics.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR

Comptable, facturació, caixa, etc.
INEM 1.820.056.

AUXILIAR

Comptable administratiu
només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT

Especialitzat en material
audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.

INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA

En comptabilitat analítica,
planificació financera, costos,
control de gestió i coneixedor
temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-

Recepcionista amb experiència.
INEM 17.448.822.

ESTUDIANT

Darrer curs lleis només matins.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA

Molt acostumada tracte amb
públic.
INEM 20.758.352.

PROFESSORA CATALÀ

i/o administrativa.
INEM 17575270.

AUXILIAR

Administratiu només matins.
INEM 32.375

GERENT

Amb experiència. Contracte
mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

Contracte mercantil.

ASPIRANT

Amb estudis administratius.
INEM 80923.

DEPENDENT BOTIGA TÈXTIL

O gestió carrer i despatx.
INEM 21.472.631.

ESTUDIANT ECONÒMIQUES.

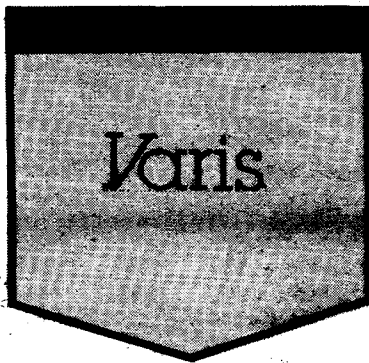
Experiència en redacció, cobor,
calculadora i mecanografia.
INEM 134.137.

EXPERIÈNCIA.

En taquí-mecanografia,
amb domini calculadora.
INEM 2.179.

CAP DE VENDES TÈXTIL I VENEDOR.

Amb molta experiència.
INEM 15.329.905

A PERSONA

Amb afanys literaris, que
vulgui crear una original versió
de la història de la nostra
Ciutat Comptal, m'ofereixo
per facilitar-li tota mena
d'anècdotes locals, inèdites,
i viscudes des dels anys
20. En altre ordre de coses,
també estic disposada a tenir
cura de malalts i persones
majors que necessitin
companyia. Interessats, escriure
a CATALUNYA CRISTIANA.

DESITJO

Comprar "caniche" petit.
Preu econòmic. Tel. 246 03
17.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultural General
Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

TEAS

Els invita a l'Exposició VENDA
que se celebrarà del 13 al 22 de
desembre, en l'antiga Capella
de l'Hospital de la Santa Creu.
Carrer Hospital, 56.
La inauguració serà el dia 13 a
les 19 hores.

ES REGALEN

dos gatets de dos mesos,
moníssims, educats. Tel. 204
42 96.

CLASSES

de Física, BUP i COU parti-
culars o grup. Tel. 330 18 96.
Prof. titulat amb experiència.

SANTA MARTA

Servei a domicili de ATS, IN-
FERMERS, PUERICULTO-
RES, AUXILIARS. Informes:
Tel. 245 37 58.

ES LLOGA

Pis nou, per estrenar. 72 m2.
tres habitacions, calefacció
individual, solejat, silencios.
Zona Valle Hebrón. T. 357
58 79.

Vendes

▣ Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETES I APAR-
TAMENTS en els millors in-
drets de L'Escala (Costa Brava).
Preus interessants FINQUES
GUANTER (A.P.I.) Avinguda
Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra
per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho,
junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a
CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

Tel

PREU LÍNIA

50 ptes.	
100 ptes.	
150 ptes.	
200 ptes.	
250 ptes.	
300 ptes.	
350 ptes.	

MES

SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu
del anunci pel nombre d'insercions.
Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer
València, 244, 2on. Barcelona-7.

NADAL! REIS!

Per regalar encertarà escollint el llibre

"SE HIZO INDIO"

Per José Racart. 2ª. edició. Més de 26 fotos.

Es històric i emocionant. Una periodista americana va dir:
"l'impacte que m'ha deixat el llibre "SE HIZO INDIO" ha estat
enorme. El mateix els passa a molts lectors. Ho trobaran a
"Balmesiana" Durán i Bas, 9; "El corte Inglés" plaça Catalunya;
"Libreria Urquinaona" Lluïa, 4; "Drugstore" Tuset 18 i 21;
"Libreria Francesa" Pº. de Gràcia 91; atc; i en la Distribuidora "La
hormiga de oro" Porta de l'Angel, 5.

Polònia

Censurat un número de "L'Osservatore Romano"

VARSOVIA.— La censura polonesa bloqueja des de fa un any exemplars de l'edició mensual de "L'Osservatore Romano" en la seva edició polonesa, que conté un comentari crític sobre l'estat de setge.

Es tracta del número novembre-desembre de 1982, en el qual es troba el text íntegre de la intervenció del delegat de la Santa Seu a la conferència de Madrid sobre seguretat i cooperació, monsenyor Francesco Canali.

Les autoritats poloneses s'han irritat, diuen les mateixes fonts per un passatge del discurs denunciant la dissolució de Solidarnosc i evocant "la brutal paradoxa" del diàleg entre la nació i les autoritats el desembre del 1981, al·ludint a la proclamació de l'estat de setge. A la redacció polonesa de "L'Osservatore", dirigida pel pare Adam Boniecki, no es fa cap comentari sobre aquest afer.

Enviat a Polònia el febrer del 1982 —on entrà normalment sense ser sotmès a censura— el diari ha estat retinut i, malgrat diverses discretes intervencions del Vaticà i l'episcopat polonès, l'afer es troba en un impasse.

Les autoritats de Varsòvia han proposat retornar-lo a Roma, destruir-lo, o fer pagar a l'Església les despeses de magatzematge, però s'hi ha renunciat per no crear tensions amb l'episcopat i la Santa Seu.

L'organització "Germà dels Homes" demana un canvi total de política als països rics

L'ajut alimentari no fa més que augmentar la fam al Tercer Món

BRUSSEL·LES.— L'associació "Frères des hommes" (Germans dels homes) ha llançat a Brussel·les una campanya per una reforma política de l'ajuda alimentària, "que actualment està agreujant el mal que pretén combatre", segons ha declarat en una conferència de premsa Charles Condamines, responsable de l'Associació internacional.

Des de fa deu anys, recorden els responsables de "Frères des hommes", els experts denuncien la política d'ajuda alimentària duta actualment pels països rics i proposen una estratègia nova per lluitar contra la fam, però "sense ésser compresos". "Frères des hommes" llança una nova crida perquè una part del pressupost ac-

tualment destinat pels països rics per l'ajuda alimentària (uns 3.500 milions de dòlars l'any 1981) per augmentar la producció alimentària i organitzar mercats locals, per ajudar els països del Tercer Món i preveure una més gran autosuficiència alimentària.

El Tercer Món molt sovint és considerat com "un gran camp de refugiats, encarregat d'absorbir els excedents agrícoles dels països rics", deplora Tommy Jackson, responsable anglès. Subratlla que el 1981, l'ajuda alimentària absorbí el 10 per cent del total de l'ajuda al desenvolupament i el 40 per cent del pressupost de desenvolupament de la CEE.

No solament aquesta forma

de cooperació no resol els problemes de la fam en el món, sinó que, denuncien, contribueix a agreujar-la. Particularment s'acusa de donar llet en pols, que sembla que augmenta la mortalitat infantil.

La lluita que els països rics duen actualment a terme contra la fam "no afavoreix els més necessitats, i sovint encoratja la corrupció"; creuen els responsables de "Frères des Hommes". Les distribucions directes a la població no representen més que un 10 per cent de l'ajut alimentari global. Per altra part, tergiversa els costums d'alimentació tradicionals, desencoratja els productors locals, devalua els productes nacionals i engendra una men-

talitat d'assistits, deplora "Frères des Hommes".

La cooperació Sud-Sud ha d'ésser estimulada, creuen els responsables de l'associació. Sobre això, esmenten l'exemple de la CEE que, per acudir en ajut de les poblacions sinistrades de Nicaragua víctimes d'un sisme va anar a buscar tres mil tones de mongetes negres a països veïns de l'Amèrica Central, així com de França que, el 1983 ha adquirit deu mil tones a l'Alt Volta a profit del ghanencs expulsats de Nigèria.

Els responsables mantenen també les temptatives prop de la Comunitat europea a fi de modificar l'ajut alimentari en mitjans financers destinats a projectes de desenvolupament.

Hong-Kong

Els laics asiàtics demanen més participació a l'Església

HONG-KONG.— El Quart Congrés Internacional dels Laics Catòlics asiàtics, reunit a Hong-Kong, s'ha pronunciat a favor d'una major participació dels laics en la vida de l'Església, així com pel reforçament de la seva formació per l'acompliment de les tasques pastorals. "Si es gasta tant de diner per a la formació de sacerdots, ¿per què no se'n posa més a disposició per a la formació dels laics i l'apostolat dels laics?", pregunta el bisbe auxiliar de Calcuta monsenyor Alan de Lastic, durant el Congrés que és finançat pel Consell dels laics del Vaticà. Monsenyor Paul Cordes, vice-president d'aquest Consell, s'ha expressat en forma semblant.

La presidència de la Unió Internacional de periodistes catòlics,

senyora Iris Almeida, ha demanat al Congrés que ha aplegat 15 bisbes i 76 laics de tots els països d'Àsia, que la pastoral de joves sigui reforçada. Diferents grups de treball, insisteixen també en la idea de més participació dels laics en els diferents camps de la pastoral. Tanmateix això no pot realitzar-se si els laics no reben una formació adaptada a la pastoral prop dels joves i prop dels treballadors. Un dels grups de treball, que tracta especialment del lloc de la dona en el si de l'Església, ha demanat un lloc més important per a les dones en les assemblees decisionals. Finalment s'ha demanat davant l'assemblea que la creació de centres nacionals de comunicació siguin estimulats per a mantenir el contacte entre els laics compromesos en l'Església.

Suïssa

El rosari en cassette, una forma de renovar la pregària a Maria

Fribourg.— Realitzat per l'Estudi Efferà dels Missioners del Sagrat Cor de Fribourg, la sèrie de tres cassettes sobre el Rosari: Digueu-lo amb Maria... en la joia (Misteris de goig) Digueu-lo amb Maria... en la prova (Misteris de dolor) i Digueu-lo amb Maria... en l'esperança (Misteris de glòria) és una invitació per tots els cristians a renovar la pregària a Maria.

Els textos de meditació dels misteris del Rosari han estat escrits pel pare Ambroise Elinz, director de l'Escola dels catequistes de Fribourg i la realització del pare Edouard Clivaz. Com a presentació d'aquesta realització del "Rosari en cassettes", monsenyor Bullet ha escrit un article sobre la pregària a Maria:

"El Rosari és una pregària actual? Alguns s'ho pregunten. Per comprendre'n el seu valor, per estimar-lo, ¿no cal més, segons les paraules de Charles Péguy, 'tornar-se infant en braços de la mare. No saber res més que una senzilla pregària? El Rosari és i serà un excel·lent mitjà de

pregar amb Maria. Un mitjà senzill, accessible a tothom, una pregària oral repetitiva, però que condueix a la contemplació de Jesús i del projecte de Déu sobre el món. Certament que hem de vetllar perquè no sigui un mecanisme. Però quina meravella si cada gra, cada "ave" ens fa entrar una mica en la comunió amb la benevolent voluntat amorosa del Pare. Entrar en la pregària de Maria per a ser duts per ella, és entrar en la pregària de Jesús.

Entrar en la contemplació humil i nua Maria "que meditava tots els esdeveniments de la seva vida en el seu cor", és entrar en la mirada de Jesús vers el Pare, és entrar amb Ell en la contemplació del Pare.

El Rosari en cassette és un excel·lent mitjà per renovar la nostra pregària del Rosari. Text i música condueixen a la meditació dels misteris, o sigui dels esdeveniments de la vida de Jesús i de Maria, tal com hem de viure's nosaltres mateixos avui.

S'ha de combinar, però, amb l'estudi

Jugar, una il·lusió i una necessitat

La història, cada any, es repeteix. En arribar el Nadal, una allau de missatges publicitaris intenta de convèncer els nens i els pares dels avantatges i l'atractiu d'un gran nombre de joguines. La gent menuda, indefensa davant les tècniques persuasives de la publicitat, queda embadocada. Els pares, veient la il·lusió dels fills, tracten de complaure'ls. ¿Quina és la utilitat de les joguines? ¿Cal satisfer sempre els capricis de la quitxalla? ¿N'hi ha d'apropiades per a cada època? Són preguntes que intentarem respondre en aquestes línies.

Un directiu d'una empresa de joguines, en una recent reunió informativa, manifestava als periodistes que el joc serveix perquè l'infant aprengui. "A través de les joguines —afegia— la gent menuda de la casa adquireix uns coneixements, aprèn a expressar-se, a comprendre's ell mateix i el seu entorn i a formar part de la comunitat". En referir-se a la utilitat de les joguines, feia esment d'aquests punts: —desenvolupament de la seva capacitat psicomotriu; satisfacció de la necessitat d'emprar llurs capacitats; —ampliació i informació i idees; —expressió mitjançant paraules i emocions; i exploració de les arts i les

ciències.

Les joguines il·lusionen la quitxalla. Els pares, quan veuen els fills tan engrescats, poden caure en la temptació de satisfer tots llurs capricis. No els volen donar el disgust de no donar-los aquelles coses que tant desitgen. Els pares, en aquest punt, han d'actuar amb serenitat i no deixar-se emportar per l'engrescament del moment. Han de saber dir no quan convé.

S'ha demostrat que és perillós inundar la casa de joguines perquè els nens, llavors, no es fixen en cap de concreta; passen de l'una a l'altra com si res. No serveix l'argument de dir que es vol pels fills tot allò que

un no va tenir de jove. Es una excusa. La quitxalla ha d'aprendre, ja de petit, que a la vida no es té sempre allò que se somia.

¿Quines joguines cal triar?

Les joguines s'han d'adaptar als nens i no a la inversa. Es dona el cas, sovint, de nens i nenes que en destrossen de molt cares perquè en realitat no fan per l'edat que tenen.

La realitat és que no cal despendre molts diners. El nen ja porta amb ell "el sentit del joc". A l'hora de comprar una joguina, els pares han de

tenir una orientació, una idea d'allò que convé als fills. A títol orientatiu —ja que cada infant té un desenvolupament determinat— es pot establir una classificació d'allò que es pot comprar en cada època:

Primera infància (Fins als tres anys). La quitxalla mostra un gran interès per totes aquelles coses que fan referència al seu propi cos i les que tenen una relació directa amb els seus sentits. Els agraden molt els objectes de colors, les caixes, ninos i nines de tacte suau, etc.

Segona infància (entre 3 i 7 anys). És l'època apropiada de les joguines de construcció, dels trencaclosques, de les disfresses i de la pastelina. La quitxalla imita les coses del seu entorn més immediat. Ho passen molt bé, com es pot comprovar quan arriba l'estiu, jugant amb l'aigua i la sorra. Els agrada tant construir com destruir.

Tercera infància (dels 7 als 12 anys). Els comencen a agradar joguines més sofisti-

cades, sobretot aquelles que es mouen com és el cas d'avion cotxes i trens. Mostren tant interès per jocs més sedentaris: parxís, joc de l'oca, escac etc. A partir d'aquesta edat —aquells que hi tenen una tendència— s'inicien en la lectura. És important que se ajudi a adquirir aquest hàbit que tant pot contribuir a la seva formació en un futur. Les titlles poden ser també molt útils perquè ajuden els nans a manifestar coses que no s'atreixen a dir normalment. En aquests casos, els pares vius i inquietos han de fer una lectura detinguda d'allò que diuen les put nel·lis per tal de saber realment què pensen els fills.

Les joguines il·lusionen la quitxalla.

Les nines serveixen per a qualsevol edat.

Les joguines s'han d'adaptar al:

Hi ha d'altres joguines —la pilota a la nina en són dos exemples ben representatius— que serveixen per a qualsevol edat. La pilota, facilita la coordinació de moviments, mentre la nina desvetlla sentiments de tendresa i afecte.

Els perills del joc

Ja hem comentat abans que és dolent donar tots els capricis als infants i omplir-los de joguines. Al final, si es porta a terme aquesta política, la gent menuda no aprecia res del que té. No hi ha espectacle més trist que un infant sense il·lusió i tip de tot. A més d'aquest perill, pot donar-se el cas que

un excés de joguines s'interferi a la vida escolar.

Els nens, evidentment, han de satisfer les necessitats de jugar que tenen, però amb mesura. S'han de combinar amb l'estudi. Els pares tenen una responsabilitat per canalitzar aquestes dues activitats.

Malgrat que convé que els pares donin un marge de maniobra i llibertat als fills, és important que de tant en tant juguin amb ells. L'infant no vol jugar sempre sol. La participació dels pares és important. Quan s'està amb l'infant, convé no atabalar-lo amb recomanacions. Se l'ha de deixar fer.

Tomàs Puntí

A l'hora de comprar joguines

Els pares espanyols tenen "angoixa de desinformació"

D'un estudi realitzat per Metra-6 per encàrrec de Fisher-Price, que l'any 1980 havia facturat quatre cents milions de dòlars, es desprèn que els pares i mares espanyoles tenen una "angoixa de desinformació" entorn a la joguina. L'estudi fou realitzat entre població adulta majors de 18 anys, residents en la península i Balears, en habitatges de més de 2000 habitants. La mostra fou de 1.000 entrevistes, amb un marge d'error del 3,1 per cent.

Les unitats de mostra van ser pares i mares de nens fins a 7 anys, així com individus de més de 18 anys i que, en ambdós casos, haurien comprat joguines en els últims dotze mesos.

Pel que fa als resultats a l'hora d'escollir joguines per als infants fins als dos anys, el pare intervingué en el 45 per cent dels casos, i per als nens de més de 14 anys, el percentatge fou d'un 31 per cent. Un 10 per cent dels pares havien decidit comprar una joguina als seus fills en alguna ocasió no especificada.

En la compra destinada a nadons fins a dos anys, el 36 per cent de les famílies consultades havien comprat joguines, i per a nens més grans de 24 mesos, aquest percentatge aconseguí el cent per cent. Això vol dir que existeix un 14 per cent de persones que mai no han comprat una joguina per a infants menors de dos anys.

Els nens han de satisfer la seva necessitat de jugar, però amb mesura.

Les raons dels pares per comprar joguines als seus fills foren:

A) El 56 per cent dels casos

predominà la idea d'ajudar-los en el seu aprenentatge.

B) El 6 per cent indicà que no fossin agressius.

Calendari

Diumenge, 1 de gener. Solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu. Sant Concordi i Santa Eufrosina, verge. Dia de la Pau.

El sol surt a les 7,17 i es pon a les 4,33 (hora solar).

Festà major a Serra d'Almós i Siurana d'Empordà.

Fira a Artés i La Bisbal.

Dilluns, 2 de gener. Sant Basili i sant Gregori Nacianzé, bisbes i doctors. Santa Emma, verge.

Dimarts, 3 de gener. Sant Anter, papa màrtir i santa Genoveva, verge.

Festa major a Pont d'Armentera.

Fira a Banyoles.

Dimecres, 4 de gener. Sant Titus i sant Rigobert, bisbes. Santa Angela de Fulgino.

Fira a Puigreig.

Dijous, 5 de gener. Sant Telesfor, papa; sant Simeó Estilita. Santa Emilià i Amèlia.

Fira a Casserres.

Divendres, 6 de gener. Epifania del Senyor. Adoració dels Reis Melcior, Gaspar i Baltasar. Ntra. Sra. dels Reis (o del Pi). Sant Joan de Ribera, arquebisbe de València.

Fira a Balsareny, Batea, Igualada i Manlleu.

Dissabte, 7 de gener. Sant Raimon de Penyafort, dominic i sant Julià, bisbe.

Epifania Santa

La diada dels Reis, festa assenyalada pels cristians, és el moment en què Jesús es mostrà als Magues d'Orient, com a primícies que eren a la gentilitat.

Evoquem amb emoció aquest esdeveniment gloriós amb què de petits somniàvem.

C.

L'Església celebra

1 de gener. Diumenge. Solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu. Lectures: Primera, Nm 6,22-27 S 66, Segona, Ga 4,4-7, Tercera, Lc 2,16-21.

2 de gener. Dilluns. Lectures: Primera, 1 Jo 2,22-28 S 97, Segona, Jo 1,19-28.

3 de gener. Dimarts. Lectures: Primera, 1 Jo 2,29-3,6. S 97, Segona Jo 1,29-34.

4 de gener. Dimecres. Lectures: Primera, 1 Jo 3,7-10 S 97, Segona Jo 1,35-42.

5 de gener. Dijous. Lectures: Primera, 1 Jo 3,11-21 S 99, Segona Jo 1,43-51.

6 de gener. Divendres. Epifania del Senyor. Lectures: Primera, Is 60,1-6. S 71, Segona, Ef 3,2-3a.5-6, Tercera, Mt 2,1-12.

7 de gener. Dissabte. Lectures: Primera, 1 Jo 3,22-4,6. S 2, Segona, Mt 4,12-17.

Infant, deler fruit

*Sagacitat, Amor, igual domini
en finestrals oberts o cripta en clos
barrat a blaus, costum a l'extermi
glatit i als llanguiments, extrem repòs.*

*Arribaràs, Infant. Qui t'endevini
a peu descalç, constret d'afanys i plors,
recalaria a sang endins, termini
o estrena; faust o trist, instant del cos*

*i plenitud d'enyors. Sagacitat
batent, capser i sotsobré en l'amistat.*

*Infant, deler fruit, avés de roses,
voler, si mars revolts, si rades closes.*

*Sagacitat, a risc i a aplom de fe,
divaricat Amor d'un sol voler.*

Joan Montalà
Nadal, 1983

HOMES I INSTITUCIONS

Reina i fundadora

Elisenda de Montcada

En una panoràmica visió de l'Edat Mitjana catalana, sobresurt la figura d'una reina d'esperit piados, sense gaires afanys polítics. Es tracta d'Elisenda de Montcada, tercera i última muller del rei Jaume II, anomenat "el Just".

Filla de Pere de Montcada, senyor d'Aitona, Senescal de Catalunya i de la seva esposa Elisenda de Pinós, es va casar a Tarragona (1322) i una de les seves principals missions fou la fundació del monestir de monges clarisses de Pedralbes, per les quals sempre va sentir amor i lleialtat, de tal manera que quan morí el seu espòs, féu construir en el recinte del Monestir, un petit palau on hi va sojornar fins al seu traspàs (1364), residència que fou enderrocada després de la seva mort, segons és diu, per ordre de la pròpia reina.

El capteniment i respecte que imposava

Foren sens dubte una de les seves més excel·lents qualitats i com que el rei, quan va maridar Elisenda era ja gran, pot dir-se que ella fou el bàlsam que va endolcir les hores d'abatiment de don Jaume, cosa que dóna a entendre que accedís a la proposta de la reina que desitjava fundar un monestir de monges franciscanes o de Santa Clara.

Les afores de Barcelona, tan pintoresques en aquella època, foren escollides per bastir el convent, que encara veiem en tota la seva bellesa a l'actual barriada de Pedralbes amb l'encís i regust d'un temps passat.

Per aquest motiu a començaments de l'any 1326 fou adquirit al noble Bernat de Sarrià, un heretatge on començar les obres.

Ben aviat, el 26 de març d'aquell mateix any era col·locada la primera pedra, amb tan d'afany per part dels constructors que el dia 3 de maig de l'any següent fou inaugurat el sant recinte, acte al qual assistiren el rei don Jaume II, la reina Elisenda de Montcada i els infants reials, Pere, comte de Ribagorça i Ramon Berenguer, comte d'Empúries.

Es així com el monestir posat sota l'advocació de Santa Maria i la seva fundadora, són dos noms que van estretament lligats.

Cal dir però que la reina visqué en el monestir, però sense incorporar-se a l'Orde, procurant per tots els mitjans enriquir i dotar la seva obra amb abundor: "Al cap d'allà —segons diu Sor Eulàlia Anzu, religiosa franciscana— com son regne era d'aquest món volia deixar sa fundació ben arrelada a la terra".

Així no fa estrany que tot i l'austeritat de l'Orde, formessin part de la comunitat dames tan il·lustres com algunes de la branca dels Cardona, Cervelló, Pallars, Pinós, etc.

El monestir de Pedralbes es d'estil gòtic català

A la seva noble església, formada per 7 voltes d'ogiva amb tres capelles, a banda i banda s'hi veuen els sepulcres de nobles i personatges que tingueren contacte amb el cenobi.

De l'especial tonalitat blanquinosa de llurs pedres ve el nom de Pedralbes (petras albas), probable al·lusió a una

pedrera propera al monestir.

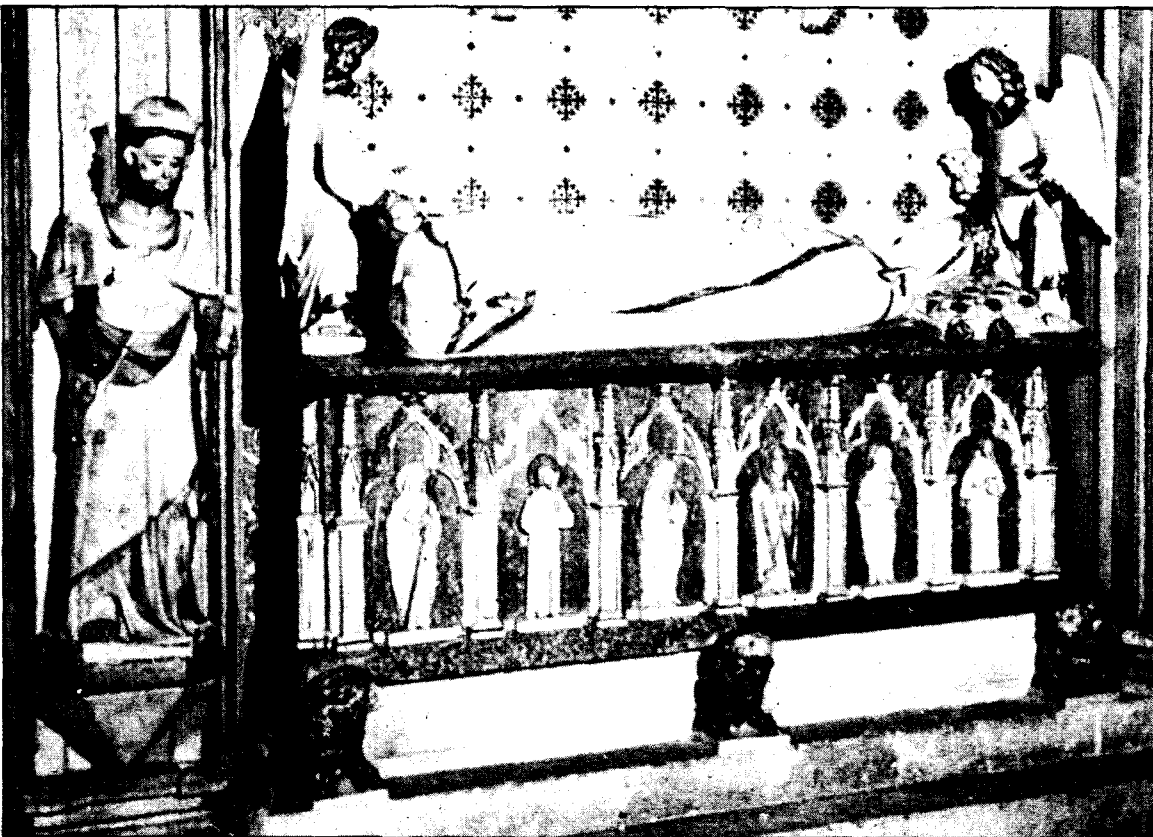
A part les dependències pròpies per l'habitatge de les monges, cal esmentar molt especialment el seu claustre, de tres pisos, amb una capacitat coincident amb la de la Plaça Reial barcelonina. En aquest claustre gòtic, de belles proporcions, hi dóna la sala capítular, així com l'anomenada capella de Sant Miquel (antiga cel·la que en vida de la reina fou destinada a l'Abadessa Sor Francisca de Portella), decorada l'any 1346 pel pintor Ferrer Bassa, exemplar únic al món en ser realitzades les pintures a l'oli, directament damunt la pared, segons normes d'inspiració italiana de l'escola de Siena, que es conserven encara en bon estat.

Un altre pertinença, fora del Monestir, es l'edifici conegut amb el nom de "Conventet", que té un petit claustre de recollida bellesa (ara de propietat particular), dedicat a residència de pares franciscans, al servei del culte de Pedralbes.

L'estimació i l'amor de la reina Elisenda per Pedralbes, foren entenedors, fins al punt de morir en la seva fundació, prop de les monges que tant estimava.

Com veiem, doncs, Elisenda va iniciar una existència d'ofrena i d'oració a Déu influïda, sens dubte, per l'exemplar comportament de les franciscanes que foren les seves companyes durant la resta de la seva vida i molt especialment en el moment de la seva mort, per tal com en els darrers anys va manar que s'obris una porta de comunicació amb el monestir per tenir un contacte més directe amb les monges que tant volia.

P. Campmajó

Sepulcre d'Elisenda de Montcada, al presbiteri de l'església del monestir de Pedralbes (Barcelona).

1 de gener
Santa Maria Mare de Déu

el pa de la paraula

A cura
dels monjos de Poblet

QUE EL SENYOR ET BENEIXI

La "benedicció del Senyor" en l'àmbit bíblic té una naturalesa quasi-sacramental. És el signe extern d'una acció de Déu concomitant amb l'acció de l'home. Són gest i paraula que realitzen el que diuen i signifiquen, si l'home no ho bloqueja. Igualment el "nom del Senyor" expressa el que Déu és i fa pel poble.

Lectura del llibre dels Nombres (6:22-27)

En aquells dies, el Senyor digué a Moïses: "Digues a Aharon i als seus fills: Beneïu el poble d'Israel amb aquestes paraules: "Que el Senyor et beneeixi i et guardi, que et faci veure la claror de la seva mirada i s'apiadi de tu. Que el senyor giri cap a tu la mirada i et doni la pau". Així interposaran el meu nom a favor del poble d'Israel, i jo el beneiré".

CANT DE LLOANÇA

I DE PETICIÓ

El poble ha conegut l'amor del Senyor en l'abundor dels seus dons. L'agraïment demana la lloança d'acció de gràcies. Però la vida continua. Cal demanar al Senyor que l'ajut de la seva benedicció acompanyi sempre l'esforç i el treball de cada dia.

Salm 66:2-3,5,6 i 8 (R.:2a)

Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneeixi,
que ens faci veure la claror de la seva mirada.
La terra coneixerà els vostres designis,
i tots els pobles veuran la salvació.

R. Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneeixi.

Que s'alegrin els pobles i cridin de goig.
Vós regiu el món amb justícia,
regiu les nacions amb rectitud
i gieu els pobles de la Terra. R.

Que us lloïn les nacions, Déu nostre,
que us lloïn tots els pobles alhora.
Que Déu ens beneeixi,
i el venerin d'un cap a l'altre de la terra. R.

Déu donà el seu amor a Maria, i ella donant a aquest amor la resposta del seu amor esdevingué la mare del Déu-home.

E. Schillebeeckx

Les santes entranyes de Maria

Tenim una bella expressió per designar la superfície del nostre cos: a flor de pell. De fora estant, la veiem bella, la pell, com una flor. Però l'expressió és enganyadora i fins pot ésser funestament tergiversadora. El simple embolcall, la faç de sobre, la superfície, la podem prendre per la flor de l'home, per la part més delicada i triada de tot allò que som. Perquè els homes som moltes coses alhora: enèrgica acció que modifica l'entorn, esperit seduït per valors eters, nerviosa reacció enfront dels estímuls, enteniment perspicac que ordena el caos, subjecte que es fa amo de la història, pacient que sofreix inermes l'embat de lleis inexorables. Il embolica que fa fort! De tot, en som una mica, és clar.

¿Què és, doncs, el millor d'allò que som? ¿Quina és la nostra part més triada? ¿L'hem de buscar endins o enfora, en l'ésser o en l'acció, cel amunt o terra enllà? Beneïts simplismes es complauen a malmetre amb disjuntives tot el que la vida ajunta. Potiners cirurgians de l'ànima escorxen amb posat piados o amb ínfulas humanitàries —tot depèn dels temps— allò que en la vida espiritual només puja plegat. Tanmateix, bé cal cercar en algun lloc la flor i nata del que som, perquè no és pas igual un mal de ventre que una pena al cor, ni un esternut que un ai al cor.

I, posat a buscar, l'home religiós té tendència a tirar endins. La interioritat és suggestiva, desclou paratges, desbarra camins, descobreix indrets, que engresquen l'avidesa d'experiència. Potser si acluquem els ulls finalment serem lúcids. Potser si ens aturem finalment avançarem. Potser si restem passius finalment actuarem com cal. Convenientment deixat i aigualit per gurus desnaturalitzats, aquest recent tirat a la interioritat degenera sovint en un vulgar interiorisme. Hom arranja el bufec, distendeix l'atenció, relaxa el desassossec, atempera les maneres, i tot s'acaba emblanquinant les aparences sense tocar cap estructura.

Els cristians, en canvi, ens hem endut del judaisme un gust molt sobri per les entranyes. Cos endins, però sense fugir-ne, trobem el cor i els ronyons. Sabem que hi són i que no els podem veure. Ningú no se'ls pot remenar, només Déu els escorcolla. I és allí, en aquest fons insondable del cos, on arrela l'ànima. Allí, s'hi gesta el bé i s'hi cova el mal. Des d'allí esguardem Déu amb el cor pur, o bé li girem la cara endurent el cor.

Dins la dona les entranyes es converteixen en la fornall de la vida. Déu, que ho sap, ho tingué en compte quan el temps arribà a la seva plenitud. Aleshores, ell, que havia beneït el seu poble i havia girat cap als seus la seva pacífica mirada, volgué que el Fill de Déu fos també fill d'una dona. No, perquè el ventre d'aquesta dona fos més pur que el de les altres, sinó perquè, plena de gràcia, havia sabut parar l'orella del cor al Déu que parla. Tant és així, que el dia que una dona entusiasmada proclamà sortoses les entranyes de la mare que van dur Déu al món, Maria hagué de sentir com el seu fill replicava: "Més aviat sortosos els qui escolten la paraula de Déu i la guarden".

Al capdavant, és el que Maria sempre havia fet. Atenta a la veu de Déu, va saber comprendre que el fill de les seves entranyes no era fruit del voler d'un pare, sinó de Déu mateix. Atenta als esdeveniments, va saber reconèixer Déu en el nen que jeia a la menjadora. Atenta al seu interior, va saber meravellar-se del que veia i oïa. I conservava aquests records en el seu cor i els meditava. Maria obrava i contemplava, escoltava i contemplava, observava i contemplava, sentia i contemplava. En les entranyes de Maria la fondària de l'ésser humà, que la consciència no ateny, s'obrí a la contemplació de l'amor entranyable del Déu de tot consol: la mare concebé Déu en el seu ventre sant, la verge acollí la Paraula en el seu cor pur.

Maur Esteve
Abat

FETS FILLS DE DÉU EN EL FILL DE DÉU

El text de Pau conté l'única referència indirecta dels seus escrits a la Mare de Jesús. Ella dona el Fill al món, i en Ell tots nosaltres, per la fe i el baptisme, hem estat fets "fills i hereus". Alliberats del pecat i de la mort, el Pare i el Fill ens fan do del seu Esperit, que ens permet reconèixer a Déu com a Pare i viure en la vertadera llibertat dels fills de Déu.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Galàcia (4:4-7)

Germans, quan el temps arribà a la seva plenitud, Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona, nascut sota la Llei, per rescatar els qui vivien sota la Llei, perquè obtinguéssim ja la condició de fills. I la prova que som fills de Déu és que l'Esperit del seu Fill que ell ha enviat crida en els nostres cors: "Abbà, Pare!" Per tant, ja no ets esclau, sinó fill; i si ets fill, també ets hereu, per gràcia de Déu.

RECONÈIXER LA TENDRESA DE DÉU. EN L'INFANT

L'home pobre que som tots, reconeix joiosament la tendresa de Déu en el Verb fet infant. L'actitud contemplativa és la més escaient davant d'aquest fet transcendental. La circumcisió és el signe de la plena pertinença de Jesús al poble d'Israel i a la Humanitat, de la qual és salvador universal, com ho indica el Nom de Jesús.

Evangeli segons sant Lluc (2:16-21)

En aquell temps, els pastors anaren a Bet-Lèhem i trobaren Maria i Josep, amb el nen a la menjadora. Havent-ho vist amb els propis ulls, van contar el que els havien dit d'aquell infant, i tothom qui ho sentia es meravellava del que deien els pastors. Maria conservava aquests records en el seu cor i els meditava. Després els pastors se'n tornaren, glorificant Déu i lloant-lo pel que havien vist i sentit; tot van trobar-ho com els ho havien anunciat.

Passats vuit dies, quan hagueren de circumcidar-lo, li posaren el nom de Jesús; era el nom que havia indicat l'àngel abans que el concebés la seva mare.

6 de gener
EPIFANIAA cura
dels monjos de Pobletel pa de la
paraula

AVANÇAR CAP A LA LLUM

La Història de la Humanitat és un pelegrinatge universal cap a la Llun. El Nadal del Fill de Déu que culmina en la Resurrecció és l'esclat de la Llum eterna de Déu al cor de la nit humana. Totes les vides i totes les històries estan cridades a ser il·luminades per aquesta llum que, ara, resplendeix en la santa Església i en la fe de cada creient. Així s'aclareix el futur i s'envigoreix l'esperança.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (60:1-6)

Alça't radiant, Jerusalem, que arriba la teva llum, i sobre teu clareja com l'alba la glòria del Senyor. Mentre les tenebres embolcallen la terra, i fosques nuvolades cobreixen les nacions, sobre teu clareja el Senyor i apareix la seva glòria. Els pobles s'acosten a la teva llum, els reis busquen la claror de la teva albada. Alça els ulls i mira al teu entorn: tots aquests s'apleguen per venir cap a tu; porten de lluny els teus fills, duen als braços les teves filles. Tota radiant i meravellada veuràs amb el cor eixamplat com aboquen damunt teu els tresors del mar, i porten a casa teva la riquesa de les nacions. Et cobriran onades de camells, dromedaris de Madian i d'Efà; tots vénen de Sabà portant or i encens i cantant la grandess del Senyor.

ELL ÉS EL NOSTRE REI

Cant d'entronització del nou rei. Només Jesús, Salvador de la Humanitat, és el Rei desitjat i esperat per tots els homes i per tots els pobles, per tal que l'amor, la justícia, la pau i la germanor universals floreixin ufanosament en el nostre món.

Salm 71:1-2,7-8,10-11,12-13 (R.:11)

Déu meu doneu al rei el vostre dret, doneu al príncep la vostra rectitud. Que el rei governi amb justícia el vostre poble, que sigui recte amb els humils.

R. Tots els pobles, Senyor, us faran homenatge.

Que el benestar floreixi als seu dies, i mesos i anys abundi la pau. Que domini des d'un mar a l'altre, des del Gran Riu fins a l'extrem del país. R.

Li portaran obsequis, les illes i els reis de Tarsís; els reis d'Àràbia i de Sabà li oferiran presents. Li faran homenatge tots els reis, se li sotmetran tots els pobles. R.

Salvarà els pobles que reclamen, els desvalguts que no tenen defensor. S'apiadarà dels pobres i dels febles, els salvarà de la mort. R.

La imatge de Déu en nosaltres ha estat desfigurada pel pecat original i pels nostres pecats personals. De llavors ençà tot l'art espiritual haurà de consistir a reparar les conseqüències d'aquesta degradació, i a retornar l'ànima a la seva bellesa primitiva i que Déu vegi la seva imatge perfectament reflectida en nosaltres.

Columba Marmiòn

La glòria de Déu s'ha posat
en evidència

Tot és forç enrevessat i costa molt de treure'l l'entrellat. Si algú es pensava veure-ho clar, senyal segur que no hi capissa. Somriures de vells, gemecs d'infants; ardor dels febles, abaltiment dels fermes; alegria en la pena, sofrança en el benestar; arciens que no volen deixar de viure, jovent atacat pel tedi de la vida; malalts emprenedors, gent sana que put de mandra. Costa, costa d'entendre el fet de viure. Dir-ne un misteri, no és arriscar gaire.

Una cosa sembla certa, que mai no minva l'afany de comprendre'l. Hom vol fites ben visibles, criteris del tot segurs, sentits vàlids per sempre. Entre tots ho hem provat tot: descobrir un punt inamovible des d'on es descabdelli la madeixa de la vida, renunciar a tota norma i fer del desgavell rizomatós l'únic ordre possible, anar a tentines i afigurar-nos que cada ensopegada es un escull superat.

De tant en tant, però, un gèlid presentiment ens fibla el cap. Potser, irremeiablement, se'ns escapa el nus de la qüestió. Potser la realitat ens amaga el seu secret i ens condemna a mirar badocs falses aparences. Potser l'ésser que tant necessitem. Delerosos, premem el que atrapem, però no hi trobem ni suc ni bruc. Mans rigoroses, tibades per la raó, prou que freguen els ulls l'leganyosos de falòrnies. No ens enganyem, ningú no hi veu de cap ull. **Les tenebres embolcallen la terra i fosques nuvolades cobreixen les nacions.** Vet-ho aquí!

Però la llum arriba enmig de la foscor, l'alba clareja a plena nit. "Més val plegar", rondinen els orbs avessats a

donar tombs en la foscor. "Val més foscor coneguda, que llum per conèixer", protesten els meteoròlegs tips de pronosticar inclemències. "La llum fa mal als ulls", xiuxiuegen sorneguers els escèptics que ja no dubten. **Alça't radiant, que ja arriba la teva llum,** clama el profeta als fills d'Eva, desterrats en aquesta vall de llàgrimes. El misteri fuig de l'etern arcà, la revelació esquinça el vel de l'abisme. El sant apòstol de Crist ho proclama: **Tots els pobles, en Jesucrist, tenen part en la mateixa herència, formen un mateix cos i comparteixen la mateixa promesa.**

Ai, que n'és d'estranya aquesta herència, i que rara que sembla aquesta promesa! No passa d'ésser una estrella fugaç allò que l'anuncia. S'aixeca i llampegueja, apareix i desapareix, s'insinua i s'escapoliex. El Senyor resplendeix i es fa evident, la seva santetat es revela enmig del món. Amb esclat, perquè hom la vegi. Però la glòria divina no té vergonya de posar-se en evidència. El seu esclat és fràgil, i la seva claror tènue. Res de lluminàries espantants ni fulgors enlluernadores. Només la veu qui la vol veure. ¿I què veu? **El Nen amb Maria, la seva mare. Prosternar-s'hi amb cor sincer, presentar-li l'homenatge** d'un cor pur, és, amb tota evidència, l'adoració que només poden fer els humils. La història sagrada ho posa en evidència.

Maur Esteve
Abat

TOTS ELS POBLES, HEREUS DE LA MATEIXA HERÈNCIA

Missatge fonamental de l'Epifania és: la universalitat de la Salvació. Aquest és "el misteri secret" del pla de Déu que Israel d'alguna manera ja havia intuït, perquè si el Senyor era l'únic Déu, havia de ser-ho de tots, però que, ara, l'Esperit n'ha confiat la plena proclamació als Apòstols i a l'Església.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (3:2-3a,5-6)

Germans, segurament heu sentit dir que Déu m'ha confiat la missió de comunicar-vos la seva gràcia: per una revelació he conegut el misteri secret, que els homes no havien conegut en les generacions passades tal com ara Déu l'ha revelat per l'Esperit als sants apòstols de Crist i als profetes.

El secret és aquest: que des d'ara, per l'evangeli, tots els pobles, en Jesucrist, tenen part en la mateixa herència, formen un mateix cos i comparteixen la mateixa promesa.

L'AMOR UNIVERSAL DE DÉU NO EXCLOU NINGÚ

La trama de la narració dels mags és eminentment bíblica i entroncada amb la més pura tradició profètica. La salvació del Messies Rei abasta tots els pobles de la terra. Cal que els jueus alliberin la seva fe de les seves privilegiades estretores nacionalistes, i compreguin que l'amor universal de Déu no exclou ningú de la festa eterna del seu Regne. El sol que ve del cel s'aixeca esplendorós per il·luminar tota la creació.

Evangeli segons sant Mateu (2:1-12)

Quan va néixer Jesús, a Bet-Lèhem de Judea, en temps del rei Herodes, vingueren d'Orient uns mags i, en arribar a Jerusalem, preguntaven: "¿On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist com s'aixecava la seva estrella i venim a presentar-li el nostre homenatge". El rei Herodes i tota la ciutat de Jerusalem s'inquietaren en sentir aquestes noves. Herodes convocà tots els grans sacerdots amb els lletrats del poble i els preguntava on havia de néixer el Messies. Ells respongueren: "A Bet-Lèhem de Judea. Així ho escriu el profeta: «Bet-Lèhem, terra de Judà, no ets de cap manera la més petita entre les famílies de Judà, perquè de tu sortirà un príncep que pasturarà Israel, el meu poble»". Llavors Herodes cridà secretament els mags i s'informà ben bé del moment en què s'havia aparegut l'estrella. Després els encaminà a Bet-Lèhem amb aquesta recomanació: "Aneu, busqueu-lo ben bé, aquest nen, i quan l'haureu trobat, feu-m'ho saber, que jo també vull presentar-li el meu homenatge". Sortint de l'audiència del rei, es posaren en camí.

Llavors s'adonaren que l'estrella que havien vist aixecar-se anava davant d'ells fins que s'aturà sobre el lloc on hi havia el nen. La seva alegria en veure allà l'estrella va ser immensa. Entraren tot seguit a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare i, postrats a terra, li presentaren el seu homenatge. Van obrir llavors les seves arquetes per oferir-li presents: or, encens i mirra.

Després, advertits en un somni que no anessin pas a veure Herodes, se'n tornaren al seu país per un altre camí.

LA BÍBLIA A L'ABAST

La plenitud dels temps

Sant Pau il·lustra el seu ensenyament sobre la filiació divina del cristià en Jesucrist —tots vosaltres, per la fe, sou fills de Déu en Jesucrist (3:26)— amb un exemple extret dels costums del poble pel que fa als drets de l'hereu. Mentre l'hereu és menor d'edat, està sota la vigilància i la protecció del tutor establert pel pare. Quan arriba, però, a la majoria d'edat, s'allibera d'aquesta protecció i és ell mateix l'amo i senyor dels seus actes. Així també nosaltres: quan érem menors d'edat respecte a la salvació —abans de la vinguda de Crist— érem com esclaus dels poders que dominen aquest món (v. 3). Ara, però, amb Jesucrist, la humanitat ha arribat a la majoria d'edat. Som a la plenitud dels temps. Quan el temps arribà a la seva plenitud, Déu envià el seu Fill (v. 4.). Tota la història de la humanitat havia estat una etapa de creixement, una preparació per a arribar al moment de la seva maduresa. I el temps de la maduresa comença precisament quan el Fill de Déu és enviat pel Pare i sorgeix al mig de la història de la humanitat com un home qualsevol (Fl 2:7).

La salvació ve de dins

(Ga 4:4-7)

Un nascut de dona

La salvació de la humanitat ve de Déu. Déu envià el seu Fill... perquè obtinguéssim ja la condició de fills (vv. 4s). Aquesta salvació, però, no és purament una realitat tangencial, com l'acció del metge que salva el malalt des de fora de la seva condició de mancat de salut. Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona sota la llei (v. 4b). El Fill entra al món i assumeix la realitat humana des de la seva arrel. És un fill de mare. Com tothom. Porta a les espatlles la història de la humanitat, amb tots els seus èxits i fracassos. No és cap privilegiat. Però això també està sota la fèrula de la llei de maledicció amb la qual el pecat del món endogalava la humanitat. Així ell ve a

rescatar els qui vivien sota la llei (v. 5a). Únicament així la humanitat que porta al mateix temps una energia nova —la força de Déu— el qui emergint de dintre la història, farà alçar tot el llinatge humà fins a arribar a la plena llibertat dels fills i fer-la asseure a la dreta de Déu. Des de dins de la història humana, Jesucrist, el Fill de Déu, retorna la humanitat al camí de la seva realització segons el projecte original de Déu, destruint el pecat i vençant la mort. La trajectòria de l'encarnació és la que exposa el quart evangeli en el seu magnífic pròleg: Déu baixa al món, se submergeix en la més pregonera realitat humana, compartint-ho tot amb els homes llevat del pecat, i retorna al si del Pare, arrossegant amb ell la humanitat redimida.

L'obra de l'Esperit

El que el pas per la nostra humanitat ha deixat el Fill de Déu és testimoni per l'Esperit. La prova que som fills és que Déu ha enviat l'Esperit del seu Fill, que crida en els nostres cors: Abbà, Pare! (v. 6). I és moguts per aquest Esperit que nosaltres podem dir amb Jesús i amb els germans: Pare nostre que esteu en el cel. Per tant, ja no ets esclau, sinó fill; i si ets fill, també ets hereu, per gràcia de Déu (v. 7). I l'obra de l'Esperit continua en nosaltres. Des de dins nostre i des de dins de la humanitat salvada, ell segueix donant impuls a la comunió dels que el baptisme ha configurat amb el Fill. I així l'Església, esdevé testimoni de la llibertat dels fills de Déu que Crist ens ha guanyat. En constant dialèctica entre el mal que portem i la salvació que ens ha estat donada per gràcia, cal, doncs, que tots ens esforcem a mantenir viva la marxa de la conversió i de la fidelitat de l'Església als designis i a la realitat de la salvació de Déu. Però, no ho oblidem: des de dins de l'Església. Com el Fill de Déu salva la humanitat des de dins de la seva història.

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

31- Últimes descobertes d'homínids fòssils

En l'article anterior vam explicar com les troballes de L. Leakey havien modificat l'arbre genealògic de l'espècie humana amb els fòssils anteriors. Notem-ho bé: Leakey no es va atrevir a establir una nova filogènia completa de l'home. Prou sabia que encara es podien trobar més restes d'homínids que obliguessin a retocar-la un altre cop. Només va afirmar que cap dels australopitecs (ni l'africanus, ni el robustus, ni el boisei) no podia ésser un avantpassat humà, perquè l'«Homo habilis» era anterior a tots ells i que, per consegüent, la línia que ha portat fins a l'home s'ha d'haver separat de la que ha conduït als simis molt més abans del que hom creia. Molts antropòlegs no li'n feran cas, però noves troballes han anat reafirmant la tesi de Louis Leakey.

Richard Leakey i el crani n. 1470 de Turkana

El fill gran d'aquell il·lustre paleontòleg anglo-kenyà, després de col·laborar molt, el que més, amb el seu pare, l'ha succeït també en el seu treball de buscador de fòssils a l'Àfrica. Des del 1961 és el director del "National Museum" de Kenya (el seu pare ho havia estat des del 1945

fins que va renunciar a favor del fill) i ha seguit explorant el congost d'Olduvai de Tanzània i després la riba oriental del llac Turkana (el que abans es deia llac Rudolf) al N. de Kenya, on hi ha 2.000 km² de sediments estratificats d'edats compreses des de 4 milions fins a menys d'un milió d'anys.

I és aquí on Richard ha trobat, l'any 1972, un fòssil interessantíssim que confirma del tot la tesi paterna: en un estrat d'una edat d'uns 2.800.000 anys, fet a trossos hi ha descobert el crani complet d'un autèntic «Homo habilis». La reconstrucció ha estat laboriosa, però s'ha fet amb tota escrupolositat científica. És impressionant: té una capacitat cranial una mica superior al d'Olduvai. És al museu nacional de Kenya amb el n. 1470. A Turkana, és clar, s'han seguit les excavacions i ja passen de 150 les restes d'aquest homínid i d'australopitecs que s'hi han trobat. Avui dia ja ningú dubta de l'existència de l'«Homo habilis» anterior i contemporani dels australopitecs.

Noves descobertes

Durant els deu anys últims s'han explorat a consciència molt dels llocs on hi ha possibilitat de fòssils d'homí-

nids. A més dels coneguts de Swartkrans, on Brain ha arribat fins a prop del miler de fragments d'«Australopithecus robustus», i d'Olduvai amb amb una cinquantena de restes més, s'han explorat: Laetolil, prop d'Olduvai on curiosament s'han trobat petjades quasi humanes fòssils, la regió del llac Baringo (Kenya) on s'han desenterrat uns quixals d'uns deu milions d'anys d'antiguitat, que probablement eren de «Kenyanthropus», la vall del riu Omo (Etiòpia) que ha proporcionat centenars de fragments d'homínids, i sobretot la vall de Hadar, a Afar (també d'Etiòpia) que ha donat tantes o més restes que Omo i el més notable, que s'ha fet cèlebre, el fòssil trobat per C. Johanson potser el més complet de tots els esquelets trobats fins ara, que és clarament un australopitec nou; s'ha acordat, el 1979, posar-li el nom d'«Australopithecus afarensis», però en l'argument dels antropòlegs és anomenat "Lucy" perquè sembla de femella i aquest és el nom d'una cançó dels Beatles, que en aquell moment que el trobaren sonava en el magnetòfon del campament. Té uns tres milions d'anys. Aquest australopitec seria, segons molts antropòlegs, l'avantpassat de l'«Homo habilis».

Aquesta breu enumeració dóna una idea de l'apassionament amb què treballen els paleontòlegs. Per això el fragment de crani trobat a Venta Micena (Orce, Granada) pels sabadellencs Josep Gibert, Jordi Agustí i Salvador Moya el juny passat ha causat tanta sensació. Encara no se sap si és d'«Homo habilis» o d'«Homo erectus», però la seva antiguitat (que està compresa entre 900.000 i 1.600.000 anys) i la seva curvatura semblant a la de l'«Homo habilis» d'Olduvai, augmenta la seva probabilitat a favor d'aquesta espècie. Seria el primer «Homo habilis» d'Europa.

Conclusions

De tot el que hem dit fins ara dels fòssils d'homínids, quines conclusions se'n poden treure? Jo diria les següents:

1.ª No es pot establir encara amb plena certesa un arbre genealògic de l'espècie humana. Noves descobertes poden fer-lo retocar.

2.ª Amb probabilitat (només amb probabilitat) podem dir si és que l'home ha sorgit per evolució d'un ser vivent anterior, un seu avantpassat ja estava separat de la línia que ha portat als simis actuals fa més de deu milions d'anys. Aquest avantpassat hauria es-

tat el Ramapithecus o el Kenyanthropus, del qual hauria vingut una espècie que originà els australopitecs i el que s'anomena «Homo habilis» (alguns —però no els Leakey— opinen que el pare de l'«Homo habilis» podria haver estat d'Australopithecus africanus, forma més gràcil, més antiga i més semblant a l'«Homo habilis»), l'«Homo habilis» hauria fet néixer l'«Homo erectus» o un altre homínid desconegut que encara no s'ha trobat i aquest hauria generat l'«Homo sapiens» en dues direccions, l'«H. s. neanderthalensis» i l'«H. s. sapiens» actual. Com veieu la cosa està molt embullada encara i plena d'hipòtesis!

3.ª Que el cos humà, doncs, prové per evolució d'un animal antecessor és molt probable, gairebé segur; però cert, cert del tot, no!

4.ª I d'Adam i Eva què hem de dir? Que ren "Homo habilis", "Homo erectus" o "Homo sapiens"? Em sembla que cal respondre sense dubtar: "Homo sapiens" (encara que hi hagi entre els científics qui digui —creiem que equivocadament— que ja demostraven una certa intel·ligència els "habilis" i "erectus").

I qui més hi sàpiga, que més hi digui...

Francesc Nicolau

professor de la Facultat de Ciències de Barcelona

Danuta, la mà dreta de Lech Walesa

La seva imatge va aparèixer a tots els diaris i televisions del món. La seva senzillesa, dignitat, simpatia i bellesa conqueriren el cor de milions de telespectadors. Parlem de Danuta, l'esposa i un dels suports més importants amb què compta el sindicalista polonès Lech Walesa.

Ella, en absència del seu marit, representà molt dignament el seu paper en rebre el Premi Nobel de la pau d'enguany. "Estic molt content. La meua dona ho ha fet millor del que ho hauria fet jo. M'he adonat que em pot substituir perfectament", manifestà Lech Walesa quan finalitzà l'acte de la concessió a la ciutat d'Oslo.

Amb una veu clara i decidida, llegí el missatge del seu marit. Els polonesos no la pogueren escoltar. La ràdio del seu país, fins sis hores després de l'acte, no n'informà. A la cerimònia oficial només hi havia les absències dels ambaixadors de set països del Pacte de Varsòvia, de Iugoslàvia, de Xina i de Corea del Nord.

Danuta portava un vestit ne-

gre. Damunt de la camisa blanca, duia una fina creu de plata. La seva vestimenta lligava amb el seu caràcter senzill, planer i vitalista. La simplicitat, el somriure generós d'aquesta dona contrasten vivament amb la dura realitat del país on li ha tocat viure. Una realitat en què són freqüents els tiquets de racionament i on els ciutadans tenen dificultats per viure amb certes comoditats.

És una polonesa com tantes amb la particularitat que és l'esposa d'un líder conegut arreu del món com Lech Walesa. I això, agradi més o menys, condiciona la seva vida.

La història de Lech i Danuta és similar a la de tantes altres parelles. L'any 1969 Lech entrà, a Gdansk, a una floristeria. Ràpidament s'adonà que la dependenta li queia bé, molt bé. Comprà un ram, li digué unes paraules amables i la obsequià amb unes flors. A partir d'ací s'inicià una relació profunda que els portà, un any més tard, a l'altar. Fruit d'aquest matrimoni, naixeren set fills: Bodgan, Slawek,

Danuta és el suport més important amb què compta Lech

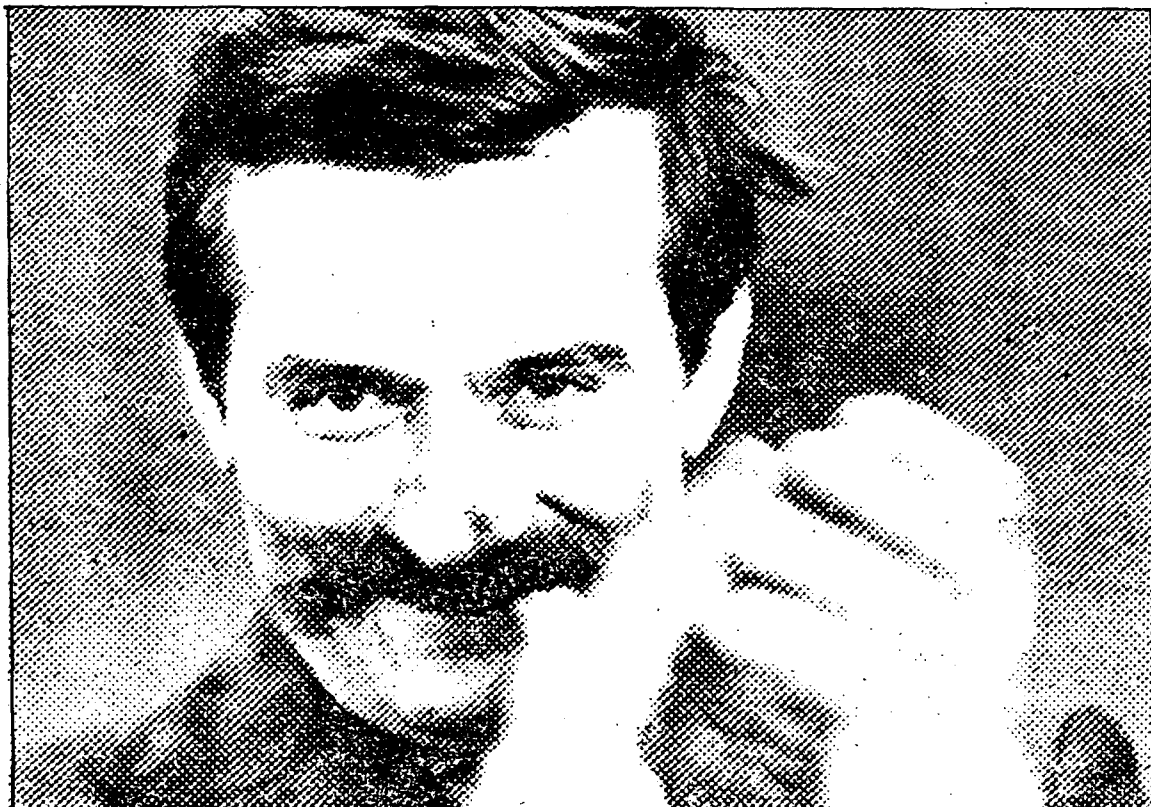
Té un caràcter senzill i vitalista.

Przemyslaw, Jaroslaw, Magdalena, Ana i Maria-Wiktoria.

Durant tots aquests anys en els quals Lech Walesa ha estat notícia constant en la lliuta que ha menat per assolir les llibertats en el seu país, Danuta ha estat sempre en un discret segon terme. Malgrat això, el paper desenvolupat per aquesta dona, ha tingut una importància cabdal. Ha donat, en tot moment, suport al seu marit i l'ha ajudat a superar tràngols realment difícils. Amb motiu de la cerimònia d'Oslo, ha passat a un primer terme. Sabia que era important la seva presència a Noruega, representant el seu marit, tot un símbol a Polònia.

Danuta i el seu marit troben en la fe la força del seu caràcter, l'estímul per a seguir lluitant de valent per llurs creences. Saben que no és un combat estèril i que, tard o d'hora, la tasca que porten a terme donarà els seus fruits.

Tomàs Puntí

Cavalls i homes

Recentment, he viscut una temporada a Ascot; a menys de 300 metres del seu famós hipòdrom. Tan a prop, que en els dies de grans carreres, se sent el crit de la gent quan els cavalls arriben a la meta.

Aquesta estada em va servir per a conèixer un vell simpàtic de la República de Sud-Àfrica que en jubilar-se ha establert la seva residència a Anglaterra, la terra dels seus avantpassats. El seu "hobby" —més que "hobby"— en aquests anys daurats, fruit del seu antic negoci d'importació i exportació, són els cavalls.

No és que s'hi jugui molt. És prudent i calculador. Just per a produir-se l'emoció gratificant, primer, de l'anhel, l'agredolça angouxa durant les carreres, després, i l'alegria de guanyar o la desil·lusió de perdre, que és alhora el motor per a desitjar jugar en la propera ocasió. I això li dona vida.

Però la seva vertadera passió són els cavalls en si. En una quadra en té cinc o sis. I un dia em va portar a visitar-la, a la seva bonica casa de Goring-on-Thames.

Vaig admirar aquests cavalls, dels quals el té cura com de les ninetes dels seus ulls; havien participat en diverses carreres a Ascot. Un, una vegada, havia guanyat. El dia més feliç de la seva vida, em va explicar; almenys el més feliç des de la seva jubilació.

Li vaig preguntar:

"¿Quina diferència hi ha entre aquest cavall blanc, amb crins entrecruats de blanc i daurat, i aquest altre rogenc, tan brillant? ¿Quin és millor, aquest o aquell negre atzabeja de peus blancs?"

"¿Diferència?", va exclamar; va restar pensant un instant i va prosseguir:

"Bé, el color; però tots són excel·lents. Potser, el burell serveix més per a les carreres d'obstacles. El vaig entrenar per a això especialment, però tots poden guanyar. Ves!, i espero que ho facin. Són joves encara!", afirmava mentre els anava acariciant i donant palmellades tendres als colls tensos i flexibles alhora, d'aquells animals estupendos.

Els mussitava en un anglès difícil per a mi, frases a les seves oïdes que, malgrat tot, els cavalls semblaven entendre perfectament.

Mentre tornàvem cap a la casa, situada enmig de parterres treballats, li vaig dir:

"I amb els seus cavalls ¿no fa vostè 'apartheid' entre ells, havent-n'hi de colors tan diferents?"

Es va aturar un moment per mirar-me, sorprès, tot arquejant les celles. Després va restar uns moments en silenci, fins que em va mirar i va somriure. Havia comprès la intenció de la meua pregunta. Es va quedar una mica trist en reprendre la marxa cap a la casa.

En el llindar d'una de les portes de la terrassa, que estava entreoberta, em va agafar afectuosament el braç i em va introduir en un saló mentre cridava amb veu forta la seva dona.

Aquesta va arribar de seguida i ens va saludar cordialment. Ell li va dir: "Jo li he ensenyat la meua quadra. ¿Vols ensenyar-li tu aquest pessebré napolità?"

Dirigint-se de nou a mi, em va explicar: La meua esposa, que com saps és irlandesa i molt catòlica, ha començat a adornar aquest Naixement de cara al Nadal que ja s'apropa, i ja hi ha posat, ací al davant, la calvacada dels mags d'Orient. També n'hi ha un de blanc, un de ros i un de negre. I també estan junts. Ve't-ho aquí!

Alfred Rúbio. Metge
(De l'àmbit MARIA.CORRAL)

Bernat Vivancos, nou "Bisbetó"

El bisbe més jove del món, elegit a Montserrat

L'Escolania de Montserrat, grup de nois dedicats al cant del culte, segueix la tradició d'elegir el seu "Bisbetó" en ocasió de les festes de Sant Nicolau. Es tracta del "Bisbe més jove del món". Enguany, l'escolà nomenat ha estat Bernat Vivancos, un noi barceloní, de deu anys.

Aquesta festa només perdura a Montserrat. "Abans —segons ens comenta el prefecte de l'Escolania, Dom Josep M.ª Cardona— tenia un to sarcàstic". L'elecció es fa el 6 de desembre, dia de Santa Cecília, i és totalment democràtica. Els mateixos escolans ho decideixen. L'escollit ha de ser un alumne dels qui han entrat a l'Escolania el darrer any.

El "Bisbetó" ha de cantar el dia de Sant Nicolau tot sol. Bernat Vivancos ens comenta que estava una mica nerviós a l'hora de fer el seu debut, però que li va quedar bé. "El privilegi que vaig tenir aquell dia —afegeix— va ser el d'escollir el dinar. Vaig triar canelons, pollastre amb patates i torrons". Bernat assenyalava que el vestit de Bisbe li feia una mica de calor, però que no s'hi trobava pas estrany.

Enguany, l'elecció del Bisbetó ha coincidit amb una sèrie de circumstàncies especials. Així, es

Amb el pare Eugeni Quintana, que feia 80 anys que va ser Bisbetó

compliren els 80 anys de l'elecció com a Bisbetó del pare Eugeni Quintana, monjo de Montserrat que ara n'ha fet 90. Així mateix, es complí el 50è aniversari de l'elecció de Francesc Benet i Morell que morí poc després a l'Escolania. Va fer també 50 anys de l'estrena de la Llegenda de Sant Nicolau, musicada pel pare Ireneu Segarra, obra

que va ser novament representada en la festa d'aquest any.

Actualment, l'Escolania compta amb 47 nois, que tenen de 10 a 14 anys. A més dels estudis d'EGB, dediquen cada dia una hora i quart a l'assaig de les veus i una altra estona al piano, al solfeig i a un altre instrument.

Tomàs Puntí

Vint-i-cinc anys de "Mortadelo y Filemón"

Aquest any hem celebrat un aniversari important dins del còmic espanyol. Es tracta del vint-i-cinquè aniversari de l'aparició dels coneguts personatges "Mortadelo y Filemón".

Les aventures d'aquests dos detectius de la "TIA", l'un vestit amb camisa blanca i pantalons vermells i l'altre de negre amb ulleres i ple de innocència, han fet riure grans i xics.

El creador és Francesc Ibàñez i Talavera; nascut a Barcelona, el març de 1936, inclinat des de molt petit al dibuix. Als catorze anys comença a fer de "botones" en un banc; el 1950 col·labora a "Alex", "Chicolino", "Paseo infantil", "La risa".

El 1957 entra a la casa Bruguera i des d'allí enfonsa la competència amb "Rue del Percebe", "La familia Trapisonda", "Pepé Gotera" i "Otilio", "Rompetechos". Per omplir una pàgina en blanc, crea "Mortadelo y Filemón"; a partir d'aquí tot són èxits en la seva carrera professional. En l'actualitat treballa amb un reduït equip que passa a tinta allò que ell dibuixa. Els seus personatges no solament s'han escampat per Europa sinó que també ho han fet per altres continents. Tantes pàgines ha de dibuixar que a voltes té problemes a l'hora de pensar els guions, però assegura que, a la fi, sempre se'n surt.

Les pàgines que podem lle-

gir les acostuma a dibuixar amb mesos d'antelació, excepte casos com el del "Mundial de fútbol" en què l'espai de temps transcorregut entre el dibuix i la publicació és més breu.

Els dibuixos d'aquest home, a qui tenim per un esplèndid artista, un amic dels nens, i una persona amb sentit de l'humor i molt afable, han estat portats al cinema.

En nom dels nostres lectors, de Catalunya Cristiana, el felicitem pel seu treball, li agraïm aquesta estona que ens ha concedit, i li desitgem nous èxits.

Josep Apelles

"L'autor amb la seva creació"

Moral natural

La moral és la doctrina que tracta del bé en general, de les accions humanes en ordre a la seva bonesa o malesa.

Però si llancem la més petita ullada a la història, o fins i tot a diverses cultures contemporànies, veurem que el concepte que es té del bé i del mal, és molt diferent.

Primerament hem de tenir en compte l'evolució de l'espècie humana, i considerar que en les èpoques primitives de la humanitat, com a conseqüència de l'escassa capacitat cranial i per tant de l'escassa intel·ligència de l'home, aquest estava subjecte quasi únicament a l'instint i gairebé no coneixia els sentiments altruistes. Així es comprèn que, com diuen molts tractadistes, es molt versemblant que l'home primitiu (i també els nostres avantpassats europeus) hagués estat canibal, com ho eren fins a la colonització europea, les tribus més primitives d'Àfrica i Malàsia. I cal recordar que en aquestes, (i pertant es versemblant que també en els nostres avantpassats) el canibalisme no era un delictes isolat d'algun individu, sinó que l'assumia publicament tota la tribu, i tenia àdhuc un caràcter de ritual religiós, o sigui que era considerat per ells com un bé.

Ja en èpoques no tant pretèrites, en els inicis de la història, trobem que l'incest era pràctica corrent i admesa, i per tant considerada bona. A la mateixa Bíblia, trobem que Noè l'home bo escollit per salvar-se de la destrucció de la humanitat, té relacions carnals amb una filla.

L'homosexualitat es condemnada per Jahvé i per tant prohibida als jueus, però és ben ciar a la Bíblia, que era corrent i admesa a molts pobles veïns com ho continuà sent a Grècia i a Roma, i ho continuà sent entre els mahometans.

La poligàmia és considerada bona fins i tot pel poble elegit, i per totes les civilitzacions antigues i per algunes actuals. Igual podem dir del divorci. La prostitució era sagrada en algunes cultures antigues, i àdhuc en l'actualitat, una forma més refinada i ocasional, com la institució de la "Geisha" japonesa, es ben vista per la societat d'aquell país, i no es un motu d'ignominia per a la família de la dona que la practica.

El dret dels pares a disposar de la vida dels fills, era al dret romà, i va continuar a la Xina, fins a l'adveniment de la república, fa sols un segle aproximadament.

El dret a la propietat, per diferències que engendrès entre rics i pobres, ha estat una norma de totes les cultures, des de la patriarcal jueva, fins l'època actual, passant pels capdells bàrbars, els kans mogols, caïds mahometans, els marajàs indis, els mandarins xinesos, els emperadors amerindis precolombins, els senyors feudals japonesos, etc.

Aquest dret a la propietat institucionalitzava (com en el dret romà), o admetia tàcitament, el "just abutandi", o sigui la llibertat utilització de la propietat per part del propietari, sense tenir en compte cap necessitat del proïsme. Així un home ric podia llençar el menjar, en comptes de donar-lo als famolencs.

També en totes les cultures i civilitzacions havia estat considerat moral, la propietat d'ésser humans, com a extensió de la propietat de béns materials, o sigui l'esclavitud.

La defensa personal i la guerra defensiva o de conquesta, és forma corrent i acceptada per totes les cultures i civilitzacions.

Tota la moral expressada breument en l'exposició anterior, per poc que reflexionem, es veu ben ciar que és la conseqüència d'uns instints de l'home, que són naturals i ineludibles, perquè són necessaris per a l'espècie: l'instint de conservació i l'instint de reproducció.

L'instint de conservació no sols és passiu sinó actiu i comporta la forma de satisfer la fam, i per a aconseguir-ho en concurrència amb els altres homes, porta com a conseqüència l'agressivitat, la lluita, la guerra i el domini, i un cop aconseguit aquest, la reglamentació de la seva conservació, mitjançant lleis, com les de la propietat, esclavatge, etc. per a atresorar béns, riqueses i poder, que posin a cobert de futures carències.

L'instint de reproducció, ens incita a exercir-lo sense limitacions ni discriminacions.

La moral cristiana és sobrenatural, perquè és contrària a totes aquestes tendències abans exposades, de la moral natural.

J. M. Fernando

SOCIETAT CULTURAL URGEL·LITANA
PERE TRAGÓ
SPILL MANIFEST DE TOTES LES COSES
DEL VESCOMDAT DE CASTELLBO
A cura de
Cebrià Baraut

La ciutat de Betlem, ahir i avui

Durant aquests dies la paraula "Betlem" és notícia. El nom d'aquesta ciutat recorre i esclata en els cinc continents. Però pocs, coneixen la història i l'actualitat de Betlem.

Des dels primers temps cristians, Betlem es constituí en centre d'atracció i veneració pels que confessaren la seva fe en Crist. No tenim dades directes del primer segle, però coneixem indirectament com l'emperador Adrià en els començaments del segle II, ordenà construir un bosc dedicat al déu Adonis sobre el lloc de la gruta, on nasqué Jesús, en un intent d'esborrar tot vestigi cristià. Igualment profanà el Sant Sepulcre on instaurà el culte a Venus. Sant Jeroni recollí aquests fets en la vila de Betlem sobre l'any 395.

Basílica que guardà la gruta del naixement

Fou l'emperador Constantí qui en reconèixer com a religió oficial de l'imperi la cristiana, construí la primera Basílica dedicada a la Nativitat i que guardava en el seu interior la gruta del Naixement i el Pessebre. Fins aquest moment, any 326, la gruta es reduïa al seu estat primitiu: un forat en la roca.

Posteriorment, sota el regnat de Justinià, els samaritans es rebel·laren i

destruïren l'església. En assementar-se del fet, l'emperador va reduir els samaritans i renovà la basílica, de la qual encara avui queden les línies fonamentals. A l'any 416 els "pelagians" assaltaren i incendiaren l'indret, originant grans destrosses.

En el segle V, Betlem compta amb una agrupació de fidels d'Occident que vivien habitualment entorn al santuari, en la seva gran part monjos i monges.

Invasió musulmana i les creuades

Amb l'expansió musulmana, l'afluència de fidels de l'Occident a Betlem i a altres santuaris de Terra Santa, queda reduïda a la mínima expressió.

Davant d'aquest fet, els prínceps europeus originaren el moviment croat, el qual volia posar fi a les vexacions i humiliacions, fins i tot danys físics o morals, a què es veien sotmesos els pelegrins. La formació d'exèrcits i fabricació d'armes juntament amb la inversió de grans sumes de diners tenien un fi clar: la conquesta de Terra

Santa per a la cristiandat. Aconseguit aquest objectiu l'any 1099, Betlem torna a ésser lloc sant per als cristians; es restaurà el santuari i fou convertida la ciutat en Seu Episcopal l'any 1110. Betlem compta amb una acceptable població cristiana, formada en la seva major part pels croats i les seves famílies que defensaven la plaça.

Però el domini de la Creu no va durar gaire. L'any 1091 el Rei Croat de Jerusalem cau sota la Mitja Lluna, per obra de Malik-el-Ashraf. Betlem deixa d'existir, fins que l'any 1229 dins de la treva establerta per Frederic II i l'Islam, tornen els occidentals, però tan sols per uns pocs anys.

Els franciscans, custodis dels Llocs Sants

Per aquesta època, neix a Assís (Itàlia) sant Francesc. Després d'un canvi radical de vida en la seva joventut, intenta ell i els seus seguidors seguir fidelment a Crist. Francesc d'Assís estigué a Terra Santa (Síria) l'any 1219, i amb tota seguretat després del seu retorn a Europa quedaren allí alguns dels seus frares exercint si no apostolat, almenys una "presència apostòlica".

Amb la presència dels franciscans comença una nova etapa en la història de Terra Santa, i amb ella, la història de la ciutat de Betlem. Ells recullen l'antorxa croada en defensa dels Llocs Sants, però no sota la força de l'espasa, sinó sota el signe de l'amor. Potser la versió de l'escala de valors fou el factor decisiu que assegurà la presència catòlica a Terra Santa.

Un altre fet que incideix a favor de la presència franciscana a Palestina és l'ajuda dels reis de la Corona d'Aragó. Aquest regne, l'any 1400 domina el Mediterrani i manté bones relacions amb els prínceps musulmans. El 1309, el rei aragonès Jaume II, obté d'Al-Mudaffar un document, en el qual es "confirma" la presència franciscana a Betlem. I precisament foren franciscans de Barcelona els qui viatjaren a la ciutat de Betlem i s'hi establiren.

Durant tres segles els franciscans desenvoluparen les seves activitats en una relativa calma fins que l'imperi islàmic es sotmes al turc.

Betlem sota l'imperi turc

La ciutat de Betlem canvia de senyor i amb els turcs apareixen en lliça, els grecs els quals durant el domini musulmà gairebé no aixecaren el cap. L'any 1631, els grecs arrabassen als frares la clau del santuari. No acaba tot aquí. L'any 1757, davant la decadent Porta Otomana, obtenen un document mitjançant el qual són posats sota administració grega els llocs que els franciscans, durant 450 anys, havien posseït i regit i en nom de tota la cristiandat.

Prenen possessió de la Gruta de la Nativitat i Basílica, les quals no han abandonat fins avui.

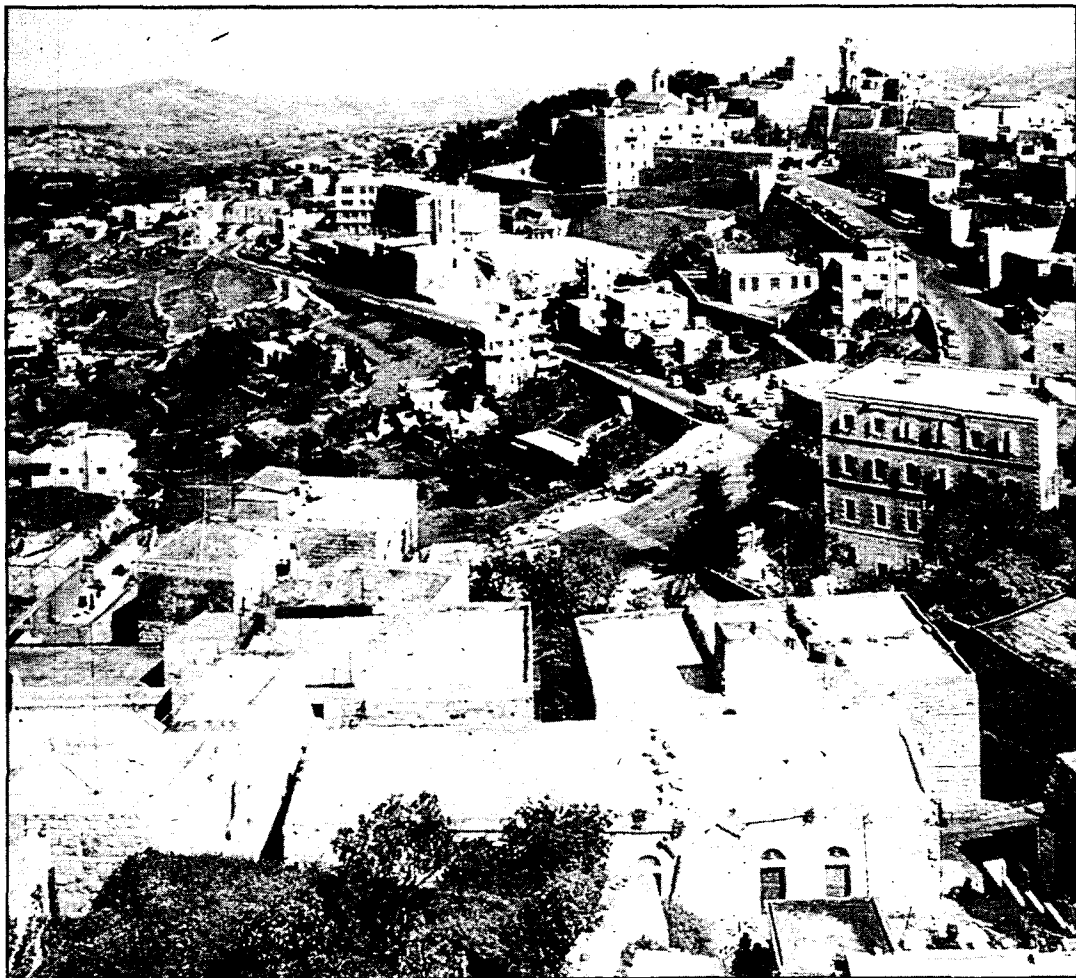
Per uns convenis posteriors, els franciscans pogueren edificar un temple i un convent, prop de la gruta, i actualment gaudeixen d'uns privilegis, amb els quals poden ells i els pelegrins vinguts de tot el món, apropiarse i visitar el lloc on va néixer Crist.

Naixement, Pessebre i villancets, avui

Betlem no ha estat precisament la ciutat de la pau. Lluites, guerres, assalts i destruccions han marcat la seva història en el transcurs de vint segles. Mereixen tot el nostre respecte els qui al llarg de segles deixaren aquí i per sempre el testimoni de les seves vides.

Si algun dels meus lectors visita actualment Betlem per curiositat i devoció, no passi indiferent davant de les seves pedres. Si tanca els ulls, si s'oblida de tot, ben segur que juntament als gemecs del Nen Jesús i els amanyacs maternals de la Mare de Déu, escoltarà la immarcescible melodia que brota de cada gra d'aquesta terra. Una melodia composta al llarg de vint segles i que actualment, resta incompleta. Una melodia que li parlarà de pau i de guerra; una melodia barrejada amb la salmodia dels frares franciscans, recitada a la tènue llum d'unes espelmes i amb el fons del repic de les campanes cridant a l'oració; una melodia que en tot el món somnia com... "Santa Nit", i que a Catalunya comença... "A Betlem me'n vull anar..."

Fernando Arruga, c.f.m.

Cinema juvenil

Estrena de "Les aventures de Toby Nelson"

Un dels atractius d'aquest any al Saló de la Infància i de la Joventut és l'estrena del film australià "Les aventures de Toby Nelson" i que permet de comprovar l'expansió cinematogràfica d'aquest país-continent.

En aquesta pel·lícula sorprenent es combinen, es combinen amb un encert especial, les imatges reals i els dibuixos animats. El narrador —un personatge d'una gran humanitat— i els seus oients són interpretats per actors i els protagonistes de la història, tant els "bons" com els "dolents", són dibuixos animats, que es mouen segons la tècnica més depurada. També hi ha la mateixa combinació d'imatges reals i dibuixos en escenaris on passa la història i la conjunció és tan perfecta que hi ha moments en què l'espectador perd consciència de si veu un bosc dibuixat o bé fotografiat, i no hi ha cap inconvenient perquè el narrador, figura de carn i ossos, agafi una forca que un dels convicts, un ninot, acaba de deixar clavada. Aquest narrador, efectivament, no abandona en cap moment els personatges dels quals explica, amb emoció i simpatia, les peripècies i penalitats, i canta amb ells —la bellíssima cançó "Botany Bay"— quan jeuen al fons de la bodega del vaixell que els hi duu, o per a ells, quan les forces abandonen el vell Dipper i acaba els seus dies.

Sinopsi argumental

Ara fa cosa de dos-cents anys, els anglesos, grans exploradors i colonitzadors, prengueren possessió de la costa sud-oriental del continent d'Austràlia, a Oceania, i convertiren aquell territori en una colònia penal. En aquell temps les lleis eren d'una gran severitat i el sistema repressiu d'una extrema duresa. I així, no únicament els autèntics malfactors sinó fins i tot els delinqüents ocasionals, que havien actuat en un moment de necessitat o d'irreflexió, eren condemnats a treballs forçats en aquestes colònies penals ultramarines, on passaven anys i anys purgant els seus delictes, que a cops no eren sinó petites faltes totalment desproporcionades amb la pena imposada. Botany Bay, l'indret on desembarcaven els combois de presos o convicts, va adquirir una trista anomenada, encara recordada en balades i cançons.

El film ha estat traduït i adaptat al català per Albert Jané. Això significa garantia de qualitat i adaptació als joves.

Amb "Les aventures de Toby Nelson" la filmografia juvenil catalana s'ha enriquit i cal agrair als qui ho han fet possible, amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, Cavall Fort-Drac Màgic i Rialles.

R. C.

Capella dels màrtirs, de la catedral de Barcelona.

Història i art

Un altar important de la Catedral de Barcelona

La capella que queda enfront de la porta de marbre del claustre de la catedral és obra del segle XV; en temps del bisbe Climent Sapera, i té en la seva clau de volta les imatges de Sant Felip i Sant Jaume el Menor, apòstols, patrons que foren del gremi de Mestres d'Obres, que subvencionaren la construcció de la capella.

La confraria de l'esmentat gremi mantingué el culte en aquesta capella fins a l'any 1562 en que fou dedicada a la Immaculada Concepció, advocació que mantingué fins a l'any 1847 en què la imatge es portà a l'interior de la catedral, a la capella situada entre la porta gran i la del Crist de Lepant. Els arquitectes i mestres d'obres passaren al 1609 a tenir la capella de Sant Andreu que actualment és la del Sagrat Cor en el deambulatori. Així, doncs, en principi la formosa capella del claustre, de quatre-partita volta i clau florida, fou lloc de culte per arquitectes, picapedrers i mestres d'obres.

L'any 1835, diada de Sant Jaume, es produí l'assalt i destrucció dels convents de Barcelona. El de "Fra Menors" de Franciscans o de sant Nicolau, situat on hi ha l'actual plaça del Duc de Medinaceli, fou saquejat

i escampats per terra i els ossos dels monarques d'Aragó que tenien allí les seves tombes. El cos d'Alfons III El Franc (Alfonís II de Catalunya), fou dipositat en l'Arxiu Municipal.

L'any 1851, regnant Isabel II, s'encarregà a l'escultor Josep Bover Mas (1770-1866) la construcció de dues petites urnes de marbre en la tapa de les quals figura la corona reial per dipositar-hi unes capses de plom que contenen les restes reials. Foren col·locades en els murs laterals de la capella esmentada amb sengles làpides en llatí que expliquen com en l'urna de l'esquerra descansen Alfons II de Catalunya i els Infants Jaume i Frederic. A la dreta són les reines Constança de Sicília, Maria i Sibila, la primera esposa de Pere II de Catalunya. La capella dels arquitectes fou doncs, capella reial des del 1851 i guarda des de llavors les relíquies d'un rei, tres reines i dos infants.

L'any 1892 es va col·locar en la capella el retaule barroc de sant Pacià tallat el 1688 amb la imatge jacent de sant Francesc Xavier, de Miquel Sala i restà allí fins al 1939 en què la col·locaren a l'interior de la catedral a la seva primitiva ubicació, en la

capella on està enterrat el bisbe Joan Dimas Loris, mort l'any 1598.

L'any 1939, l'arquitecte Jeroni Martorell Terrats (1877-1951) dissenyà un nou altar per a la capella que actualment s'anomena dels Màrtirs, tal com anuncia una placa metàl·lica en la reixa exterior, en honor dels 930 sacerdots, religiosos i religioses immolats en la diòcesi de Barcelona en el període 1936-1939. El primer d'ells el bisbe Dr. Ururita Almandoz que descansa sota una llosa de marbre en el passadís central de la capella del Crist de Lepant.

En aquesta capella dels màrtirs es col·locaren, el 7 de novembre de l'any 1982, els objectes que el Capítol Catedralici oferí a Sa Santedat el papa Joan Pau II en la seva visita a la Seu barcelonina.

En aquest racó del pacífic i formós claustre de la catedral es manté viu el record de l'horrorós holocaust dels religiosos víctimes de la ràbia i l'odi més inconcebibles, d'entre els quals han de sortir, en un dia no molt llunyà, la legió de venerables i sants que pujaran als altars per glòria de Déu i de Catalunya.

Joan Bassegoda Nonell
Arquitecte de la Catedral

Costums i tradicions

Ninou, pietat i gatzara

Espero i desitjo que l'entrada d'any sigui ben feliç per als lectors de CATALUNYA CRISTIANA. El Ninou, o Any Nou, encara que arribi precedit de mala fama i el trist auguri "d'any de traspàs, no et fiïs d'ell ni del que li va al detràs", comporta sempre un aire esperançador i de bona voluntat: Any Nou, vida nova!

Els cristians, gràcies a Déu, celebren l'entrada a l'any oficial (el litúrgic ja l'encetàrem amb l'Advent) amb devocions diverses, però essencialment, amb les vetlles, la missa de mitja nit i l'Eucaristia.

N'hi ha que per raons de diversa mena, no poden fer-ho així o prefereixen esperar que es faci o sigui dia. I a la nit, en família, menjar-se els dotze grans de raïm que diuen que porten sort. Cosa que ningú no s'ho pren seriosament.

Ja hem parlat en altres ocasions del significat de les estrenes en la "nit nova", "Anni novi" o "ninov", encara que en castellà sigui "Noche-vieja" per a diferenciar-la de la "Nochebuena". Les estrenes ja les feien els druides dominadors de les Gàl·lies i en deien "aguillanneu" o "aguinnaleu", nom del qual es deriva el "gui", o vesc, potser més en consonància amb el llatí "ad viscum anni novi".

Hi ha gent que es passa la nit fent gatzara pels carrers i fins es disfressa. Tampoc és cosa moderna. L'historiador Bastú ho menciona més o menys així:

A darreries del segle IV, sant Pacià, bisbe de Barcelona, reprobant el costum que continuaven seguint els seus diocesans de celebrar el primer dia

de l'any la "Hennula Cervula", la Festa del Cérvol, va escriure un llibre per a demostrar la immoralitat d'aquells desordres i encara que el llibre va extraviar-se, per una altra obra del mateix Pacià sabem que les seves exortacions havien donat poc resultat i que la gent seguia disfressant-se de salvatges per a recórrer la ciutat i environs amb aquell vestit i lliurar-se desenfrenadament a tota mena d'escàndols.

Es veu, també, que la gatzara durava dies. Alguna cosa s'ha guanyat, ja que ara sols es fa uria nit.

Tornant als costums cristians, recordem que s'havia fet, a Barcelona, la processó del "Niño perdido" —ho deien en castellà— perquè els romanços de l'època, en castellà igualment, explicaven com Jesús havia estat trobat en el temple entre els doctors de la Llei, després d'haver-lo perdut Maria i Josep.

La processó sortia de l'església de Sant Josep, dels carmelites descalços, donava un tomb per la Rambla i hom duia la imatge de Jesús sota tàlem, mentre el seguici cantava villancets nadalencs. La darrera vegada que sortí, fou l'any 1784.

Una altra festa lluada la feien a Santa Maria del Mar amb ofici major, a gran orquestra, assistència de l'Ajuntament, els components del qual eren obsequiats amb un tortell. Hom deia que aquell dia els parroquians menjaven escudella de fideus amb sucre.

Esteve Busquets i Molas

Llibres

Primera part
de l'obra
poètica de
mossèn
Forner (1)

Climent Forner i Escobet, nat a Manresa i fill de Berga, segons la dita enginyosa de "Pepe" Ballarín, de Queralt (i de Barcelona i de Matadepera). Climent Forner, rector de Navàs des de fa vint-i-cinc anys. Climent Forner poeta, al cap i a la fi.

La convivència diària, els neguits continus, les tensions inevitables, els enfrontaments explicables, els defectes afortunadament obvis, les qualitats palpablement apreciades fan del poeta que viu prop de la gent i que hi treballa, com mossèn Forner, d'un ofici tan públic i conflictiu, un personatge controvertit. Afortunadament. El poeta no és no solament un extraterrestre, sinó ni tan sols un ésser superior als altres. Viu com tothom, però a la seva manera. I, sigui quina sigui la seva manera de guanyar-se la vida, acaba aflorant el poeta. El professional de la paraula que ho pot dir tot, que pot traduir els seus sentiments i les seves vivències —els nostres sentiments i les nostres vivències— mitjançant una oïna que tots tenim, però que només ell, el poeta, domina amb mà de mestre: la paraula escrita. I, així, esclatava l'intèrpret de tots nosaltres, el nostre torremany. No solament per a complaure'ns a l'època, sinó per a desvetllar allò secret que tots portem dintre i que, gràcies a ell, pot fer-se ferro roent, foc viu, cop de riu, mar alta.

Les prestigioses i capdavanteres Edicions del Mall, de Sant Boi de Llobregat, acaben de publicar el primer dels tres volums previstos de l'obra de Climent Forner, com a número 13 de la seva Sèrie Batent. Els qui ja coneixiem, a través del comptegotes de les nadeses anuals o dels opuscles d'escassa difusió que li havien estat publicats, temps ha, la poesia de Climent Forner, no ens estranya que hagi entrat finalment per la porta gran de la gran poesia catalana contemporània amb l'edició que comentem. Els qui no coneixien aquesta poètica forneriana quedaran sorpresos d'aquest primer encontre i, de segur, esperaran, com nosaltres mateixos, les altres dues cites pendents, ja anunciades.

Aquest primer recull ha permès a Climent Forner de seleccionar allò que ell considera millor de la seva poètica de caire religiós. Cal remarcar que no és estrany que un sacerdot, quan exerceix de poeta, pugi de l'aigua de la fe o de la literatura bíblica molts dels temes de la seva reflexió. Com tampoc no és estrany que els fets de la vida quotidiana que són el pa del poeta siguin vistos a través del filtre de l'experiència religiosa. Tanmateix, que ningú no tregui la conclusió ràpida que es tracta d'una obra poètica de caire apologetic o catequístic, ni molt menys d'oracionetes escaientment rimades. El mateix autor recalca: "Sóc un capellà que fa versos, però els versos els faig en tant que poeta, no en tant que capellà", per rematar poc després que "el que cal que fem els capellans-poetes és bona poesia... no podem instrumentar-la amb finalitats pastorals, perquè aleshores la matem". Climent Forner se n'ha sortit airós. Aquells lectors que hagin estat tocats pel frec d'ala de la fe i en mantinguin el caliu veuran "L'Ull de Taüll" com el poeta, però aquells altres que no comparteixin aquesta experiència tampoc no seran indiferents a la profunda mirada d'home que, com el Pantocràtor del nostre millor romànic, Climent Forner clava en el fons de l'existència humana.

El capellà navassenc, i també poeta, Jordi Enjuanes encapçala el volum amb un pròleg estudi de la poesia religiosa de Climent Forner que en facilita notablement la lectura. Una lectura ja de si prou saborosa, gràcies al domini de la llengua i del vers que té Climent Forner: llengua rica, concisa i planera i vers aparentment fàcil, però rigorosament treballat. Totes dues coses ara ben poc freqüents en la poesia catalana que es va fent.

Una última paraula sobre el títol. "L'Ull de Taüll", de referències prou explícites, és tota una troballa. Un mot sonor i un missatge. Una clau d'or per a poder interpretar amb rectitud la poesia de Climent Forner, ara feliçment a l'abast de tothom.

Jordi Planes

(1) L'Ull de Taüll, obra poètica I. Climent Forner. Edicions del Mall. Sant Boi de Llobregat.

Les memòries
d'un cardenal
exiliat (1)

El cardenal Mindszenty, primat d'Hongria, és sens dubte una de les figures més dramàtiques del nostre segle, un símbol involuntari de les tensions que agitaren el món polític contemporani des dels anys de l'expansió hitleriana fins a la distensió russa-americana i el final de la Guerra Freda. Nascut en 1892, figura destacada de l'Església, defensor constant de la independència d'Hongria, es veié enfrontat successivament al règim d'Horthy, a l'ocupació alemanya i al domini comunista.

Durant els primers anys de l'ocupació soviètica d'Hongria, la figura del cardenal Mindszenty s'agantà en un enfrontament amb les autoritats comunistes del país, en defensa de les llibertats de l'Església i de la tradició espiritual del poble hongarès. Emprisonat alliberat en els dies atzarosos de la revolució hongaresa de 1956, refugiat després en l'ambaixada nord-americana fins al 1971. Mindszenty és un testimoni apassionant del nostre temps, de les seves contradiccions, del paorós drama col·lectiu de mitja Europa després dels acords de Yalta.

Figura discutida, enlairada a la condició de símbol per amics i adversaris, Mindszenty ens ofereix en aquestes memòries un dels testimonis més apassionants de la Història d'aquest segle.

El llibre ha estat editat pel moviment "d'Ajuda a l'Església necessitada" que sol·licita dels lectors ajudes per subvenir les seves necessitats. Són domiciliats en la Travessera de Dalt 24, entresol 2, Barcelona 24.

A. I. N.
(1) Memòries del cardenal Jozsef Mindszenty. Editorial Luis de Caralt.

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Tel. 246 60 00 (10 línies). Tel. 540 63.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

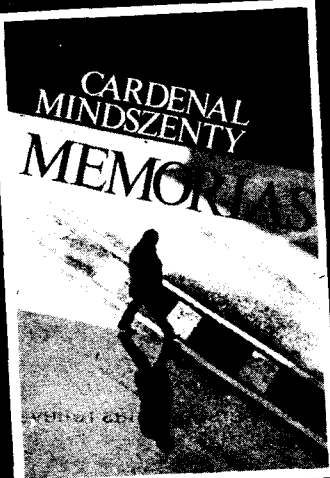
NOM I COGNOMS

ADREÇA

POBLACIÓ

BARCELONA, A DEL

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

MODA

Americana per a ella, en llana amb dibuix d'espiga, que es porta amb faldilla frunzida en drap llist. Per a ell, vestit de tall recte clàssic de pura llana de color fosc.

Ermenegildo Zegna, és una firma l'estil peculiaríssim del qual ve desenvolupant temporada rera temporada i que, sense abandonar les seves habituals característiques, presentà la seva col·lecció d'hivern 83/84 dins l'ambient de coordinació corresponent a les noves propostes dels dos apartats masculí/femení.

Harmonia, equilibri de color, matèries i per damunt de tot, un disseny personal i

acuradíssim que aquesta firma en aquesta ocasió, ha proposat a través d'un retrobament amb el concepte clàssic del vestir dins d'unes facetes bàsiques i fonamentals, entre les quals destaquen la sobrietat i l'elegància.

Tres propostes que Ermenegildo Zegna denomina "Citta Nuova", "Wildlife" i "Gitano"; són les que vénen desenvolupades en els apartats home/dona, amb una

Una
firma
amb
estil
i
personalitat

especial atenció a aquesta última, a través d'una orientació molt marcada cap a l'autèntic vestit sastre, que en aquesta ocasió, es veu incrementat molt àmpliament pel que fa a diversitat de línies i models dins de les variants de faldilla i pantaló.

"Citta Nuova", és una línia inspirada en la forma de viure en la ciutat, formal i elegant. Peces de línies i tall clàssics. Teixits tradicionals,

Dins la línia Zegna-Donna, americana recta en drap llist, amb faldilla de franella de cotó estampat, amb un mocador gran a joc.

destacant els de tacte suau, llanes i pur cashemere. Folres afrenallats i encoixinats. Aspectes i sensació de gran confort.

"Wildlife", és una línia arrancada de la naturalesa, tradicional i despreocupada, que és caracteritzada per la seva funcionalitat, l'element bàsic de la qual es recolza en el color, els efectes del qual destaquen encara més en les peces sportswear, així com en les de punt.

"Gitano" proposa molt àmpliament, tota una línia d'accessoris i complements, inspirats en els motius casemere; molt colorit sobre fons negres, propis per a la nit.

Una col·lecció molt destacable en el seu conjunt, que haurem de tenir en compte a l'hora d'escollir la peça hivernal adequada.

Maria José Ejarque

LA SARDANA I LA DANSA

Premis a Manresa

Relació dels premis i guanyadors dels instituts per l'Agrupació Cultural del Bages i repartits enguany en la sobretaula del dinar de germanor de la festa de cloenda de la temporada sardanista 1983:

—Premi Símbol a la colla amb més meritòria tasca cultural i de respecte a Catalunya: Grup Sardanista de Santpedor.

—Premi Aires de Catalunya al grup amb millor activitat al voltant de la sardana: Colla Senzillesa de Súria.

—Premi President a la constància en la labor sardanista: Grup 'Dintre el Bosc', de Manresa.

—Premi Agrupació Cultural del Bages a la colla amb una més meritòria tasca: Agrupació Sardanista de Súria.

—Premi Francesc Juanola a la tasca personal més rellevant a favor de la sardana: Leandre Fusté i Bosch i Manuel Iglesias i Coll, de 'Nova Crida' de Manresa.

Sardanes a Lleida

Les entitats sardanistes de la ciutat de Lleida —el Grup

Sardanista del C.E. Huracans, la Secció Sardanista Clavellina del Sícors i el Grup Sardanista Montserrat— amb el patrocini de l'Ajuntament de la capital del Segrià han promogut una tongada de cinc ballades de sardanes durant la tardor i l'hivern.

Aquesta sèrie d'audicions va iniciar-se el dia 27 de novembre, prosseguirà aquest proper diumenge i continuarà els dies 15 de gener, 12 de febrer i 18 de març de 1983, a migdia, a la plaça de la Paeria, amb la participació musical de la cobla La Principal de Lleida. Creiem digne remarcar la conjunció d'esforços de les entitats sardanistes il·lerdenques de cara a mantenir la presència de la nostra dansa a la ciutat de Lleida en aquest temps de tardor i hivern.

Concurs de Prosa de la U.C.S.

La Unió de Colles Sardanistes ha fet públic el veredict

del Concurs de Prosa convocat amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la creació de l'entitat, juntament amb altres dos certàmens —l'un musical i l'altre fotogràfic— dels quals ja es va donar a conèixer el resultat anteriorment.

Per acord del jurat de l'esmentat Concurs de Prosa es declara desert el primer premi i s'estableixen dos segons premis de vuit mil pessetes cada un pels treballs "Dansaire Mariner", d'Albert Riera i Pairó, de Bàscara; i "Present a Catalunya o l'Odeal d'una Colla".

Per altra part, s'atorguen tres accèssits de dues mil pessetes cada un, de la manera següent: Primer accèssit, al treball titulat "A una colla" de Laura Badal, de Barcelona; segon accèssit, a "La colla sardanista", escrit per Andreu Ayats, de la Gleva; i tercer accèssit, a un altre treball encapçalat amb el títol "La colla sardanista", escrit per Joan Batallé, de Bescanó.

Josep Ventura

CUINA

Mousse de "foie"

300 gr. de foi-gràs
100 gr. de mantega fina
200 gr. de nata

dues capsas de gelatina
una mica de xerès sec
una llauna de trufa.

Apropeu a l'escalfor la mantega perquè s'abliani; després barregeu-la amb el foi-gràs i trebal·leu-lo amb un ganivet per unir-lo ben bé.

Prepareu la gelatina en pols, tal com indiquen els paquets, posant una mica menys d'aigua perquè la gelatina quedi forta; afegiu-hi una mica de xerès sec i quan sigui ben transparent poseu-la a refredar.

Passeu un motlle de corona per aigua freda, poseu-li una mica de gelatina al fons i poseu-lo a la nevera fins que quedi presa. Col·loqueu-hi, damunt, estrelletes de trufa i alguna fulleta de julivert per adornar-lo; cobriu-lo amb una mica més de gelatina i deixeu-lo una estona a la nevera. Barregeu la resta de la trufa a trossets petits i una mica del seu suc, amb el foi-gràs i la mantega, afegiu-hi suaument la nata rectifiqueu de sal i pebre i poseu-lo en una màniga amb broquet gros i rissat. Ompliu el motlle de corona sense que arribi a les seves parets, poseu-lo una estona a la nevera, finalment cobriu-lo tot amb la gelatina i deixeu-lo en la nevera fins l'endemà.

Per desemmotllar es passa per aigua calenta i es desemmotlla en la plàtera.

Maria Gloria Muntañola

ENCREUATS

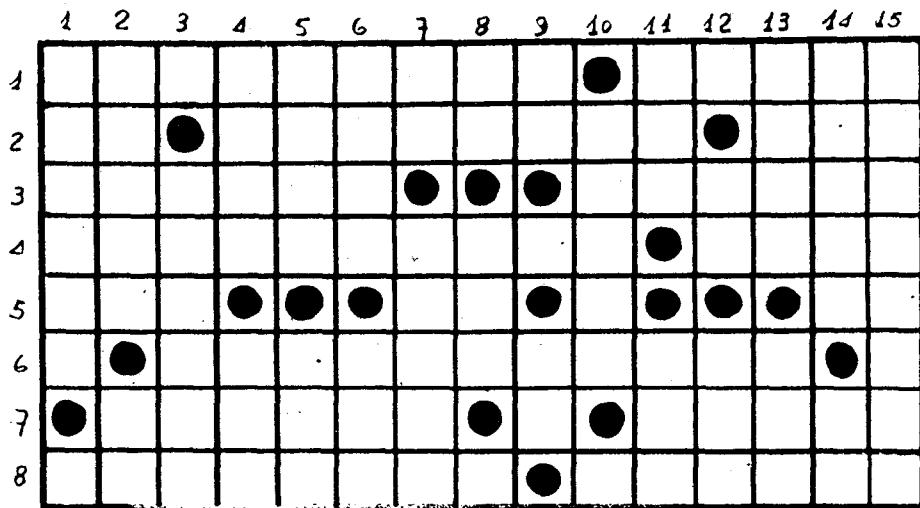
Per Rosa Collell

HORIZONTALS

- 1.- De duració infinita, sense fi. Un llibre de la Bíblia.
- 2.- (En castellà, don. Inflamació de la principal arteria del cos humà. Etilè.
- 3.- Acció i efecte d'imposar. Deslliuren a algú d'un perill.
- 4.- Nom amb el qual és conegut el "revolucionari" Joan Barceló. Interdicció sagrada sobre l'ús de certes coses i paraules.
- 5.- El soroll que segueix al llamp. Contracció. Mil. (A l'inrevés, símbol químic del sodi.
- 6.- Vocal. Obrador o botiga de xocolater. Cent.
- 7.- (A l'inrevés, referent al metre. Vocal. Professió d'alguna art mecànica.
- 8.- Qualitat de l'ànima. Pronunciació confusa com la de qui té el paladar foradat.

VERTICALS

- 1.- Ordre escrita promulgada per la autoritat. U.
- 2.- Nora de Judà. Nou-cents.
- 3.- Inicial de punt cardinal. Dit d'una cosa que és acostada o més acostada a una altra en l'espai o en el temps.
- 4.- Instrument de tall molt fi per afeitar. Prego.
- 5.- Cosa que amb la seva presència dificulta una acció, roba espai... Consonants.
- 6.- Aniràs. (A l'inrevés, forma prefixada del mot grec theos, déu.

- 7.- Consonant repetida. Estat d'allò que està exempt d'agitació.
- 8.- Queixa. (A l'inrevés, bulb comestible. Cinquanta.
- 9.- Consonant repetida. Vocal. Pronom personal.
- 10.- Canal. Preposició.
- 11.- (En castellà, aquesta. De color entre el castany clar i el groc or.
- 12.- Inicial de punt cardinal. Consonants. (A l'inrevés, que té afinitats amb

una altra cosa.

- 13.- (Femení, de la teva propietat. (A l'inrevés, que ven sense cobrar al moment).
- 14.- (A l'inrevés i en castellà, eclesiàstic, especialment de França o d'Itàlia). Cent-u.
- 15.- Deixa una cosa per la seva voluntat.

SOLUCIONS

1- Edite. I.	2- Tamar. CM.	3- E. Pròxim.	4- Raor. Oro.	5- Nosa. CTR.	6- Iras. oet.	7- TT. Calma.	8- Al. IIA. L.
9- TT. E. Tu.	10- Istme. A.	11- Esa. Ros.	12- S. LT. ITA.	13- Teva. aif.	14- etaba. CI.	15- Renuncia.	

HORIZONTALS

1- Eternitat. Ester.	2- Da. Aortitis. Età.	3- Imposa. Salvan.	4- Carrasclet. Tabu.	5- Tro. Al. M. an.

VERTICALS

6- E. Xocolatera. C.	7- cirtel. U. Ofel.	8- Immortal. Asafia.

A CASA ESPEREN DANONE

DANONE

**QUESTIÓ
DE BON GUST**

Jesús ens parla

Busqueu l'evàngeli d'avui: Evangeli de Sant Lluc, capítol 2, versets del 16 al 21 (Lc 2: 16-21).

Reflexionem: 1. Els pastors varen creure la crida de Déu, i, tot seguit varen emprendre el camí fins a trobar Jesús.

2. Després tenien el cor ple d'alegria, i deien a tothom el que havien sentit i vist. Cal fer camí per trobar-se amb Jesús, per estimar-lo, però ser amic d'Ell és una font d'alegria.

3. La Verge Maria guardava en el seu cor el record amorós de tot el que passava. Feia oració, i donava gràcies a Déu.

El mossèn

ENCREUATS

Horizontals

1.- Felicitació del Nadal. Cinquanta. 2.- Un metall radiactiu. iL. 3.- Vi fluix i de mala qualitat. L'apòstol dels gentils. 4.- (A l'Inrevés, disposi, ordeni. Eina per fer treballs de bosc, de camp. 5.- Nom de noia. Queixa. 6.- Sigles d'una professió sanitària que posen moltes injeccions. Consonant. Consonant. 7.- Cant poètic. Aquell apòstol que va negar tres vegades a Jesús. 8.- Que no va depressa. Consonant.

Verticals

1.- Santuari Marià en el Pirineu. Llengua occitana. 2.- Nom d'uns peixets com sardines que els venen salats. 3.- Una peça que es posa lligada a la cintura damunt dels vestits per no embrutar-se. 4.- (En plural, la part sublim de la persona. Mil. 5.- Pronom datiu de tercera persona. Consonant. Riu d'Itàlia. 6.- Preposició. Consonant repetida. Besada. 7.- Familiarment. àvia. Consonant. 8.- Satanàs.

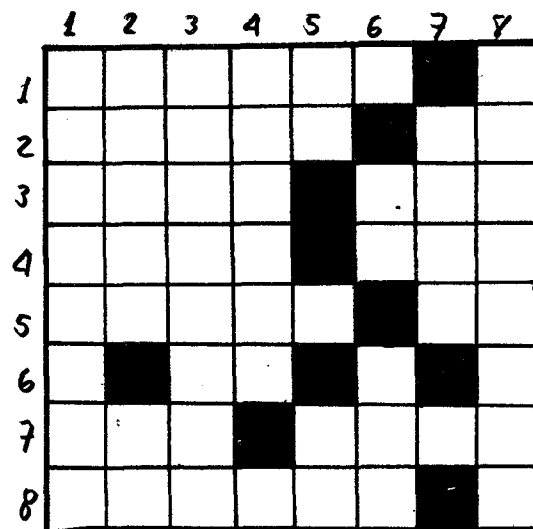
Solucions:

1.- Núria. Oc. 2.- Arençada. 3.- Davantal. 4.- Ànimes. M. 5.- Li. S. Po. 6.- A. PP. Bes. 7.- Iala. R. 8.- Llucifer.

Verticals

1.- Nadala. L. 2.- Urañi. IL. 3.- Revl. Pau. 4.- inaM. Pic. 5.- Agnès. Al. 6.- ATS. B. F. 7.- Oda. Pere. 8.- Calmós. R.

Horizontals

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

ANY V 184

La il.lusió dels Reis

Estic segur que tots els Eixerits i Eixerides (jo també, eh?) esperen amb il.lusió la diada dels Reis.

A tothom agrada que li facin regals. A mi també.

Jo ja tinc pensat quin regal faré a l'avi, al pare, a la mare, a la meva germana, a la tia Ramona i a l'oncle Pep.

Quedaré ben escurat de calés. El pare diu que no hem de viure d'il.lusions, però que les il.lusions ajuden a viure.

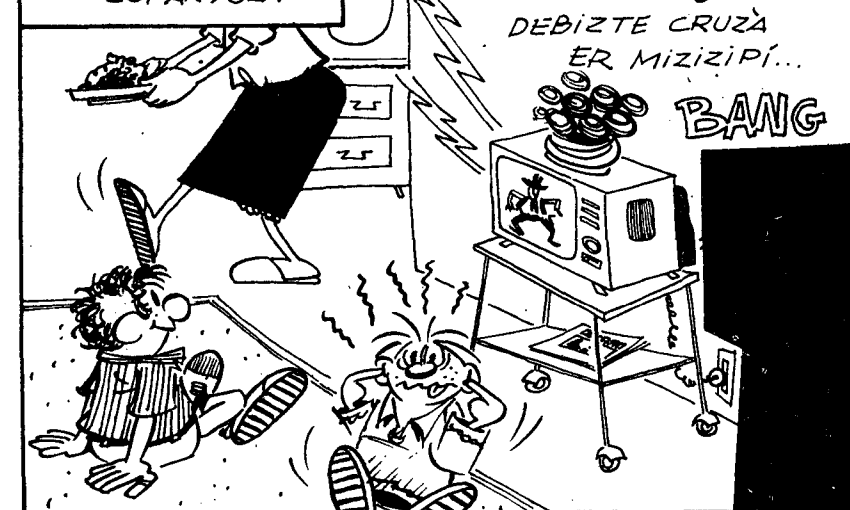
Ara, jo em pregunto: Les persones que anaren a veure Jesús, ¿quines il.lusions tenien? Segur que no anaven a buscar ni pilotes ni "bícis". La seva il.lusió era conèixer Jesús i demostrar-li que l'estimaven.

Jo em dic: Si no tinguéssim aquesta il.lusió, les altres il.lusions serien ben poca cosa.

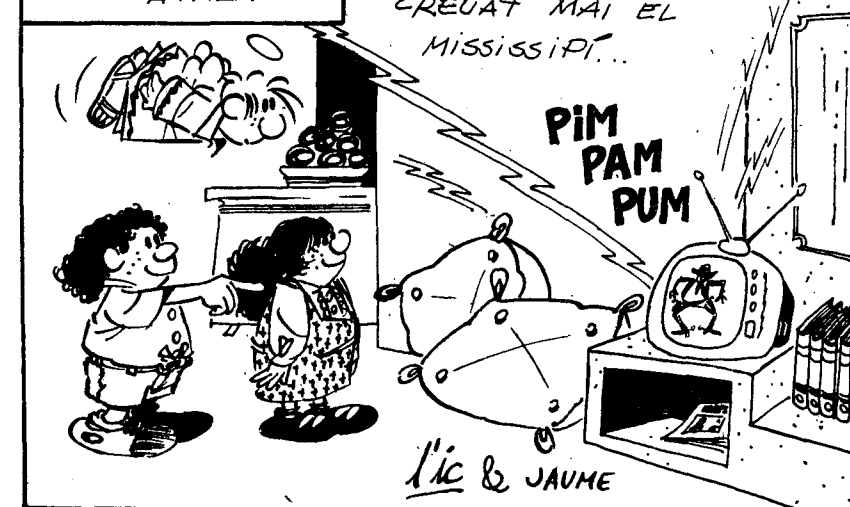
L'EIXERIT

L'Angelet Ignasi

ABANS, A LA TELEVISIÓ ESPANYOLA

MOLT AVIAT, AL TERCER CANAL CATALÀ

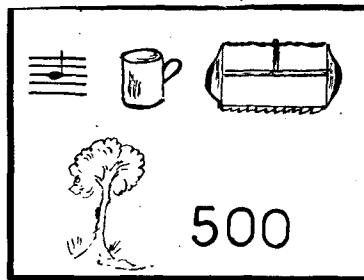
Avet Set esllips per a nenes i nens

Avet Set — Avet Set —

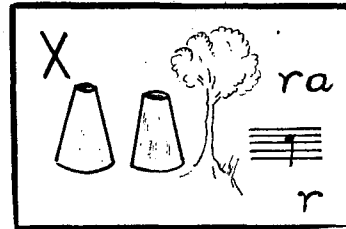
Jeroglífics

Per Rosa Collell

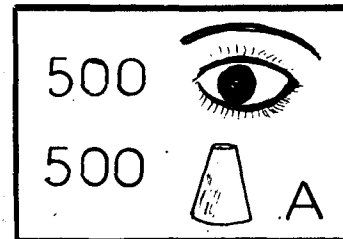
1. Et fa falta molt aviat?

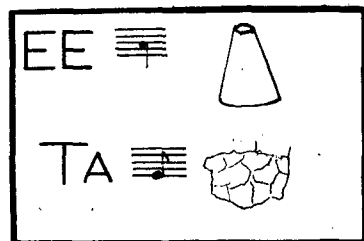
2. ¿Per què l'han detingut?

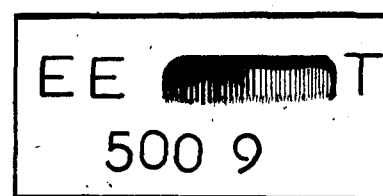
3. ¿D'on és la Rita?

4. ¿Oi que es fa fosc?

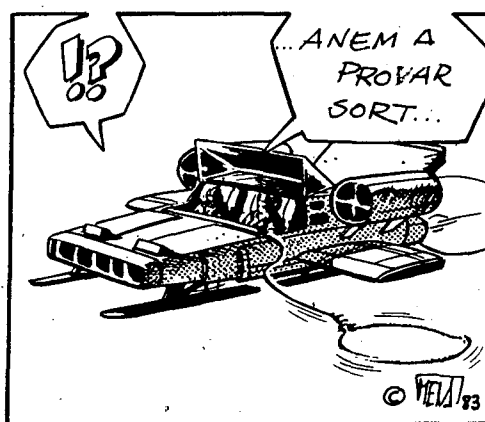
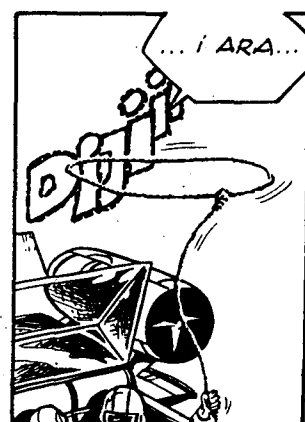
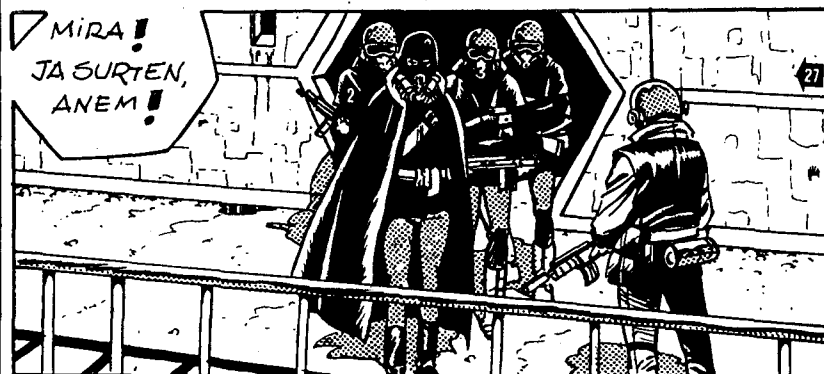
5. ¿Per què no s'hi pot seure?

Solucions:

1. Si pot ser, ràpid.
2. Per conspirador.
3. D'Ulldecona.
4. És la contaminació.
5. És pintat de nou.

EL ROBOT PI

Avet Set esllips per a nenes i nens

Devia ser un dilluns o un dimarts quan l'avi, fent sobretaula, proposà:

—Diumenge que ve, hauríem d'anar a l'aplec de l'ermita. Aquests vailets han de veure un xic de món. Jo penso trobar-mi amb algú per tal d'arrodonir un afer que pot donar calerons. I vosaltres dos sempre ficats a la botiga us convé sortir a estrenar el bon temps.

Els pares d'en Pere Sí i en Pere No, s'hi havien anats. I els bessons engrescats per l'avi no paraven de preguntar:

- Demà ja serà diumenge?
- No! No encara.
- Demà ja serà diumenge?
- No! No encara.
- Demà ja serà...
- Síiiiiiii!

I pararen en sec de preguntar. I començaren de cop a anar al davant i al darrere de tothom sotjant tots els preparatius.

De bon matí l'avi aparellà la tartana: Hi enfilà la mare i els dos néts. I ell i els seu fill, un a cada banda del cap de l'aca, obriren la marxa.

En Pere No, no parava de mirar. Part de darrera, el poble s'allunyava. Part de davant s'anaven apropant i passaven, hortes. Vinyes. Masies. Fileres de tarongers a cavall dels marges. Garrofers massissos, ajupits, feixucs de branques. Part de davant, més enllà de les orelles inquietes de l'animal, la muntanya creixia, creixia. I en Pere No, badaba. Badaba i s'omplia de matí de maig.

En Pere Sí. Quiet. Semblava que no hi fos.

En Pere Sí, preguntà:

—Aquella casa d'allà. Com se diu? M'agrada!

En Pere Sí, acabava de descobrir la finca mes rica del terme.

Llegendes

Avet Set — Avet Set —

XVIII Viatge Cultural

22 gener 1984

SITGES

Visitarem:

El Cau Ferrat. Museu iniciat el 1890 a Barcelona per Santiago Rusiñol, com a col·lecció de ferros forjats i traslladats el 1894, pel mateix Rusiñol, a Sitges. S'hi troben notables peces d'escultura i pintura d'Artistes catalans o vinculats a Catalunya; dues teles del Greco; una de les més importants col·leccions del món en ferros forjats i peces d'arqueologia, ceràmica, vidres, mobiliari, armes, gravats, autògrafs i fotografies.

MARICEL. Abundoses col·leccions procedents de la donació del Dr. Jesús Pérez Rosales. Talles i pintures romàniques i gòtiques; escultures, pintures i mobiliari del Renaixement; talles del barroc. Moltes més obres de diverses èpoques i una sala amb pintures de José M.ª Sert.

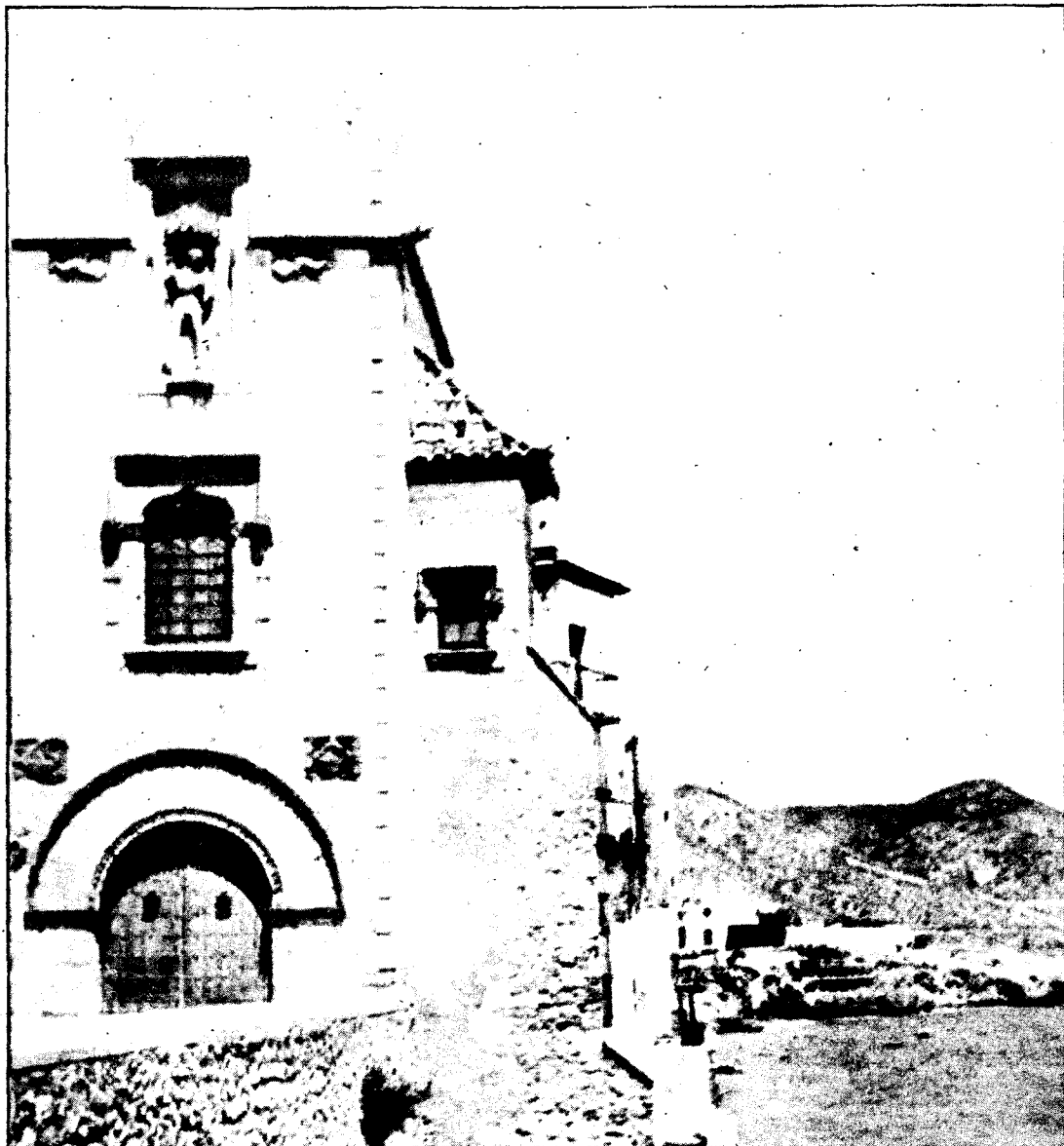
MUSEU ROMÀNTIC. Residència vuitcentista ambientada amb mobles i decoració de l'època. Destaquen, a més d'importants mobles, (Imperi, Isabelí, Lluís XVI) diferents tipus d'instruments musicals, caixes de música, llums, rellotges, canelobres, porcellanes, indumentària i una important col·lecció de nines antigues, donada per la gran artista Lola Anglada.

Fetes aquestes visites ens desplaçarem a

OLÈRDOLA per dinar al restaurant Sagarulls i visitar, després el conjunt monumental que comprèn una muralla íbero-romana (III i II abans de Crist) una talaia romana (II a. C.), un gran dipòsit i sitges íbero-romanes, un església pre-romana mossàrab (IX) i romànica (X al XII) voltada d'una necròpolis amb tombes antropomorfes, vestigis d'un castell medieval i un museu.

Preu: 1.600 pessetes, que comprèn el viatge, les visites, el dinar i la participació en el sorteig de llibres.

Sortida: a les nou del matí del carrer de València xamfrà al de Balmes.

Excursió a Granollers, Vallgorguina i Arenys de Mar, organitzada per aquest Setmanari.

La meua darrera excursió cultural que vaig fer amb "Catalunya Cristiana", va ser impressionant i em va entusiasmar.

El més agradable és la relació que hi ha entre els companys. Tethom està content i optimista, bona part d'aquesta comprensió ho devem als organitzadors que són molt amables i sempre procuren que tots estiguem contents.

Aquesta excursió va començar amb la visita, al Museu de Granollers, instal·lat en un edifici nou, que es puja amb rampa, també té ascensor, hi ha coses antigues i modernes molt interessants: peixos, flors, grans, escarabats, papellones, monedes, pintures antigues i modernes, hi ha una mica de tot, però principalment productes de la comarca.

A la plaça de Granollers, on existeix l'antic mercat de la llotja on es contracta-

va el gra, ara s'hi fa el mercat famós de Granollers.

Varem dinar a Vallgorguina, un poble molt simpàtic, i lloc d'estiueg. Varem dinar molt bé i a l'hora del cafè, sortegen bastants llibres; és un detall molt bonic que dóna lloc a comentaris i fer broma, a més la possibilitat d'emportar-te un bon llibre a casa.

A la tarda, Arenys de Mar, per visitar el Museu Marés de puntes al coixí, que amb tota veritat, a mi, és el que em feia més il·lusió de veure. Està molt ben instal·lat, hi ha puntes de totes menses, algunes difícilíssimes i una exposició molt típica d'aquest país, de les puntaires.

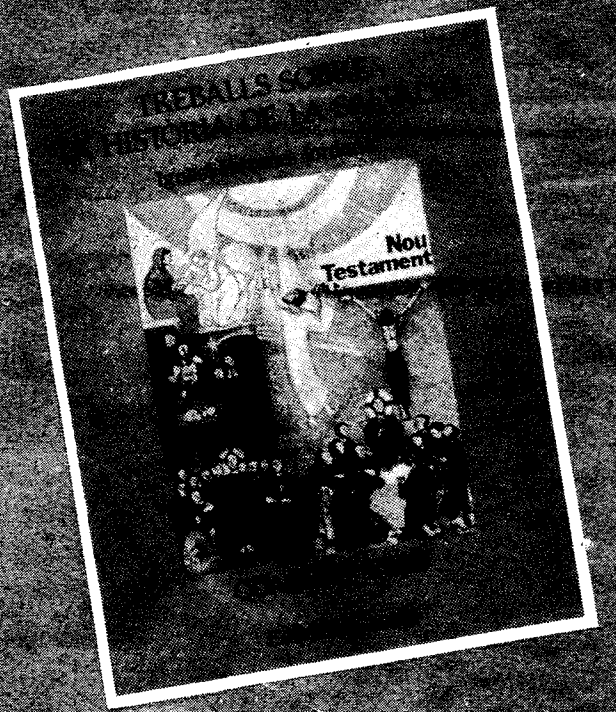
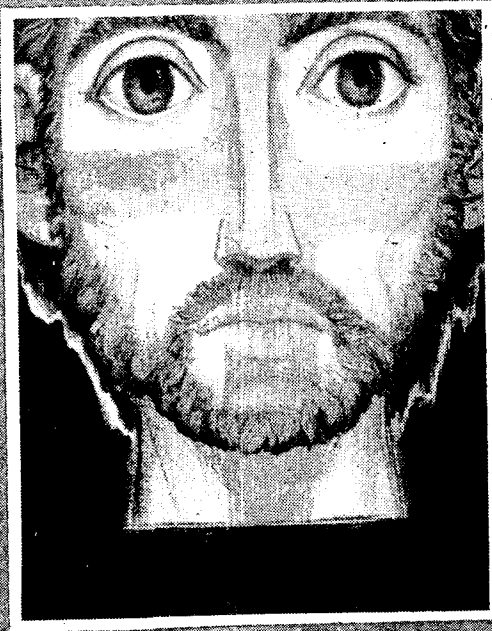
L'església de Sant Pere, on hi ha un retaule antiquíssim. Al final anàrem a comprar les típiques ametlles.

En aquesta excursió, va venir una amiga, per primera vegada, en les organitzades per Catalunya Cristiana i va quedar entusiasmada.

Dolors Farré

LLIBRES NOUS PER UNS TEMPS NOUS

LA FORMACIÓ CRISTIANA A L'ESCOLA A LA FAMÍLIA I A LA PARROQUIA

La HISTORIA de la SALVACIÓ comprèn tot l'Antic i el Nou Testament, amb Ternes Complementaris per la programació de 6è. i 7è. d'EGB. Un QUADERN de TREBALL per cada curs en català i profundament imprat.

La HISTORIA de la SALVACIÓ III és l'adaptació catalana de l'Antic Testament de l'Antic Testament Complementaris i el LEXIC BÍBLIC, que també són a l'edició catalana. El QUADERNO AZUL correspon al QUADERN de TREBALL del català i n'acompleix les mateixes funcions.

En preparació immediata: GUIA del MESTRE de la HISTORIA de la SALVACIÓ, i un VIDEO DIDACTIC del mateix llibre.

Autor: Ignasi Farreres Jordana
Dibuixant: Lluçia Navarro

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES D'ENSENYAMENT
MATERNAL - PARVULARI - E.G.B. - B.U.P.

Casp, 79. Barcelona-13 - Tels. 245 72 03 - 04